

I.

(Zakonodavni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2017/1938 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 25. listopada 2017.****o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 994/2010****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 194. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Prirodni plin (plin) i dalje je bitna sastavnica opskrbe Unije energijom. Velik udio tog plina uvozi se u Uniju iz trećih zemalja.
- (2) Velik poremećaj u opskrbi plinom može utjecati na sve države članice, Uniju i ugovorne stranke Ugovora o osnivanju Energetske zajednice, potpisanog u Ateni 25. listopada 2005. Osim toga, može ozbiljno naštetiti gospodarstvu Unije i imati ozbiljne socijalne posljedice, posebno za ugrožene skupine kupaca.
- (3) Ovom Uredbom nastoji se osigurati poduzimanje svih potrebnih mjera za zaštitu neprekinute opskrbe plinom u cijeloj Uniji, a posebno opskrbe zaštićenih kupaca u slučaju teških klimatskih uvjeta ili poremećaja u opskrbi plinom. Te ciljeve trebalo bi ostvariti troškovno najučinkovitijim mjerama i na način kojim se neće narušiti tržišta plina.

⁽¹⁾ SL C 487, 28.12.2016., str. 70.⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 12. rujna 2017. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 9. listopada 2017.

- (4) Pravo Unije, posebno Direktiva 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, Direktiva 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, Uredba (EZ) br. 713/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾, Uredba (EZ) br. 714/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾, Uredba (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ i Uredba (EU) br. 994/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾, već je uvelike pozitivno utjecalo na sigurnost opskrbe plinom u Uniji, i u pogledu pripravnosti i u pogledu ublažavanja. Države članice sada su spremnije suočiti se s krizom u opskrbi jer su dužne utvrditi planove prevencije i interventne planove te su sada bolje zaštićene jer moraju ispuniti niz obveza povezanih s infrastrukturnim kapacitetom i opskrbom plinom. Međutim, u izvješću Komisije o provedbi Uredbe (EU) br. 994/2010 iz listopada 2014. istaknuta su područja u kojima bi se poboljšanjima te uredbe mogla dodatno povećati sigurnost opskrbe plinom u Uniji.
- (5) U komunikaciji Komisije od 16. listopada 2014. o kratkoročnoj otpornosti europskog plinskog sustava analizirani su učinci djelomičnog ili potpunog poremećaja u opskrbi plinom iz Rusije i zaključeno je da isključivo nacionalni pristupi zbog svojeg opsega, koji je po definiciji ograničen, nisu vrlo djelotvorni u slučaju teškog poremećaja. To ispitivanje otpornosti na stres pokazalo je da bi se pristupom koji uključuje veću suradnju među državama članicama mogao znatno umanjiti učinak scenarija iznimno teškog poremećaja u najugroženijim državama članicama.
- (6) Energetska sigurnost jedan je od ciljeva strategije za energetske uniju, kako je navedeno u komunikaciji Komisije od 25. veljače 2015. o Okvirnoj strategiji za otpornu energetske uniju s naprednom klimatskom politikom, kojom su također naglašeni načelo „energetske učinkovitosti na prvom mjestu” i potreba da se u potpunosti provedu postojeći pravni akti Unije u području energetike. U toj komunikaciji istaknuta je činjenica da je energetska unija utemeljena na solidarnosti, koja je kao načelo utvrđena u članku 194. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), i povjerenju, koji su nužne sastavnice energetske sigurnosti. Cilj je ove Uredbe povećati solidarnost i povjerenje među državama članicama i uspostaviti mjere potrebne za ostvarenje tih ciljeva. Pri procjeni planova prevencije i interventnih planova koje utvrđuju države članice Komisija bi također trebala moći skrenuti pozornost država članica na ciljeve energetske unije.
- (7) Unutarnje tržište plina koje dobro funkcionira najbolje je jamstvo za sigurnost opskrbe plinom u Uniji i za smanjenje izloženosti pojedinih država članica štetnim posljedicama poremećaja u opskrbi plinom. Ako je ugrožena sigurnost opskrbe plinom neke države članice, postoji rizik da bi se mjerama koje je ta država članica jednostrano razvila moglo ugroziti pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta plina i poremetiti opskrba plinom kupaca u drugim državama članicama. Kako bi unutarnje tržište plina funkcioniralo čak i u slučaju nestašice u opskrbi, nužno je osigurati solidarnost i koordinaciju kao odgovor na krize u opskrbi, i u području preventivnog djelovanja i u reakciji na konkretne poremećaje u opskrbi plinom.
- (8) Istinski međusobno povezano unutarnje energetske tržište s više ulaznih točaka i protocima u suprotnom smjeru može se uspostaviti samo potpunim međusobnim povezivanjem njegovih plinskih mreža, stvaranjem čvorišta za ukapljeni prirodni plin (UPP) u južnim i istočnim regijama Unije, dovršavanjem izgradnje koridora sjever-jug i južnog plinskog koridora te daljnjim razvijanjem domaće proizvodnje. Stoga je potrebna brža uspostava spojnih plinovoda i projekata usmjerenih na diversifikaciju izvora opskrbe, što je u strategiji energetske sigurnosti već proglašeno jednim od prioriteta.
- (9) Dosada nisu u potpunosti iskorištene mogućnosti za učinkovitije i troškovno povoljnije mjere putem regionalne suradnje. To se odnosi ne samo na bolju koordinaciju nacionalnih mjera ublažavanja u izvanrednim situacijama, nego i na nacionalne preventivne mjere kao što su nacionalno skladištenje ili politike povezane s UPP-om, što može biti od strateške važnosti u određenim regijama Unije.

⁽¹⁾ Direktiva 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i stavljanju izvan snage Direktive 2003/54/EZ (SL L 211, 14.8.2009., str. 55.).

⁽²⁾ Direktiva 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanju izvan snage Direktive 2003/55/EZ (SL L 211, 14.8.2009., str. 94.).

⁽³⁾ Uredba (EZ) br. 713/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o osnivanju Agencije za suradnju energetskih regulatora (SL L 211, 14.8.2009., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba (EZ) br. 714/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mreži za prekograničnu razmjenu električne energije i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1228/2003 (SL L 211, 14.8.2009., str. 15.).

⁽⁵⁾ Uredba (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mrežama za transport prirodnog plina i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1775/2005 (SL L 211, 14.8.2009., str. 36.).

⁽⁶⁾ Uredba (EU) br. 994/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2004/67/EZ (SL L 295, 12.11.2010., str. 1.).

- (10) U duhu solidarnosti, regionalna suradnja, kojom su obuhvaćena i tijela javne vlasti i poduzeća za prirodni plin, trebala bi biti vodeće načelo ove Uredbe kako bi se ublažili utvrđeni rizici i ostvarila najveća korist od koordiniranih mjera te provele mjere koje su troškovno najučinkovitije za potrošače u Uniji. Regionalnu suradnju trebalo bi postupno nadopunjavati jačim djelovanjem na razini Unije, čime bi se omogućio pristup svoj dostupnoj opskrbi plinom i instrumentima na cjelokupnom unutarnjem tržištu plina. Procjenu koridorâ za interventnu opskrbu koja se obavlja na razini Unije trebalo bi uključiti u regionalnu suradnju.
- (11) Pristupom temeljenim na riziku za procjenu sigurnosti opskrbe te utvrđivanje preventivnih mjera i mjera ublažavanja omogućava se koordinacija napora te donosi znatna korist u smislu djelotvornosti mjera i optimizacije resursa. To se posebno primjenjuje na mjere izrađene kako bi se njima zajamčila neprekinuta opskrba zaštićenih kupaca u vrlo zahtjevnim uvjetima te na mjere za ublažavanje učinaka izvanrednog stanja. Procjenom rizika među kojima postoji korelacija, koja se zajednički provodi unutar skupina za rizik te koja je opsežnija i preciznija, osigurat će se bolja pripremljenost država članica na sve krize. Nadalje, u slučaju izvanrednog stanja, koordiniranim i unaprijed dogovorenim pristupom sigurnosti opskrbe osigurava se dosljedan odgovor i smanjuje rizik od negativnih učinaka prelijevanja koje bi isključivo nacionalne mjere mogle imati u susjednim državama članicama.
- (12) Za potrebe pristupa temeljenog na riziku skupine za rizik trebalo bi definirati na osnovi glavnih transnacionalnih rizika za sigurnost opskrbe plinom u Uniji. Takvi rizici utvrđeni su u komunikaciji Komisije od 16. listopada 2014. o kratkoročnoj otpornosti europskog plinskog sustava i procjeni uključenoj u najnoviji desetogodišnji plan razvoja mreže koji je izradila Europska mreža operatora transportnih sustava za plin (ENTSOG). Kako bi se omogućila preciznija i usmjerenija procjena za potrebe ove Uredbe, skupine za rizik trebale bi biti sastavljene na osnovi glavnih izvora i putova opskrbe plinom.
- (13) Kako bi se dobile ulazne vrijednosti za zajedničke i nacionalne procjene rizika, ENTSOG bi trebao u dogovoru s Koordinacijskom skupinom za plin (GCG) i Europskom mrežom operatora prijenosnih sustava za električnu energiju (ENTSO-E) provesti simulaciju scenarijâ poremećaja u opskrbi plinom i infrastrukturi na razini Unije. Takvu bi simulaciju trebalo ponavljati barem svake dvije godine. S ciljem jačanja regionalne suradnje pružanjem informacija o protoku plina, kao i svojim tehničkim i operativnim stručnim znanjem, u izvođenje simulacija trebao bi biti uključen Sustav regionalne koordinacije za plin (Sustav ReCo za plin), koji uspostavlja ENTSOG i koji je sastavljen od stalnih stručnih skupina. ENTSOG bi trebao osigurati odgovarajuću razinu transparentnosti pretpostavki modeliranja upotrijebljenih u njegovim scenarijima, kao i pristupa njima.
- (14) Komisija bi trebala biti ovlaštena za ažuriranje sastava skupina za rizik putem delegiranog akta na temelju promjena u pogledu glavnih transnacionalnih rizika za sigurnost opskrbe plinom u Uniji i njegova utjecaja na države članice, uzimajući u obzir rezultat simulacije na razini Unije te raspravu unutar GCG-a.
- (15) Da bi regionalna suradnja bila izvediva, države članice trebale bi se dogovoriti o mehanizmu suradnje unutar svake skupine za rizik. Takav mehanizam trebalo bi razviti na vrijeme kako bi bilo moguće provesti zajedničku procjenu rizika te raspravljati i postići dogovor o odgovarajućim i djelotvornim prekograničnim mjerama za koje će biti potrebna suglasnost svake dotične države članice te koje će se uvrstiti u regionalna poglavlja planova prevencije i interventnih planova nakon savjetovanja s Komisijom. Države članice mogu se dogovoriti o najprikladnijem mehanizmu suradnje za određenu skupinu za rizik. Komisija bi trebala moći imati ulogu kojom olakšava cjelokupni proces te razmjenjivati najbolje prakse za organizaciju regionalne suradnje, kao što je rotacija koordinacijske uloge unutar skupina za rizik za pripremu različitih dokumenata ili uspostava posebnih tijela. Ako nije postignut dogovor o mehanizmu suradnje, Komisija bi trebala predložiti prikladan mehanizam suradnje za određenu skupinu za rizik.
- (16) Pri provođenju zajedničke procjene rizika nadležna tijela trebala bi procijeniti sve relevantne čimbenike rizika na temelju kojih bi se mogao materijalizirati glavni transnacionalni rizik zbog kojeg je skupina za rizik osnovana, uključujući poremećaj u opskrbi plinom najvećeg pojedinačnog opskrbljivača. S tim bi se čimbenicima rizika trebalo uhvatiti ukoštac s pomoću odgovarajućih prekograničnih mjera koje su dogovorila nadležna tijela dotičnih država članica. Prekogranične mjere trebale bi biti uključene u regionalna poglavlja planova prevencije i interventnih planova. Osim toga, nadležna tijela trebala bi provesti sveobuhvatnu nacionalnu procjenu rizika i procijeniti prirodne, tehnološke, komercijalne, financijske, društvene, političke, tržišne i sve ostale relevantne rizike. Sa svim rizicima trebalo bi se uhvatiti ukoštac djelotvornim, proporcionalnim i nediskriminirajućim

mjerama koje treba razviti u planovima prevencije i interventnim planovima. Rezultatima zajedničkih i nacionalnih procjena rizika trebalo bi se doprinijeti i svim procjenama rizika od opasnosti predviđenima člankom 6. Odluke br. 1313/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ te bi se oni trebali u potpunosti uzeti u obzir u nacionalnim procjenama rizika.

- (17) Kako bi se osigurala maksimalna spremnost u svrhu izbjegavanja poremećaja u opskrbi plinom i ublažavanja njegovih učinaka ako do njega ipak dođe, nadležna tijela određene skupine za rizik nakon savjetovanja s dionicima trebala bi utvrditi planove prevencije i interventne planove koji će sadržavati regionalna poglavlja. Trebali bi biti osmišljeni tako da se njima uzimaju u obzir nacionalni rizici uz potpuno iskorištavanje mogućnosti koje pruža regionalna suradnja. Planovi bi trebali biti tehničke i operativne prirode, a njihova je funkcija pomoći u sprečavanju nastanka ili pogoršanja izvanrednog stanja ili ublažiti njegove učinke. Planovima bi se u obzir trebala uzeti sigurnost sustava električne energije te bi trebali biti u skladu s alatima energetske unije za strateško planiranje i izvješćivanje.
- (18) Pri utvrđivanju i provedbi planova prevencije i interventnih planova nadležna tijela stalno bi trebala voditi računa o sigurnom radu plinskog sustava na regionalnoj i nacionalnoj razini. Ona bi u tim planovima trebala uzeti u obzir i utvrditi tehnička ograničenja koja utječu na rad mreže, uključujući bilo kakve tehničke i sigurnosne razloge koji mogu dovesti do smanjenja protoka u slučaju izvanrednog stanja.
- (19) Komisija bi trebala procijeniti planove prevencije i interventne planove uzimajući na odgovarajući način u obzir stajališta iznesena u okviru GCG-a te preporučiti njihovo preispitivanje, posebno ako se rizici utvrđeni u procjeni rizika ne rješavaju na djelotvoran način u planovima, ako se njima narušava tržišno natjecanje ili ometa funkcioniranje unutarnjeg energetskog tržišta, ako se njima ugrožava sigurnost opskrbe plinom drugih država članica ili ako nisu u skladu s odredbama ove Uredbe ili s drugim pravom Unije. Nadležno tijelo države članice trebalo bi u obzir uzeti preporuke Komisije. Ako Komisija, nakon donošenja konačnog stajališta nadležnog tijela, zaključi da bi se dotičnom mjerom ugrozila sigurnost opskrbe plinom druge države članice ili Unije, Komisija bi trebala nastaviti dijalog s dotičnom državom članicom kako bi ona pristala izmijeniti ili povući tu mjeru.
- (20) Planove prevencije i interventne planove trebalo bi redovito ažurirati i objavljivati. Kako bi se osiguralo da su interventni planovi uvijek ažurirani i djelotvorni, države članice trebale bi provesti najmanje jedno ispitivanje u razdoblju između ažuriranja planova simuliranjem scenarija s velikim i srednjim učinkom te odgovorâ u stvarnom vremenu. Nadležna tijela trebala bi predstaviti rezultate ispitivanja na sastanku GCG-a.
- (21) Obvezni sveobuhvatni predlošci koji uključuju sve rizike koji trebaju biti obuhvaćeni procjenom rizika i sve dijelove planova prevencije i interventnih planova potrebni su u svrhu olakšavanja procjene rizika i pripreme planova te njihove procjene koju provodi Komisija.
- (22) Kako bi se olakšala komunikacija između država članica i Komisije, procjene rizika, planove prevencije i interventne planove te sve ostale dokumente i razmijenjene informacije predviđene ovom Uredbom trebalo bi dostavljati uporabom sigurnog i standardiziranog elektroničkog sustava obavješćivanja.
- (23) Određeni kupci, uključujući kućanstva i kupce koji pružaju temeljne socijalne usluge, posebno su ugroženi i može im trebati zaštita od negativnih učinaka poremećaja u opskrbi plinom. Definicija takvih zaštićenih kupaca ne bi smjela biti u suprotnosti s mehanizmima solidarnosti Unije.
- (24) Primjereno je suziti definiciju kupaca zaštićenih mehanizmom solidarnosti. To je nužno zbog obveze država članica da pruže solidarnost u slučaju iznimnih okolnosti i za temeljne potrebe. Stoga bi definicija kupaca zaštićenih mehanizmom solidarnosti trebala biti ograničena na kućanstva, no i dalje bi trebala moći, pod specifičnim uvjetima, uključivati određene temeljne socijalne usluge i postrojenja centraliziranoga grijanja. Stoga u skladu s tim okvirom države članice mogu tretirati zdravstvenu skrb, temeljnu socijalnu skrb te hitne i sigurnosne službe kao kupce zaštićene mehanizmom solidarnosti, među ostalim i kada te usluge izvršava javna uprava.

⁽¹⁾ Odluka br. 1313/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu (SL L 347, 20.12.2013., str. 924.).

- (25) Odgovornost za sigurnost opskrbe plinom trebali bi dijeliti poduzeća za prirodni plin, države članice, koje djeluju posredstvom svojih nadležnih tijela, i Komisija, u okviru vlastitih područja djelovanja. Za takvu podijeljenu odgovornost potrebna je njihova vrlo bliska suradnja. Međutim, kupci koji upotrebljavaju plin za proizvodnju električne energije ili u industrijske svrhe mogu također imati važnu ulogu u sigurnosti opskrbe plinom jer mogu odgovoriti na krizu poduzimanjem mjera koje se odnose na potražnju, primjerice ugovorima s mogućnosti prekida i prelaskom na druga goriva, što izravno utječe na ravnotežu potražnje i ponude. Nadalje, sigurnost opskrbe plinom određenih kupaca koji upotrebljavaju plin za proizvodnju električne energije u nekim se slučajevima također može smatrati temeljnom. U izvanrednom stanju država članica trebala bi moći pod određenim uvjetima dati prednost opskrbi plinom takvih kupaca, čak i pred opskrbom plinom zaštićenih kupaca. U iznimnim okolnostima opskrba plinom nekih od takvih kupaca koji su u izvanrednom stanju dobili prednost pred zaštićenim kupcima može se nastaviti i u nekoj državi članici koja pruža solidarnost kako bi se izbjegla ozbiljna šteta za funkcioniranje sustava električne energije ili plina u toj državi članici. Takvom se posebnom mjerom ne bi smjela dovesti u pitanje Direktiva 2005/89/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
- (26) Nadležna tijela trebala bi pri izvršavanju zadaća navedenih u ovoj Uredbi blisko surađivati s drugim relevantnim nacionalnim tijelima, a osobito nacionalnim regulatornim tijelima.
- (27) Infrastrukturnim standardom trebalo bi obvezivati države članice na održavanje minimalne razine infrastrukture kako bi osigurale određenu razinu redundancije u sustavu u slučaju poremećaja u najvećoj pojedinačnoj plinskoj infrastrukturi. Budući da analiza provedena na temelju formule $N - 1$ predstavlja pristup utemeljen samo na kapacitetu, rezultate formule $N - 1$ trebalo bi nadopuniti detaljnom analizom kojom je obuhvaćen i protok plina.
- (28) U skladu s Uredbom (EU) br. 994/2010 operatori transportnih sustava dužni su omogućiti stalni fizički dvosmjerni kapaciteti na svim prekograničnim spojnim plinovodima, osim ako je odobreno izuzeće od te obveze. Njome se nastoji osigurati da se potencijalne koristi stalnog dvosmjernog kapaciteta uvijek uzmu u obzir pri planiranju novog spojnog plinovoda. Međutim, dvosmjerni kapacitet može se upotrebljavati i za opskrbu susjedne države članice plinom i za opskrbu drugih država duž koridora za opskrbu plinom. Koristi za sigurnost opskrbe plinom koje se ostvaruju omogućivanjem stalnog fizičkog dvosmjernog kapaciteta trebaju se promatrati iz šire perspektive, u duhu solidarnosti i pojačane suradnje. Kada se razmatra uvođenje dvosmjernog kapaciteta, trebalo bi provesti sveobuhvatnu analizu troškova i koristi kojom se uzima u obzir cijeli transportni koridor. Od dotičnih nadležnih tijela trebalo bi se zahtijevati da preispitaju izuzeća odobrena u skladu s Uredbom (EU) br. 994/2010 na temelju rezultata zajedničkih procjena rizika. Konačan cilj trebao bi biti rastući dvosmjerni kapacitet, a jednosmjerni kapacitet budućih prekograničnih projekata trebao bi se zadržati na što nižoj razini.
- (29) Kapacitet na točki međusobnog povezivanja s državom članicom može konkurirati kapacitetu na izlaznim točkama iz plinske mreže u sustav skladišta plina. Iz tog bi moglo proizići da stalno rezerviranje izlaznog kapaciteta u skladište smanjuje tehnički raspoloživi kapacitet koji će se dodijeliti na točki međusobnog povezivanja. Kako bi se osigurala viša razina energetske sigurnosti u izvanrednom stanju, ovom bi Uredbom trebalo predvidjeti jasno pravilo prvenstva. Svakom rezerviranom kapacitetu na točkama međusobnog povezivanja trebalo bi dati prednost pred konkurentnim kapacitetom na izlaznoj točki u sustav skladišta plina, čime se operatoru transportnog sustava omogućuje da dodijeli maksimalni tehnički kapacitet na točki međusobnog povezivanja kako bi se omogućio veći protok plina u susjednu državu članicu koja je proglasila izvanredno stanje. Slijedom toga može se dogoditi da dotok plina u skladište izostane ili se može izvršiti samo u smanjenom obujmu unatoč prethodnoj stalnoj rezervaciji. Kako bi se nadoknadio financijski gubitak koji iz toga proizlazi, ovom bi Uredbom trebalo predvidjeti pravičnu naknadu koja će se primjenjivati izravno i bez odgađanja između pogođenih korisnika sustava. Dotični operatori transportnog sustava trebali bi surađivati u skladu s odgovarajućim pravnim aktima kako bi primijenili to pravilo prvenstva.
- (30) U Direktivi Vijeća 2008/114/EZ ⁽²⁾ utvrđen je postupak s ciljem jačanja sigurnosti označene europske kritične infrastrukture u Uniji, uključujući određenu plinsku infrastrukturu. Direktivom 2008/114/EZ i ovom Uredbom doprinosi se stvaranju sveobuhvatnog pristupa energetske sigurnosti Unije.

⁽¹⁾ Direktiva 2005/89/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. siječnja 2006. o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe električnom energijom i ulaganja u infrastrukturu (SL L 33, 4.2.2006., str. 22.).

⁽²⁾ Direktiva Vijeća 2008/114/EZ od 8. prosinca 2008. o utvrđivanju i označivanju europske kritične infrastrukture i procjeni potrebe poboljšanja njezine zaštite (SL L 345, 23.12.2008., str. 75.).

- (31) U ovoj Uredbi utvrđuju se standardi sigurnosti opskrbe koji su dovoljno usklađeni i kojima je obuhvaćena barem situacija iz siječnja 2009. kada je došlo do poremećaja u opskrbi plinom iz Rusije. Tim se standardima uzimaju u obzir razlike između država članica, obveze javne usluge i mjere zaštite kupaca, kako je navedeno u članku 3. Direktive 2009/73/EZ. Standardi sigurnosti opskrbe trebali bi biti stabilni, kako bi se osigurala potrebna pravna sigurnost, trebali bi biti jasno definirani te se njima poduzećima za prirodni plin ne bi trebalo nametati neopravdana i neproporcionalna opterećenja. Osim toga, njima bi se poduzećima za prirodni plin iz Unije trebao zajamčiti jednak pristup nacionalnim kupcima. Države članice trebale bi uspostaviti mjere kojima će se na djelotvoran i proporcionalan način osigurati usklađenost poduzeća za prirodni plin s takvim standardom, uključujući mogućnost uvođenja novčanih kazni za opskrbljivače u slučaju da to smatraju primjerenim.
- (32) Radi očuvanja ispravnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta plina uloge i odgovornosti svih poduzeća za prirodni plin i nadležnih tijela trebale bi biti točno definirane, osobito u slučaju poremećaja u opskrbi i kriza. Te uloge i odgovornosti trebalo bi utvrditi tako da se osigura poštovanje pristupa na trima razinama, u okviru kojeg se uključuju, prvo, relevantna poduzeća za prirodni plin i industrija, drugo, države članice na nacionalnoj ili regionalnoj razini i, treće, Unija. Ovom Uredbom trebalo bi omogućiti poduzećima za prirodni plin i kupcima da se u slučaju poremećaja u opskrbi što je dulje moguće oslanjaju na tržišne mehanizme. Međutim, njome bi trebalo predvidjeti i mehanizme koji se mogu primijeniti kada tržišta sama više nisu u mogućnosti na odgovarajući se način nositi s problemom poremećaja u opskrbi plinom.
- (33) U slučaju poremećaja u opskrbi plinom sudionicima na tržištu trebalo bi tržišnim mjerama dati dovoljno prilika da odgovore na takvo stanje. Ako su tržišne mjere iscrpljene i još uvijek nisu dostatne, države članice i njihova nadležna tijela trebali bi poduzeti mjere za uklanjanje ili ublažavanje učinaka poremećaja u opskrbi plinom.
- (34) Svaki put kada država članica planira uvesti netržišne mjere, uvođenje takvih mjera trebalo bi biti popraćeno opisom njihova gospodarskog učinka. Time se osigurava da kupci imaju potrebne informacije o troškovima takvih mjera i da su one transparentne, posebno u pogledu njihova učinka na cijenu plina.
- (35) Komisija bi trebala biti ovlaštena osigurati da se novim preventivnim netržišnim mjerama ne ugrožava sigurnost opskrbe plinom drugih država članica ili u Uniji. S obzirom na to da takve mjere mogu biti osobito štetne za sigurnost opskrbe plinom, primjereno je da stupe na snagu tek kada ih Komisija odobri ili kada budu izmijenjene u skladu s odlukom Komisije.
- (36) Mjere koje se odnose na potražnju, kao što je prelazak na drugo gorivo ili smanjenje opskrbe plinom velikih industrijskih kupaca u skladu s gospodarski učinkovitim redoslijedom, mogu imati važnu ulogu u osiguravanju sigurnosti opskrbe plinom ako se mogu brzo primijeniti i ako se njima može znatno smanjiti potražnja u slučaju poremećaja u opskrbi plinom. Trebalo bi više raditi na promicanju učinkovite uporabe energije, posebno ako su potrebne mjere koje se odnose na potražnju. Trebalo bi uzeti u obzir učinak na okoliš svih mjera koje se odnose na potražnju i ponudu, a prednost bi se trebala dati mjerama koje imaju najmanji učinak na okoliš, koliko je to moguće. Istodobno bi trebalo uzeti u obzir aspekte sigurnosti opskrbe plinom i konkurentnosti.
- (37) Nužno je osigurati predvidljivost mjera koje će se poduzeti u slučaju izvanrednog stanja i tako svim sudionicima na tržištu pružiti dovoljno prilika da reagiraju na takve okolnosti i pripreme se za njih. Nadležna tijela stoga bi u pravilu trebala postupati u skladu sa svojim interventnim planom. U opravdanim iznimnim okolnostima trebalo bi im biti dopušteno poduzeti mjere koje odstupaju od tih planova. Također je važno povećati transparentnost i predvidljivost načina proglašenja izvanrednog stanja. U tome važnu ulogu mogu imati informacije o poziciji uravnoteženja sustava (ukupno stanje transportne mreže), za što je okvir utvrđen u Uredbi Komisije (EU) br. 312/2014⁽¹⁾. Te bi informacije trebale biti u stvarnom vremenu dostupne nadležnim tijelima i nacionalnim regulatornim tijelima ako ona nisu nadležna tijela.
- (38) Kao što je vidljivo u kontekstu ispitivanja otpornosti na stres iz listopada 2014., za osiguravanje sigurnosti opskrbe u Uniji potrebna je solidarnost. Njome se ravnomjernije šire učinci i umanjuju ukupni učinci teškog poremećaja. Mehanizam solidarnosti osmišljen je kako bi se odgovorilo na ekstremne situacije u kojima je u nekoj državi članici ugrožena opskrba kupaca zaštićenih mehanizmom solidarnosti, a koja se smatra temeljnom potrebom i nužnim prioritetom. Solidarnošću se osigurava suradnja s ugroženijim državama članicama.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) br. 312/2014 od 26. ožujka 2014. o uspostavljanju mrežnih pravila o uravnoteženju plina transportnih mreža (SL L 91, 27.3.2014., str. 15.).

Istodobno, solidarnost je mjera za krajnju nuždu koja se primjenjuje smo u izvanrednom stanju i samo pod ograničavajućim uvjetima. Stoga bi se, ako je u nekoj državi članici proglašeno izvanredno stanje, trebao primijeniti postupan i proporcionalan pristup kako bi se osigurala sigurnost opskrbe plinom. Država članica koja je proglasila izvanredno stanje trebala bi osobito prvo provesti sve hitne mjere predviđene u njezinu interventnom planu kako bi osigurala opskrbu plinom svojim kupcima zaštićenima mehanizmom solidarnosti. Istodobno, sve države članice koje su uvele povećani standard opskrbe trebale bi ga privremeno smanjiti na normalni standard opskrbe kako bi tržište plina postalo likvidnije u slučaju da država članica koja je proglasila izvanredno stanje navede da je potrebno prekogranično djelovanje. Ako se tim dvama skupovima mjera neosigura nužna opskrba, izravno povezane države članice trebale bi poduzeti mjere solidarnosti radi osiguranja opskrbe plinom kupcima zaštićenima mehanizmom solidarnosti u državi članici koja se nalazi u izvanrednom stanju na zahtjev te države članice. Takve mjere solidarnosti trebale bi obuhvaćati osiguravanje toga da se opskrba plinom kupaca koji nisu kupci zaštićeni mehanizmom solidarnosti na državnom području države članice koja pruža solidarnost smanji ili obustavi kako bi se oslobodio obujam plina do potrebne razine i dokle god opskrba plinom kupaca zaštićenih mehanizmom solidarnosti u državi članici koja je zatražila solidarnost ne bude zadovoljena. Ništa se u ovoj Uredbi ne bi smjelo tumačiti kao zahtijevanje od države članice ili njezino ovlašćivanje da obavlja javnu vlast u drugoj državi članici.

- (39) Mjere solidarnosti također bi trebalo poduzimati u krajnjoj nuždi ako je neka država članica povezana s drugom državom članicom putem treće zemlje, osim ako su protoci kroz treću zemlju ograničeni i ako postoji dogovor relevantnih država članica koje bi trebale, prema potrebi, uključiti treću zemlju putem koje su povezane.
- (40) Ako se poduzimaju mjere solidarnosti u krajnjoj nuždi, smanjenje ili obustava opskrbe plinom u državi članici koja pruža solidarnost trebali bi, ako je to potrebno kako bi država članica mogla poštovati svoje obveze solidarnosti i kako bi se izbjeglo diskriminatorno postupanje, biti primjenjivi na sve kupce koji nisu kupci zaštićeni mehanizmom solidarnosti, neovisno o tome primaju li plin izravno ili putem postrojenja centraliziranoga grijanja zaštićenih mehanizmom solidarnosti u obliku toplinske energije. Isto to trebalo bi osigurati i obratno u pogledu kupaca koji nisu kupci zaštićeni mehanizmom solidarnosti u državi članici koja prima plin u okviru mehanizma solidarnosti.
- (41) Ako se poduzimaju mjere solidarnosti u krajnjoj nuždi, poželjno je da se kao prvi korak potrošnja plina u državi članici koja pruža solidarnost smanji na dobrovoljnoj osnovi, putem tržišnih mjera, kao što su dobrovoljne mjere koje se odnose na potražnju ili obrnute dražbe, u kojima bi određeni kupci, primjerice industrijski kupci, operatoru transportnog sustava ili drugom odgovornom tijelu naznačili cijenu po kojoj bi smanjili ili zaustavili svoju potrošnju plina. Ako se tržišne mjere pokažu nedostatnima za rješavanje deficita u traženoj opskrbi plinom i s obzirom na važnost mjera solidarnosti u krajnjoj nuždi, država članica koja pruža solidarnost kao drugi korak trebala bi se moći koristiti netržišnim mjerama, među ostalim ograničavanjem opskrbe određenih skupina kupaca, kako bi ispunila svoje obveze solidarnosti.
- (42) Mjere solidarnosti u krajnjoj nuždi trebalo bi pružati na temelju naknade. Država članica koja prima solidarnost odmah bi državi članici koja pruža solidarnost trebala isplatiti pravičnu naknadu, među ostalim za plin dostavljen na njezino državno područje i sve druge relevantne i opravdane troškove nastale pri pružanju solidarnosti. Mjere solidarnosti u krajnjoj nuždi trebale bi biti uvjetovane time da se država članica koja je zatražila solidarnost obveže odmah isplatiti takvu pravičnu naknadu. Ovom Uredbom ne usklađuju se svi aspekti pravične naknade. Dotične države članice trebale bi donijeti potrebne mjere, posebno tehničke, pravne i financijske aranžmane, radi provedbe odredaba o brzo isplaćenju i pravičnoj naknadi među njima.
- (43) Pri poduzimanju mjera solidarnosti u skladu s odredbama ove Uredbe, države članice provode pravo Unije i stoga su obvezne poštovati temeljna prava koja su zajamčena pravom Unije. Iz takvih mjera stoga može proizići obveza države članice da isplati naknadu onima pogođenima njezinim mjerama. Države članice stoga bi trebale osigurati da na snazi budu nacionalna pravila o naknadi koja su u skladu s pravom Unije, a posebno s temeljnim pravima. Nadalje, trebalo bi osigurati da država članica koja prima solidarnost u konačnici snosi sve opravdane troškove koji su proizašli iz navedene obveze države članice koja pruža solidarnost da plati naknadu i daljnje opravdane troškove nastale plaćanjem naknade u skladu s navedenim nacionalnim pravilima o naknadi.

- (44) Budući da može postojati više od jedne države članice koja pruža solidarnost državi članici koja je zatraži, trebao bi postojati mehanizam raspodjele opterećenja. U okviru tog mehanizma država članica koja je zatražila solidarnost trebala bi, nakon savjetovanja sa svim dotičnim državama članicama, zatražiti najpovoljniju ponudu na temelju troškova, brzine dostave, pouzdanosti i diversifikacije opskrbe plinom iz različitih država članica. Države članice trebale bi, koliko god i dokle god je to moguće, pružiti takve ponude na temelju dobrovoljnih mjera koje se odnose na potražnju, prije pribjegavanja netržišnim mjerama.
- (45) Ovom se Uredbom prvi put uvodi takav mehanizam solidarnosti među državama članicama kao instrument za ublažavanje učinaka ozbiljnog izvanrednog stanja unutar Unije, uključujući mehanizam raspodjele opterećenja. Komisija bi stoga trebala općenito preispitati mehanizam raspodjele opterećenja i mehanizam solidarnosti u kontekstu budućeg iskustva njihova funkcioniranja te predložiti, prema potrebi, njihove izmjene.
- (46) Države članice trebale bi donijeti potrebne mjere za provedbu odredaba o mehanizmu solidarnosti, među ostalim na način da se dotične države članice dogovore o tehničkim, pravnim i financijskim aranžmanima. Države članice trebale bi opisati pojedinosti tih aranžmana u svojim interventnim planovima. Komisija bi trebala pripremiti pravno neobvezujuće smjernice u vezi s ključnim elementima koje bi trebalo uključiti u takve aranžmane.
- (47) Sve dok država članica vlastitom proizvodnjom može pokriti potrošnju plina svojih kupaca zaštićenih mehanizmom solidarnosti te stoga ne treba tražiti solidarnost, trebalo bi je izuzeti od obveze sklapanja tehničkih, pravnih i financijskih aranžmana s drugim državama članicama za potrebe njezina primanja solidarnosti. To ne bi trebalo utjecati na obvezu relevantne države članice da pruža solidarnost drugim državama članicama.
- (48) Trebala bi postojati zaštitna mjera za slučaj da Uniji, na temelju odgovornosti, nastanu troškovi, osim za nezakonite radnje ili nezakonito postupanje u skladu s člankom 340. drugim stavkom UFEU-a, u odnosu na mjere koje države članice moraju poduzeti u skladu s odredbama ove Uredbe o mehanizmu solidarnosti. U takvim je slučajevima primjereno da država članica koja prima solidarnost nadoknadi te troškove Unije.
- (49) Solidarnost bi, prema potrebi, trebala biti i u obliku pomoći Unije i njezinih država članica u okviru civilne zaštite. Takvu pomoć trebao bi olakšati i koordinirati Mehanizam Unije za civilnu zaštitu uspostavljen Odlukom br. 1313/2013/EU koji je usmjeren na jačanje suradnje između Unije i država članica te olakšavanje koordinacije u području civilne zaštite kako bi se poboljšala učinkovitost sustava za prevenciju, pripremu i odgovor na prirodne katastrofe i katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem.
- (50) Pristup relevantnim informacijama ključan je za procjenu sigurnosti opskrbe plinom u državi članici, dijelu Unije ili u cijeloj Uniji. Državama članicama i Komisiji posebno je potreban redoviti pristup informacijama poduzeća za prirodni plin u vezi s glavnim parametrima opskrbe plinom, uključujući točne količine dostupnih spremjenih rezervi, kao osnovnim ulaznim vrijednostima za izradu politika u području sigurnosti opskrbe plinom. Na temelju opravdanih razloga, neovisno o proglašenju izvanrednog stanja, trebalo bi biti moguće pristupiti i dodatnim informacijama potrebnima za ocjenu ukupnog stanja opskrbe plinom. Te dodatne informacije obično bi se odnosile na informacije o isporuci plina koje nisu povezane s cijenom, kao što su najmanje i najveće količine plina, točke isporuke ili uvjeti za prekid isporuke plina.
- (51) Učinkovitim i ciljanim mehanizmom za pristup država članica i Komisije ključnim ugovorima o opskrbi plinom trebala bi se osigurati sveobuhvatna procjena relevantnih rizika koji bi mogli uzrokovati poremećaj opskrbe plinom ili ometati provedbu nužnih mjera ublažavanja u slučaju da do krize ipak dođe. U okviru tog mehanizma određene bi ključne ugovore o opskrbi plinom trebalo automatski priopćiti nadležnom tijelu najteže pogođenih država članica bez obzira na to je li podrijetlo plina unutar ili izvan Unije. Nove ugovore ili izmjene trebalo bi priopćiti odmah nakon njihova sklapanja. Kako bi se osigurala transparentnost i pouzdanost, trebalo bi priopćiti i postojeće ugovore. Obveza obavješćivanja trebala bi obuhvatiti i sve trgovačke sporazume koji su relevantni za izvršenje ugovora o opskrbi plinom, uključujući relevantne sporazume koji mogu biti povezani s infrastrukturom, skladištenjem i svim drugim aspektima bitnima za sigurnost opskrbe plinom.
- (52) Svaka obveza automatskog priopćivanja ugovora nadležnom tijelu treba biti proporcionalna. Primjenom te obveze na ugovore između opskrbljivača i kupca kojima je obuhvaćeno 28 % ili više godišnje potrošnje plina na nacionalnom tržištu uspostavlja se odgovarajuća ravnoteža u pogledu administrativne učinkovitosti i transparentnosti te se utvrđuju jasne obveze za sudionike na tržištu. Nadležno tijelo trebalo bi ocijeniti ugovor za potrebe sigurnosti opskrbe plinom i dostaviti rezultate procjene Komisiji. Ako nadležno tijelo ima dvojbe u vezi s

time ugrožava li se određenim ugovorom sigurnost opskrbe plinom u državi članici ili regiji, ono bi o ugovoru trebalo obavijestiti Komisiju radi procjene. To ne znači da drugi ugovori o opskrbi plinom nisu važni za sigurnost opskrbe plinom. U skladu s time, ako nadležno tijelo najteže pogođene države članice ili Komisija smatra da bi se ugovorom o opskrbi plinom, koji ne podliježe automatskom priopćivanju u skladu ovom Uredbom, zbog njegove specifičnosti, skupine kupaca koji se opslužuju ili njegove važnosti za sigurnost opskrbe plinom mogla ugroziti sigurnost opskrbe plinom neke države članice, regije ili Unije, nadležno tijelo ili Komisija trebali bi moći zatražiti taj ugovor kako bi procijenili njegov učinak na sigurnost opskrbe plinom. Mogao bi se, primjerice, zatražiti u slučaju promjena u obrascu opskrbe plinom određenog kupca ili kupaca u državi članici koje se ne bi očekivale kada bi tržišta normalno funkcionirala i koje bi mogle utjecati na opskrbu Unije ili njezinih dijelova plinom. Takvim će se mehanizmom osigurati zajamčeni pristup drugim ključnim ugovorima o opskrbi plinom koji su važni za sigurnost opskrbe. Takav bi zahtjev trebao biti obrazložen, uzimajući u obzir potrebu da se što je više moguće ograniči administrativno opterećenje te mjere.

- (53) Komisija može predložiti da države članice izmijene procjene rizika te planove prevencije i interventne planove kako bi uzele u obzir informacije dobivene iz ugovora. Odredbama ove Uredbe ne bi se trebalo dovoditi u pitanje pravo Komisije da pokrene postupke zbog povrede obveze u skladu s člankom 258. UFEU-a i da provodi pravila o tržišnom natjecanju, uključujući državne potpore.
- (54) Svi ugovori ili informacije iz ugovora primljeni u tom okviru, uključujući procjene koje provodi nadležno tijelo ili Komisija, trebali bi ostati povjerljivi, posebno kako bi se zaštitile poslovno osjetljive informacije te integritet i ispravno funkcioniranje sustava razmjene informacija. Takva povjerljivost može biti relevantna i za javnu sigurnost s obzirom na važnost koju osnovni resurs poput plina može imati za države članice. Osim toga, smislene i sveobuhvatne procjene koje provode nadležna tijela ili Komisija posebno će sadržavati informacije u vezi s javnom sigurnošću, komercijalne informacije ili upućivanja na njih. Stoga je potrebno osigurati povjerljivost procjena. Jednako je važno da oni koji prime povjerljive informacije u skladu s ovom Uredbom podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne. Komisija, nadležna tijela i nacionalna regulatorna tijela, organi ili osobe koji prime povjerljive informacije u skladu s ovom Uredbom trebali bi osigurati povjerljivost informacija koje prime.
- (55) Trebao bi postojati proporcionalan sustav upravljanja kriznim stanjima i razmjene informacija utemeljen na tri krizne razine: ranom upozoravanju, uzbunjivanju i izvanrednom stanju. Ako nadležno tijelo države članice proglasi jednu od kriznih razina, trebalo bi odmah obavijestiti Komisiju i nadležna tijela država članica s kojima je država članica tog nadležnog tijela izravno povezana. U slučaju proglašenja izvanrednog stanja, trebalo bi obavijestiti i države članice u skupini za rizik. Komisija bi trebala proglasiti izvanredno stanje na regionalnoj razini ili razini Unije na zahtjev najmanje dvaju nadležnih tijela koja su proglasila izvanredno stanje. Kako bi se osigurala primjerena razina razmjene informacija i suradnje u slučaju izvanrednog stanja na regionalnoj razini ili razini Unije, Komisija bi trebala koordinirati djelovanja nadležnih tijela, u potpunosti uzimajući u obzir relevantne informacije GCG-a i rezultate savjetovanja s GCG-om. Komisija bi trebala proglasiti prestanak izvanrednog stanja na regionalnoj razini ili razini Unije ako, nakon procjene stanja, zaključi da proglašenje izvanrednog stanja više nije opravdano.
- (56) GCG bi trebao djelovati kao savjetnik Komisije kako bi pomogao pri koordinaciji mjera sigurnosti opskrbe plinom u slučaju izvanrednog stanja na razini Unije. Osim toga, trebao bi pratiti adekvatnost i primjerenost mjera koje će se poduzimati u skladu s ovom Uredbom, uključujući dosljednost planova prevencije i interventnih planova koje su izradile različite skupine za rizik.
- (57) Kriza u opskrbi plinom mogla bi se proširiti izvan granica Unije te ugroziti i ugovorne članice Energetske zajednice. Kao stranka Ugovora o Energetskoj zajednici Unija bi se trebala zalagati za izmjene tog ugovora s ciljem stvaranja integriranog tržišta i jedinstvenog regulatornog prostora pružanjem odgovarajućeg i stabilnog regulatornog okvira. Kako bi se osiguralo da u međuvremenu postoji učinkovito upravljanje kriznim stanjima na granicama između država članica i ugovornih stranaka, one se pozivaju na blisku suradnju u sprečavanju krize u opskrbi plinom te pripremi za nju i hvatanje ukoštac s njome.
- (58) S obzirom na to da su isporuke plina iz trećih zemalja jedan od ključnih elemenata sigurnosti opskrbe plinom u Uniji, Komisija bi trebala koordinirati djelovanja koja se tiču trećih zemalja, surađivati sa zemljama koje isporučuju plin i tranzitnim zemljama na pronalaženju rješenja za krizna stanja te osigurati stabilan dotok plina

u Uniju. Komisija bi trebala imati pravo uspostaviti radnu skupinu koja bi, nakon savjetovanja s državama članicama i uključenim trećim zemljama, pratila dotok plina u Uniju tijekom kriznih stanja, a u slučaju da je kriza izazvana problemima u trećoj zemlji, preuzela ulogu posrednika i pomagača. Komisija bi trebala redovito izvješćivati GCG.

- (59) Ako postoje pouzdane informacije o postojanju situacije izvan Unije zbog koje je ugrožena sigurnost opskrbe plinom jedne ili više država članica i koja bi mogla dovesti do aktiviranja mehanizma ranog upozoravanja između Unije i treće zemlje, Komisija bi o tome trebala bez odgađanja obavijestiti GCG, a Unija bi trebala poduzeti odgovarajuće mjere kako bi se to stanje pokušalo ublažiti.
- (60) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, to jest zaštitu sigurnosti opskrbe plinom u Uniji, ne mogu dostatno ostvariti države članice koje djeluju samostalno, nego se zbog njegova opsega i učinaka on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (61) Kako bi Unija mogla brzo odgovoriti na promjene okolnosti u pogledu sigurnosti opskrbe plinom, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi sa sastavom skupina za rizik i predlošcima za procjene rizika te planovima prevencije i interventnim planovima. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ⁽¹⁾. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (62) Ovom Uredbom ne utječe se na pravo država članica da utvrđuju uvjete za iskorištavanje svojih energetske resursa u skladu s člankom 194. stavkom 2. UFEU-a.
- (63) Uredbu (EU) br. 994/2010 trebalo bi staviti izvan snage. Međutim, kako bi se izbjegla pravna nesigurnost, planovi prevencije i interventni planovi izrađeni u skladu s tom uredbom trebali bi ostati na snazi dok prvi put ne budu doneseni novi planovi prevencije i interventni planovi izrađeni u skladu s ovom Uredbom,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju odredbe čiji je cilj zaštititi sigurnost opskrbe plinom u Uniji osiguravanjem pravilnog i neprekinutog funkcioniranja unutarnjeg tržišta prirodnog plina („plin”), omogućivanjem provedbe iznimnih mjera kada tržište više nije u mogućnosti osigurati potrebne količine plina, uključujući mjeru solidarnosti u krajnjoj nuždi, te utvrđivanjem jasne definicije i podjele odgovornosti između poduzeća za prirodni plin, država članica i Unije u pogledu preventivnog djelovanja i reakcije na konkretne poremećaje u opskrbi plinom. Ovom se Uredbom također utvrđuju, u duhu solidarnosti, transparentni mehanizmi za koordinaciju planiranja za izvanredna stanja na nacionalnoj razini, regionalnoj razini i razini Unije te odgovora na ta stanja.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „sigurnost” znači sigurnost kako je definirana u članku 2. točki 32. Direktive 2009/73/EZ;
2. „kupac” znači kupac kako je definiran u članku 2. točki 24. Direktive 2009/73/EZ;
3. „kupac iz kategorije kućanstvo” znači kupac iz kategorije kućanstvo kako je definiran u članku 2. točki 25. Direktive 2009/73/EZ;
4. „temeljna socijalna usluga” znači usluga povezana sa zdravstvenom skrbi, temeljnom socijalnom skrbi, hitnim službama, sigurnosnim službama, obrazovanjem ili javnom upravom;

⁽¹⁾ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

5. „zaštićeni kupac” znači kupac iz kategorije kućanstvo koji je priključen na plinsku distribucijsku mrežu, a ako dotična država članica tako odluči, može značiti i jedno ili više od sljedećeg, pod uvjetom da poduzeća ili usluge iz točaka (a) i (b) zajedno ne čine više od 20 % ukupne godišnje krajnje potrošnje plina u toj državi članici:
 - (a) malo ili srednje poduzeće, ako je priključeno na plinsku distribucijsku mrežu;
 - (b) temeljna socijalna usluga, ako je priključena na plinsku distribucijsku ili transportnu mrežu;
 - (c) postrojenje centraliziranoga grijanja, u mjeri u kojoj isporučuje toplinsku energiju kupcima iz kategorije kućanstvo, malim ili srednjim poduzećima ili temeljnim socijalnim uslugama, pod uvjetom da takvo postrojenje nema mogućnost prelaska na druga goriva osim plina;
6. „kupac zaštićen mehanizmom solidarnosti” znači kupac iz kategorije kućanstvo koji je priključen na plinsku distribucijsku mrežu i, osim toga, može uključivati jedno ili oboje od sljedećeg:
 - (a) postrojenje centraliziranoga grijanja ako se radi o zaštićenom kupcu u relevantnoj državi članici i samo u mjeri u kojoj isporučuje toplinsku energiju kućanstvima ili temeljnim socijalnim uslugama koje nisu usluge obrazovanja i javne uprave,
 - (b) temeljnu socijalnu uslugu ako se radi o zaštićenom kupcu u relevantnoj državi članici, osim usluga obrazovanja i javne uprave;
7. „nadležno tijelo” znači nacionalno vladino tijelo ili nacionalno regulatorno tijelo koje je imenovala država članica kako bi se osiguralo provedbu mjera predviđenih ovom Uredbom;
8. „nacionalno regulatorno tijelo” znači nacionalno regulatorno tijelo imenovano u skladu s člankom 39. stavkom 1. Direktive 2009/73/EZ;
9. „poduzeće za prirodni plin” znači poduzeće za prirodni plin kako je definirano u članku 2. točki 1. Direktive 2009/73/EZ;
10. „ugovor o opskrbi plinom” znači ugovor o opskrbi plinom kako je definiran u članku 2. točki 34. Direktive 2009/73/EZ;
11. „transport” znači transport kako je definiran u članku 2. točki 3. Direktive 2009/73/EZ;
12. „operator transportnog sustava” znači operator transportnog sustava kako je definiran u članku 2. točki 4. Direktive 2009/73/EZ;
13. „distribucija” znači distribucija kako je definirana u članku 2. točki 5. Direktive 2009/73/EZ;
14. „operator distribucijskog sustava” znači operator distribucijskog sustava kako je definiran u članku 2. točki 6. Direktive 2009/73/EZ;
15. „međudržavni spojni plinovod” znači međudržavni spojni plinovod kako je definiran u članku 2. točki 17. Direktive 2009/73/EZ;
16. „koridori za interventnu opskrbu” znači putovi opskrbe plinom Unije kojima se državama članicama pomaže da bolje ublaže učinke mogućih poremećaja u opskrbi ili infrastrukturi;
17. „skladišni kapacitet” znači skladišni kapacitet kako je definiran u članku 2. točki 28. Uredbe (EZ) br. 715/2009;
18. „tehnički kapacitet” znači tehnički kapacitet kako je definiran u članku 2. točki 18. Uredbe (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća;
19. „stalni kapacitet” znači stalni kapacitet kako je definiran u članku 2. točki 16. Uredbe (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća;
20. „prekidivi kapacitet” znači prekidivi kapacitet kako je definiran u članku 2. točki 13. Uredbe (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća;
21. „kapacitet terminala za UPP” znači kapacitet terminala za UPP kako je definiran u članku 2. točki 24. Uredbe (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća;
22. „terminal za UPP” znači terminal za UPP kako je definiran u članku 2. točki 11. Direktive 2009/73/EZ;
23. „sustav skladišta plina” znači sustav skladišta plina kako je definiran u članku 2. točki 9. Direktive 2009/73/EZ;
24. „sustav” znači sustav kako je definiran u članku 2. točki 13. Direktive 2009/73/EZ;

25. „korisnik sustava” znači korisnik sustava kako je definiran u članku 2. točki 23. Direktive 2009/73/EZ;
26. „pomoćne usluge” znači pomoćne usluge kako su definirane u članku 2. točki 14. Direktive 2009/73/EZ.

Članak 3.

Odgovornost za sigurnost opskrbe plinom

1. Sigurnost opskrbe plinom odgovornost je koju dijele poduzeća za prirodni plin, države članice, posebno putem svojih nadležnih tijela, i Komisija u okviru područja djelovanja i nadležnosti svakog od njih.
 2. Svaka država članica imenuje nadležno tijelo. Nadležna tijela međusobno surađuju u provedbi ove Uredbe. Države članice mogu dopustiti nadležnom tijelu da određene zadaće navedene u ovoj Uredbi delegira drugim tijelima. Kada nadležna tijela delegiraju zadaću proglašenja bilo koje od kriznih razina iz članka 11. stavka 1., ona je delegiraju samo tijelu javne vlasti, operatoru transportnog sustava ili operatoru distribucijskog sustava. Delegirane zadaće obavljaju se pod nadzorom nadležnog tijela i utvrđuju u planu prevencije i u interventnom planu.
 3. Svaka država članica bez odgađanja obavješćuje Komisiju o imenu svojeg nadležnog tijela i promjenama njegova imena te objavljuje tu informaciju.
 4. Svako nadležno tijelo kod provedbe mjera predviđenih ovom Uredbom utvrđuje uloge i odgovornosti različitih dotičnih aktera na način kojim se osigurava pristup na trima razinama u okviru kojeg se uključuju, prvo, relevantna poduzeća za prirodni plin, poduzeća za električnu energiju, prema potrebi, i industrija, drugo, države članice na nacionalnoj ili regionalnoj razini te, treće, Unija.
 5. Komisija koordinira djelovanja nadležnih tijela na regionalnoj razini i na razini Unije, u skladu s ovom Uredbom, među ostalim posredstvom GCG-a ili, posebno u slučaju izvanrednog stanja na regionalnoj razini ili razini Unije u skladu s člankom 12. stavkom 1., posredstvom skupine za upravljanje kriznim stanjima iz članka 12. stavka 4.
 6. U slučaju izvanrednog stanja na regionalnoj razini ili razini Unije operatori transportnih sustava surađuju i razmjenjuju informacije s pomoću Sustava ReCo za plin koji je uspostavio ENTSG. ENTSG o tome obavješćuje Komisiju i nadležna tijela dotičnih država članica.
 7. U skladu s člankom 7. stavkom 2., trebaju se utvrditi glavni transnacionalni rizici za sigurnost opskrbe plinom u Uniji te se na toj osnovi trebaju uspostaviti skupine za rizik. Te skupine za rizik služe kao osnova za pojačanu regionalnu suradnju radi povećanja sigurnosti opskrbe plinom te se njima omogućuje dogovor o odgovarajućim i djelotvornim prekograničnim mjerama svih dotičnih država članica unutar skupina za rizik ili izvan skupina za rizik duž koridora za interventnu opskrbu.
- Popis takvih skupina za rizik i njihov sastav navedeni su u Prilogu I. Sastavom skupina za rizik ne sprečava se bilo koji drugi oblik regionalne suradnje kojim se doprinosi sigurnosti opskrbe.
8. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 19. radi ažuriranja sastava skupina za rizik navedenih u Prilogu I. izmjenom tog priloga kako bi se odrazile promjene u pogledu glavnih transnacionalnih rizika za sigurnost opskrbe plinom u Uniji i njihov utjecaj na države članice, uzimajući u obzir rezultat simulacije scenarija poremećaja u opskrbi plinom i infrastrukturi na razini Unije koje provodi ENTSG u skladu s člankom 7. stavkom 1. Prije ažuriranja Komisija se o nacrtu ažuriranja savjetuje s GCG-om u sastavu predviđenom u članku 4. stavku 4.

Članak 4.

Koordinacijska skupina za plin

1. Koordinacijska skupina za plin (GCG) uspostavlja se kako bi se olakšala koordinacija mjera povezanih sa sigurnošću opskrbe plinom. GCG je sastavljen od predstavnika država članica, posebno predstavnika njihovih nadležnih tijela, te Agencije za suradnju energetske regulatora („Agencija”), ENTSG-a i predstavničkih tijela dotične industrije i relevantnih kupaca. Komisija, u dogovoru s državama članicama, odlučuje o sastavu GCG-a osiguravajući da on bude u cijelosti reprezentativan. Komisija predsjedava GCG-om. GCG donosi svoj poslovnik.
2. Komisija se savjetuje s GCG-om koji joj osobito pomaže u pogledu sljedećih pitanja:
 - (a) sigurnosti opskrbe plinom u bilo kojem trenutku, a posebno u slučaju izvanrednog stanja;
 - (b) svih informacija koje su relevantne za sigurnost opskrbe plinom na nacionalnoj i regionalnoj razini te na razini Unije;

- (c) najbolje prakse i mogućih smjernica za sve uključene strane;
 - (d) razine sigurnosti opskrbe plinom, referentnih vrijednosti i metodologija procjene;
 - (e) nacionalnih i regionalnih scenarija te scenarija na razini Unije i ispitivanja razina pripravnosti;
 - (f) procjene planova prevencije i interventnih planova, koherentnosti različitih planova te provedbe mjera koje su u njima predviđene;
 - (g) koordinacije mjera za rješavanje izvanrednog stanja na razini Unije s ugovornim strankama Energetske zajednice i ostalim trećim zemljama;
 - (h) pomoći koja je potrebna najteže pogođenim državama članicama.
3. Komisija redovito saziva GCG i proslijeđuje informacije zaprimljene od nadležnih tijela, čuvajući povjerljivost poslovno osjetljivih informacija.
4. Komisija može sazvati GCG u sastavu ograničenom na predstavnike država članica i posebno njihovih nadležnih tijela. Komisija saziva GCG u tom užem sastavu ako to zatraži jedan ili više predstavnika država članica i posebno njihovih nadležnih tijela. U tom se slučaju ne primjenjuje članak 16. stavak 2.

Članak 5.

Infrastrukturni standard

1. Svaka država članica ili, ako tako odredi država članica, njezino nadležno tijelo osigurava poduzimanje nužnih mjera tako da u slučaju poremećaja najveće pojedinačne plinske infrastrukture tehnički kapacitet preostale infrastrukture, određen u skladu s formulom $N - 1$ navedenom u točki 2. Priloga II., može, ne dovodeći u pitanje stavak 2. ovog članka, zadovoljiti ukupnu potražnju za plinom izračunanog područja tijekom dana u kojem postoji iznimno visoka potražnja za plinom kakva se prema statističkoj vjerojatnosti javlja jedanput u 20 godina. To se postiže uzimanjem u obzir trendova potrošnje plina, dugoročnog učinka mjera energetske učinkovitosti te stopa iskorištenosti postojeće infrastrukture.

Obvezom navedenom u prvom podstavku ovog stavka ne dovode se u pitanje odgovornost operatora transportnog sustava da provedu odgovarajuća ulaganja ni obveze operatora transportnog sustava utvrđene u Uredbi (EZ) br. 715/2009 i Direktivi 2009/73/EZ.

2. Obveza u pogledu osiguravanja tehničkog kapaciteta preostale infrastrukture kojim se može zadovoljiti ukupna potražnja za plinom, kako je navedeno u stavku 1. ovog članka, smatra se ispunjenom i ako nadležno tijelo u planu prevencije dokaže da se poremećaj u opskrbi plinom može dostatno i na vrijeme nadoknaditi odgovarajućim tržišnim mjerama koje se odnose na potražnju. U tu se svrhu izračunava formula $N - 1$ kako je navedeno u točki 4. Priloga II.

3. Prema potrebi, u skladu s procjenama rizika iz članka 7., nadležna tijela susjednih država članica mogu se dogovoriti da će zajedno ispuniti obvezu iz stavka 1. ovog članka. U tom slučaju nadležna tijela u procjeni rizika navode izračun formule $N - 1$ zajedno s objašnjenjem u regionalnim poglavljima planova prevencije koje se odnosi na način ispunjavanja te obveze u skladu s dogovorenim mehanizmima. Primjenjuje se točka 5. Priloga II.

4. Operatori transportnog sustava omogućuju stalni fizički kapacitet za transport plina u oba smjera („dvosmjerni kapacitet”) na svim spojnim plinovodima između država članica, osim u sljedećim slučajevima:

- (a) u slučaju veza s proizvodnim postrojenjima, terminalima za UPP i distribucijskim mrežama; ili
- (b) ako je odobreno izuzeće od te obveze nakon detaljne procjene i savjetovanja s državama članicama i Komisijom u skladu s Prilogom III.

Na postupak za omogućivanje ili povećanje dvosmjernog kapaciteta na spojnem plinovodu ili za ishođenje ili produljenje izuzeća od te obveze primjenjuje se Prilog III. Komisija objavljuje i ažurira popis izuzeća.

5. Prijedlog za omogućivanje ili povećanje dvosmjernog kapaciteta ili zahtjev za odobrenje ili produljenje izuzeća uključuje analizu troškova i koristi izrađenu na temelju metodologije u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i temelji se na sljedećim elementima:

- (a) procjeni potražnje na tržištu;
- (b) predviđanjima potražnje i ponude;
- (c) mogućem gospodarskom učinku na postojeću infrastrukturu;
- (d) studiji izvedivosti;
- (e) troškovima dvosmjernog kapaciteta, uključujući potrebno jačanje transportnog sustava; i
- (f) koristima za sigurnost opskrbe plinom, uzimajući u obzir mogući doprinos dvosmjernog kapaciteta ispunjavanju infrastrukturnog standarda utvrđenog u ovom članku.

6. Nacionalna regulatorna tijela uzimaju u obzir stvarno nastale troškove ispunjenja obveze iz stavka 1. ovog članka i troškove omogućivanja dvosmjernog kapaciteta kako bi odobrila primjerene poticaje pri transparentnom i detaljnom utvrđivanju ili odobravanju tarifa ili metodologija u skladu s člankom 13. Uredbe (EZ) br. 715/2009 i člankom 41. stavkom 8. Direktive 2009/73/EZ.

7. Ako tržište ne zahtijeva ulaganje za omogućivanje ili povećanje dvosmjernog kapaciteta, ali se ono smatra potrebnim radi sigurnosti opskrbe plinom, i ako se takvim ulaganjem uzrokuju troškovi u više država članica ili u jednoj državi članici u korist druge države članice, nacionalna regulatorna tijela svih dotičnih država članica donose koordiniranu odluku o raspodjeli troškova prije nego što se donese bilo kakva odluka o ulaganju. Kod raspodjele troškova uzimaju se u obzir opisana načela i elementi sadržani u članku 12. stavku 4. Uredbe (EU) br. 347/2013, a posebno se uzima u obzir koliko se infrastrukturnim ulaganjima povećava sigurnost opskrbe plinom dotičnih država članica te već izvršena ulaganja u dotičnu infrastrukturu. Raspodjelom troškova ne smije se neopravdano narušavati tržišno natjecanje i djelotvorno funkcioniranje unutarnjeg tržišta te se nastoje izbjeći neopravdani učinci kojima se narušava tržište.

8. Nadležno tijelo osigurava da se svakom novom transportnom infrastrukturuom doprinosi sigurnosti opskrbe plinom razvijanjem dobro povezane mreže, prema potrebi i putem dostatnog broja prekograničnih ulaznih i izlaznih točaka u odnosu na tržišnu potražnju i utvrđene rizike.

Nadležno tijelo u procjeni rizika procjenjuje, sagledavajući zajedno plinske sustave i sustave električne energije, postoje li unutarnja uska grla i imaju li nacionalni ulazni kapacitet i infrastruktura, a posebno transportne mreže, sposobnost prilagoditi nacionalne i prekogranične protoke plina scenariju poremećaja najveće pojedinačne plinske infrastrukture na nacionalnoj razini i najveće pojedinačne plinske infrastrukture od zajedničkog interesa za skupinu za rizik, utvrđenima u procjeni rizika.

9. Iznimno od stavka 1. ovog članka, te podložno uvjetima utvrđenima u ovom stavku, obveza iz tog stavka ne odnosi se na Luksemburg, Sloveniju i Švedsku, ali oni je trebaju nastojati ispuniti, pritom vodeći računa o osiguravanju isporuke plina zaštićenim kupcima u skladu s člankom 6.

Iznimka se primjenjuje na Luksemburg pod uvjetom da:

- (a) ima najmanje dva međudržavna spojna plinovoda s drugim državama članicama;
- (b) ima najmanje dva različita izvora opskrbe plinom; i
- (c) nema nijedan sustav skladišta plina na svojem državnom području.

Iznimka se primjenjuje na Sloveniju pod uvjetom da:

- (a) ima najmanje dva međudržavna spojna plinovoda s drugim državama članicama;
- (b) ima najmanje dva različita izvora opskrbe plinom; i
- (c) nema nijedan sustav skladišta plina ni terminal za UPP na svojem državnom području.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o smjernicama za transeuropsku energetska infrastrukturu te stavljanju izvan snage Odluke br. 1364/2006/EZ i izmjeni uredaba (EZ) br. 713/2009, (EZ) br. 714/2009 i (EZ) br. 715/2009 (SL L 115, 25.4.2013., str. 39.).

Iznimka se primjenjuje na Švedsku pod uvjetom da:

- (a) preko njezina državnog područja ne provodi se tranzit plina prema drugim državama članicama;
- (b) njezina unutarnja bruto potrošnja plina iznosi manje od 2 Mtoe godišnje; i
- (c) manje od 5 % ukupne potrošnje primarne energije otpada na plin.

Luksemburg, Slovenija i Švedska obavješćuju Komisiju o svim promjenama koje utječu na uvjete utvrđene u ovom stavku. Iznimka utvrđena u ovom stavku prestaje se primjenjivati ako više nije ispunjen barem jedan od tih uvjeta.

Kao dio nacionalne procjene rizika provedene u skladu s člankom 7. stavkom 3., Luksemburg, Slovenija i Švedska opisuju stanje u odnosu na odgovarajuće uvjete utvrđene u ovom stavku i izgleda za ispunjenje obveze iz stavka 1. ovog članka, uzimajući u obzir gospodarski učinak ispunjenja infrastrukturnog standarda, promjene na tržištu plina i plinske infrastrukturne projekte u skupini za rizik. Na temelju informacija dobivenih nacionalnom procjenom rizika i ako su i dalje zadovoljeni odgovarajući uvjeti utvrđeni u ovom stavku, Komisija može odlučiti da se iznimka može nastaviti primjenjivati još četiri godine. U slučaju pozitivne odluke, postupak utvrđen u ovom podstavku ponavlja se nakon četiri godine.

Članak 6.

Standard opskrbe plinom

1. Nadležno tijelo od poduzeća za prirodni plin koja ono odredi zahtijeva da poduzmu mjere u svrhu osiguravanja opskrbe plinom zaštićenih kupaca države članice plinom u svakom od sljedećih slučajeva:

- (a) u ekstremnim temperaturama tijekom sedmodnevnog vršnog razdoblja kakvo se prema statističkoj vjerojatnosti javlja jedanput u 20 godina;
- (b) u bilo kojem razdoblju iznimno visoke potražnje za plinom u trajanju od 30 dana, kakvo se prema statističkoj vjerojatnosti javlja jedanput u 20 godina;
- (c) u razdoblju od 30 dana kod poremećaja najveće pojedinačne plinske infrastrukture u prosječnim zimskim uvjetima.

Svaka država članica do 2. veljače 2018. Komisiji dostavlja svoju definiciju zaštićenih kupaca, podatke o godišnjoj potrošnji plina zaštićenih kupaca i podatke o udjelu te godišnje potrošnje u ukupnoj godišnjoj krajnjoj potrošnji plina u toj državi članici. Ako država članica u svoju definiciju zaštićenih kupaca uključi kategorije iz članka 2. točke 5. podtočke (a) ili (b), ona navodi količinu potrošnje plina za kupce iz tih kategorija i postotni udio koji predstavlja svaka od tih skupina kupaca u ukupnoj godišnjoj krajnjoj potrošnji plina.

Nadležno tijelo određuje poduzeća za prirodni plin iz prvog podstavka ovog stavka i navodi ih u planu prevencije.

Bilo kakve nove netržišne mjere predviđene za osiguranje standarda opskrbe plinom moraju biti u skladu s postupkom utvrđenim u članku 9. stavcima od 4. do 9.

Države članice mogu ispuniti obvezu utvrđenu u prvom podstavku provedbom mjera energetske učinkovitosti ili zamjenom plina drugim izvorom energije, među ostalim i obnovljivim izvorima energije, ako se time postiže jednaka razina zaštite.

2. Svaki povećani standard opskrbe plinom koji prelazi razdoblje od 30 dana iz stavka 1. točaka (b) i (c), kao i svaka dodatna obveza uvedena zbog sigurnosti opskrbe plinom moraju se temeljiti na procjeni rizika, moraju biti obuhvaćeni planom prevencije i:

- (a) moraju biti u skladu s člankom 8. stavkom 1.;
- (b) ne smiju imati negativan utjecaj na sposobnost bilo koje druge države članice da osigura opskrbu plinom za svoje zaštićene kupce u skladu s ovim člankom u slučaju izvanrednog stanja na nacionalnoj ili regionalnoj razini ili na razini Unije; i
- (c) moraju biti u skladu s člankom 12. stavkom 5. u slučaju izvanrednog stanja na regionalnoj razini ili na razini Unije.

Komisija može zahtijevati obrazloženje kojim se pokazuje usklađenost bilo koje mjere iz prvog podstavka s uvjetima utvrđenima u njemu. Takvo obrazloženje objavljuje nadležno tijelo države članice koja uvodi tu mjeru.

Bilo kakve nove netržišne mjere u skladu s prvim podstavkom ovog stavka usvojene 1. studenog 2017. ili nakon tog datuma moraju biti u skladu s postupkom utvrđenim u članku 9. stavcima od 4. do 9.

3. Nakon isteka rokova koje je utvrdilo nadležno tijelo u skladu sa stavcima 1. i 2., ili u uvjetima koji su teži od uvjeta utvrđenih u stavku 1., nadležno tijelo i poduzeća za prirodni plin nastoje u najvećoj mogućoj mjeri održati kontinuitet opskrbe plinom, posebno zaštićenih kupaca.

4. Obveze određene poduzećima za prirodni plin u vezi s ispunjenjem standarda opskrbe plinom iz ovog članka moraju biti nediskriminirajuće i ne smiju predstavljati neopravdano opterećenje za ta poduzeća.

5. Poduzećima za prirodni plin dopušteno je da ispune svoje obveze na temelju ovog članka na regionalnoj razini ili na razini Unije, prema potrebi. Nadležna tijela ne smiju zahtijevati da se standardi utvrđeni u ovom članku zadovoljavaju isključivo putem infrastrukture koja se nalazi na njihovu državnom području.

6. Nadležna tijela moraju osigurati da se uvjeti opskrbe zaštićenih kupaca utvrde ne dovodeći u pitanje pravilno funkcioniranje unutarnjeg energetskeg tržišta i po cijeni koja odgovara tržišnoj vrijednosti opskrbe.

Članak 7.

Procjena rizika

1. ENTSG do 1. studenoga 2017. provodi simulaciju scenarija poremećaja u opskrbi plinom i infrastrukturi na razini Unije. Ta simulacija uključuje utvrđivanje i procjenu koridora za interventnu opskrbu plinom te utvrđivanje koje države članice mogu odgovoriti na utvrđene rizike, među ostalim u vezi s UPP-om. Scenarije poremećaja u opskrbi plinom i infrastrukturi te metodologiju za simulaciju utvrđuje ENTSG u suradnji s GCG-om. ENTSG osigurava odgovarajuću razinu transparentnosti pretpostavki modeliranja upotrijebljenih u njegovim scenarijima, kao i pristupa njima. Simulacija scenarija poremećaja u opskrbi plinom i infrastrukturi na razini Unije ponavlja se svake četiri godine, osim ako je zbog određenih okolnosti bude potrebno češće ažurirati.

2. Nadležna tijela unutar svake skupine za rizik, navedene u Prilogu I., na razini skupine za rizik obavljaju zajedničku procjenu („zajednička procjena rizika”) svih relevantnih čimbenika rizika poput prirodnih nepogoda, tehnoloških, komercijalnih, socijalnih, političkih i drugih rizika, na temelju kojih bi se mogao materijalizirati glavni transnacionalni rizik za sigurnost opskrbe plinom zbog kojeg je skupina za rizik osnovana. Nadležna tijela uzimaju u obzir rezultate simulacije iz stavka 1. ovog članka pri izradi procjena rizika, planova prevencije i interventnih planova.

Nadležna tijela u svakoj skupini za rizik dogovaraju se o mehanizmu suradnje za provođenje zajedničke procjene rizika i izvješćuju GCG o tome jedanaest mjeseci prije roka za dostavu zajedničke procjene rizika i njezinih ažuriranja. Uloga Komisije, na zahtjev nadležnog tijela, može biti da olakšava izradu zajedničke procjene rizika, posebno u pogledu uspostave mehanizma suradnje. Ako se nadležna tijela u skupini za rizik ne dogovore o mehanizmu suradnje, Komisija predlaže mehanizam suradnje za tu skupinu za rizik nakon savjetovanja s dotičnim nadležnim tijelima. Dotična nadležna tijela dogovaraju se o mehanizmu suradnje za tu skupinu za rizik uzimajući u obzir prijedlog Komisije u najvećoj mogućoj mjeri.

Svako nadležno tijelo deset mjeseci prije roka za dostavu zajedničke procjene rizika ili njezinih ažuriranja dijeli i ažurira, u okviru dogovorenog mehanizma suradnje, sve nacionalne podatke nužne za izradu zajedničke procjene rizika, posebno za razmatranje različitih scenarija iz stavka 4. točke (c).

3. Nadležno tijelo svake države članice provodi nacionalnu procjenu rizika („nacionalna procjena rizika”) svih relevantnih rizika koji utječu na sigurnost opskrbe plinom. Takva procjena mora biti potpuno u skladu s pretpostavkama i rezultatima jedne ili više zajedničkih procjena rizika.

4. Procjene rizika iz stavaka 2. i 3. ovog članka provode se, ovisno o slučaju:

- (a) primjenom standarda iz članaka 5. i 6. U procjeni rizika opisuje se izračun formule $N - 1$ na nacionalnoj razini i u nju se prema potrebi uključuje izračun formule $N - 1$ na regionalnoj razini. U procjenu rizika uključuju se i upotrijebljene pretpostavke, uključujući, prema potrebi, pretpostavke za izračun formule $N - 1$ na regionalnoj razini, te podaci potrebni za takav izračun. Izračun formule $N - 1$ na nacionalnoj razini mora biti popraćen simulacijom poremećaja najveće pojedinačne plinske infrastrukture uporabom hidrauličnog modeliranja za nacionalno područje te izračunom formule $N - 1$ uzimajući u obzir razinu plina u skladištima na 30 % i 100 % maksimalnog radnog kapaciteta;

- (b) uzimajući u obzir sve relevantne nacionalne i transnacionalne okolnosti, posebno veličinu tržišta, konfiguraciju mreže, stvarne protoke, uključujući izlazne protoke iz dotičnih država članica, mogućnost fizičkih protoka plina u oba smjera, uključujući moguću potrebu za posljedičnim jačanjem transportnog sustava, postojanje proizvodnje i skladištenja te ulogu plina u kombinacijama izvora energije, posebno u odnosu na centralizirano grijanje i proizvodnju električne energije te rad industrijskih postrojenja, kao i pitanja sigurnosti i kvalitete plina;
- (c) uzimajući u obzir različite scenarije iznimno visoke potražnje za plinom i poremećaja u opskrbi plinom, uzimajući u obzir povijest, vjerojatnost, razdoblje godine, učestalost i trajanje njihove pojave te procjenjujući vjerojatne posljedice tih scenarija, primjerice:
 - i. poremećaj u infrastrukturi važnoj za sigurnost opskrbe, posebno transportnoj infrastrukturi, skladištima ili terminalima za UPP, uključujući najveću plinsku infrastrukturu utvrđenu za izračun formule $N - 1$; i
 - ii. poremećaj u opskrbi koju provode opskrbljivači iz trećih zemalja te, prema potrebi, geopolitičke rizike;
- (d) utvrđivanjem interakcije i korelacije rizika među državama članicama u skupini za rizik i s drugim državama članicama ili drugim skupinama za rizik prema potrebi, među ostalim u odnosu na spojne plinovode, prekograničnu opskrbu, prekogranični pristup sustavima skladišta plina i dvosmjerni kapacitet;
- (e) uzimajući u obzir rizike povezane s kontrolom infrastrukture važne za sigurnost opskrbe plinom u mjeri kojoj bi ti rizici mogli uključivati, među ostalim, rizike od nedovoljnih ulaganja, ugrožavanje diversifikacije, zloupotrebu postojeće infrastrukture ili povrede prava Unije;
- (f) uzimajući u obzir maksimalni kapacitet spojnog plinovoda na svakoj graničnoj ulaznoj i izlaznoj točki te različite razine punjenja u pogledu skladištenja.

5. Zajedničke i nacionalne procjene rizika izrađuju se u skladu s relevantnim predloškom iz Priloga IV. ili Priloga V. Države članice mogu, prema potrebi, uključiti dodatne informacije. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 19. radi izmjene predložaka iz priloga IV. i V., nakon savjetovanja s GCG-om, kako bi se u obzir uzelo iskustvo stečeno u primjeni ove Uredbe te kako bi se smanjilo administrativno opterećenje država članica.

6. Poduzeća za prirodni plin, industrijski kupci plina, relevantne organizacije koje zastupaju interese kupaca iz kategorije kućanstvo i industrijskih kupaca plina te države članice i nacionalna regulatorna tijela, ako ona nisu nadležna tijela, surađuju s nadležnim tijelima i dostavljaju im na zahtjev sve informacije potrebne za zajedničke i nacionalne procjene rizika.

7. Države članice Komisiji do 1. listopada 2018. dostavljaju prvu zajedničku procjenu rizika, nakon što sve države članice u skupini za rizik o njoj postignu dogovor, te nacionalne procjene rizika. Procjene rizika ažuriraju se svake četiri godine nakon toga, osim ako su zbog okolnosti potrebna češća ažuriranja. U procjenama rizika uzimaju se u obzir ostvareni napredak u ulaganjima potrebnima za zadovoljavanje infrastrukturnog standarda utvrđenog u članku 5. i pojedinačne poteškoće zemalja koje su se pojavile pri provedbi novih alternativnih rješenja. One se temelje i na iskustvu stečenom u simulacijama interventnih planova sadržanima u članku 10. stavku 3.

Članak 8.

Utvrđivanje planova prevencije i interventnih planova

1. Mjere za osiguravanje sigurnosti opskrbe plinom sadržane u planu prevencije i interventnom planu moraju biti jasno definirane, transparentne, proporcionalne, nediskriminirajuće i provjerljive i njima se ne smije neopravdano narušavati tržišno natjecanje ni djelotvorno funkcioniranje unutarnjeg tržišta plina, niti ugrožavati sigurnost opskrbe plinom drugih država članica ili Unije.

2. Nadležno tijelo svake države članice nakon savjetovanja s poduzećima za prirodni plin, relevantnim organizacijama koje zastupaju interese kupaca iz kategorije kućanstvo i industrijskih kupaca plina, uključujući proizvođače električne energije, operatorima prijenosnog sustava za električnu energiju te nacionalnim regulatornim tijelom, ako ono nije nadležno tijelo, utvrđuje sljedeće:

- (a) plan prevencije koji sadržava mjere potrebne za uklanjanje ili ublažavanje utvrđenih rizika, uključujući učinke mjera energetske učinkovitosti te mjera koje se odnose na potražnju sadržanih u zajedničkim i nacionalnim procjenama rizika, u skladu s člankom 9.;
- (b) interventni plan koji sadržava mjere koje treba poduzeti radi uklanjanja ili ublažavanja utjecaja poremećaja u opskrbi plinom u skladu s člankom 10.

3. Plan prevencije i interventni plan sadržavaju regionalno poglavlje ili nekoliko regionalnih poglavlja ako država članica pripada različitim skupinama za rizik utvrđenima u Prilogu I.

Regionalna poglavlja zajednički razvijaju sve države članice u skupini za rizik prije njihova uključivanja u svoje nacionalne planove. Komisija djeluje kao pomagač kako bi se omogućilo da se regionalnim poglavljima kolektivno poveća sigurnost opskrbe plinom u Uniji i izbjegnu proturječja te kako bi se uklonile eventualne prepreke suradnji.

Regionalna poglavlja sadržavaju odgovarajuće i djelotvorne prekogranične mjere, među ostalim u odnosu na UPP, podložno dogovoru između država članica koje provode mjere i pripadaju istim ili različitim skupinama za rizik na koje se odnosi mjera na temelju simulacije iz članka 7. stavka 1. i zajedničke procjene rizika.

4. Nadležna tijela redovito izvješćuju GCG o ostvarenom napretku u pogledu izrade i donošenja planova prevencije i interventnih planova, posebno regionalnih poglavlja. Nadležna tijela posebno se moraju dogovoriti o mehanizmu suradnje za izradu plana prevencije i interventnog plana, uključujući razmjenu nacрта planova. Ona moraju izvijestiti GCG o takvom dogovorenom mehanizmu suradnje 16 mjeseci prije roka za dogovor o tim planovima i ažuriranjâ tih planova.

Uloga Komisije može biti da olakšava izradu plana prevencije i interventnog plana, posebno u pogledu uspostave mehanizma suradnje. Ako se nadležna tijela u skupini za rizik ne dogovore o mehanizmu suradnje, Komisija predlaže mehanizam suradnje za tu skupinu za rizik. Dotična nadležna tijela dogovaraju se o mehanizmu suradnje za tu skupinu za rizik uzimajući u obzir prijedlog Komisije. Nadležna tijela osiguravaju redovito praćenje provedbe plana prevencije i interventnog plana.

5. Plan prevencije i interventni plan izrađuju se u skladu s predlošcima iz priloga VI. i VII. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 19. radi izmjene predložaka iz priloga VI. i VII. nakon savjetovanja s GCG-om kako bi se u obzir uzelo iskustvo stečeno u primjeni ove Uredbe te kako bi se smanjilo administrativno opterećenje država članica.

6. Nadležna tijela susjednih država članica pravodobno se međusobno savjetuju s ciljem osiguravanja dosljednosti između svojih planova prevencije i svojih interventnih planova u čitavoj dotičnoj skupini za rizik.

Nadležna tijela unutar svake skupine za rizik razmjenjuju nacрте planova prevencije i interventnih planova s prijedlozima za suradnju najkasnije pet mjeseci prije roka za podnošenje planova.

Sve se države članice iz skupine za rizik moraju usuglasiti o konačnim verzijama regionalnih poglavlja iz stavka 3. Planovi prevencije i interventni planovi također sadržavaju nacionalne mjere potrebne za provedbu i izvršavanje prekograničnih mjera u regionalnim poglavljima.

7. Planovi prevencije i interventni planovi objavljuju se i dostavljaju Komisiji do 1. ožujka 2019. Komisija obavješćuje GCG o dostavi planova i objavljuje ih na svojim internetskim stranicama.

Komisija ocjenjuje planove u roku od četiri mjeseca nakon što su ih nadležna tijela dostavila, uzimajući u obzir mišljenja iznesena u GCG-u.

8. Komisija izdaje mišljenje nadležnom tijelu zajedno s preporukom za preispitivanje plana prevencije ili interventnog plana ako vrijedi jedno ili više od sljedećeg:

- (a) nije djelotvoran za ublažavanje rizika utvrđenih u procjeni rizika;
- (b) nije u skladu s procijenjenim scenarijima rizika ili s planovima druge države članice ili skupine za rizik;
- (c) nije u skladu sa zahtjevom utvrđenim u stavku 1. prema kojem se ne smije neopravdano narušavati tržišno natjecanje ni djelotvorno funkcioniranje unutarnjeg tržišta;
- (d) nije u skladu s odredbama ove Uredbe ili drugim odredbama prava Unije.

9. U roku od tri mjeseca od dostave mišljenja Komisije iz stavka 8. dotično nadležno tijelo dostavlja Komisiji izmijenjeni plan prevencije ili interventni plan ili obavješćuje Komisiju o razlozima zbog kojih se ne slaže s preporukama.

U slučaju neslaganja u vezi s elementima iz stavka 8. Komisija može u roku od četiri mjeseca od odgovora nadležnog tijela povući svoj zahtjev ili sazvati sastanak s nadležnim tijelom i, ako to smatra potrebnim, GCG-om kako bi ispitali problem. Komisija navodi detaljne razloge svojeg zahtjeva za izmjene plana prevencije ili interventnog plana. Dotično nadležno tijelo u potpunosti uzima u obzir detaljne razloge Komisije.

Ako je to primjenjivo, dotično nadležno tijelo bez odgađanja mijenja plan prevencije ili interventni plan te objavljuje taj izmijenjeni plan.

Ako konačno stajalište dotičnog nadležnog tijela odstupa od detaljnih razloga Komisije, to nadležno tijelo daje opravdanje svojeg stajališta i objavljuje ga, zajedno sa svojim stajalištem i detaljnim razlozima Komisije, u roku od dva mjeseca od primitka detaljnih razloga Komisije.

10. Za netržišne mjere donesene 1. studenog 2017. ili nakon tog datuma, primjenjuje se postupak iz članka 9. stavaka 4., 6., 8. i 9.

11. Čuva se povjerljivost poslovno osjetljivih informacija.

12. Planovi prevencije i interventni planovi izrađeni u skladu s Uredbom (EU) br. 994/2010, ažurirani u skladu s tom uredbom, ostaju na snazi dok prvi put ne budu utvrđeni planovi prevencije i interventni planovi navedeni u stavku 1. ovog članka.

Članak 9.

Sadržaj planova prevencije

1. Plan prevencije sadržava sljedeće:

- (a) rezultate procjene rizika i sažetak scenarija koji su uzeti u obzir, kako je navedeno u članku 7. stavku 4. točki (c);
- (b) definiciju zaštićenih kupaca i informacije opisane u članku 6. stavku 1. drugom podstavku;
- (c) mjere, količine i kapacitete potrebne kako bi se ispunili infrastrukturni standardi i standardi opskrbe plinom utvrđeni u člancima 5. i 6., uključujući, prema potrebi, razinu do koje se mjerama koje se odnose na potražnju može u dovoljnoj mjeri i pravodobno nadoknaditi poremećaj u opskrbi plinom kako je navedeno u članku 5. stavku 2., utvrđivanje najveće pojedinačne plinske infrastrukture od zajedničkog interesa u slučaju primjene članka 5. stavka 3., potrebne količine plina po kategoriji zaštićenih kupaca i po scenariju kako je navedeno u članku 6. stavku 1. i sve povećane standarde opskrbe plinom, uključujući svako obrazloženje kojim se pokazuje usklađenost s uvjetima utvrđenima u članku 6. stavka 2. i opis mehanizma za privremeno smanjenje povećanog standarda opskrbe plinom ili dodatne obveze u skladu s člankom 11. stavkom 3.;
- (d) obveze određene poduzećima za prirodni plin, prema potrebi poduzećima za električnu energiju, i drugim relevantnim tijelima koje bi mogle utjecati na sigurnost opskrbe plinom, kao što su obveze kada je riječ o sigurnom radu plinskog sustava;
- (e) druge preventivne mjere namijenjene rješavanju rizika utvrđenih u procjeni rizika, kao što su mjere koje se odnose na potrebu poboljšanja spojnih plinovoda između susjednih država članica, daljnjem poboljšanju energetske učinkovitosti i smanjenju potražnje za plinom te mogućnost diversifikacije putova i izvora opskrbe plinom te regionalne uporabe postojećih skladišnih kapaciteta i kapaciteta za UPP, prema potrebi, kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri održao kontinuitet opskrbe plinom svih kupaca;
- (f) informacije o gospodarskom učinku, djelotvornosti i učinkovitosti mjera sadržanih u planu, uključujući obveze iz točke (k);
- (g) opis učinaka mjera sadržanih u planu na funkcioniranje unutarnjeg energetskog tržišta te nacionalnih tržišta, uključujući obveze iz točke (k);
- (h) opis učinka mjera na okoliš i na kupce;
- (i) mehanizme koji će se upotrebljavati za suradnju s drugim državama članicama, uključujući mehanizme za pripremu i provedbu planova prevencije i interventnih planova;

(j) informacije o postojećim i budućim spojnim plinovodima i infrastrukturi, uključujući one kojima se osigurava pristup unutarnjem tržištu, prekograničnim protocima i prekograničnom pristupu sustavima skladišta plina i terminalima za UPP te dvosmjernom kapacitetu, posebno u slučaju izvanrednog stanja;

(k) informacije o svim obvezama javne usluge koje se odnose na sigurnost opskrbe plinom.

Kritične informacije u vezi s prvim podstavkom točkama (a), (c) i (d) koje bi, u slučaju njihova otkrivanja, mogle ugroziti sigurnost opskrbe plinom mogu se izostaviti.

2. Planom prevencije, a posebno mjerama za zadovoljavanje infrastrukturnog standarda kako je utvrđeno u članku 5., uzima se u obzir desetogodišnji plan razvoja mreže na razini Unije koji izrađuje ENTSG na temelju članka 8. stavka 10. Uredbe (EZ) br. 715/2009.

3. Plan prevencije temelji se u prvom redu na tržišnim mjerama i njime se ne smije neopravdano opteretiti poduzeća za prirodni plin niti negativno utjecati na funkcioniranje unutarnjeg tržišta plina.

4. Države članice, a posebno njihova nadležna tijela, osiguravaju da su sve preventivne netržišne mjere, poput onih navedenih u Prilogu VIII., donesene 1. studenog 2017. ili nakon tog datuma, neovisno o tome jesu li dio plana prevencije ili su naknadno donesene, u skladu s kriterijima utvrđenima u članku 6. stavku 2. prvom podstavku.

5. Nadležno tijelo objavljuje svaku mjeru iz stavka 4. koja nije još uključena u plan prevencije i dostavlja Komisiji opis svake takve mjere i njezin utjecaj na nacionalno tržište plina i, do mjere do koje je to moguće, na tržišta plina drugih država članica.

6. U slučaju da Komisija ima dvojbe u pogledu usklađenosti mjere iz stavka 4. ovog članka s kriterijima iz članka 6. stavka 2. prvog podstavka, ona od dotične države članice traži dostavu procjene učinka.

7. Procjena učinka u skladu sa stavkom 6. mora obuhvatiti najmanje sljedeće:

(a) mogući učinak na razvoj nacionalnog tržišta plina i tržišno natjecanje na nacionalnoj razini;

(b) mogući učinak na unutarnje tržište plina;

(c) mogući učinak na sigurnost opskrbe plinom susjednih država članica, posebno u pogledu mjera kojima bi se mogla smanjiti likvidnost na regionalnim tržištima ili ograničiti protoci u susjedne države članice;

(d) troškove i koristi, procijenjene u odnosu na alternativne tržišne mjere;

(e) procjenu nužnosti i proporcionalnosti u odnosu na moguće tržišne mjere;

(f) procjenu osiguravaju li se mjerom jednake mogućnosti za sve sudionike na tržištu;

(g) strategiju postupnog ukidanja, očekivano trajanje predviđene mjere i primjereni vremenski raspored preispitivanja.

Analizu navedenu u točkama (a) i (b) provodi nacionalno regulatorno tijelo. Procjenu učinka objavljuje nadležno tijelo i ona se dostavlja Komisiji.

8. Ako Komisija na temelju procjene učinka smatra da bi se mjerom mogla ugroziti sigurnost opskrbe plinom drugih država članica ili Unije, donosi odluku u roku od četiri mjeseca od dostave procjene učinka u kojoj se traži, do mjere u kojoj je to potrebno, izmjena ili povlačenje te mjere.

Donesena mjera stupa na snagu tek kada je Komisija odobri ili kada je izmijenjena u skladu s odlukom Komisije.

Razdoblje od četiri mjeseca počinje dan nakon primitka potpune procjene učinka. To se razdoblje od četiri mjeseca može produljiti ako se s tim slože i Komisija i nadležno tijelo.

9. Ako Komisija na temelju procjene učinka smatra da mjera nije u skladu s kriterijima utvrđenima u članku 6. stavku 2. prvom podstavku, može izdati mišljenje u roku od četiri mjeseca od dostave procjene učinka. Primjenjuje se postupak utvrđen u članku 8. stavcima 8. i 9.

Razdoblje od četiri mjeseca počinje dan nakon primitka potpune procjene učinka. To se razdoblje od četiri mjeseca može produljiti ako se s tim slože i Komisija i nadležno tijelo.

10. Članak 8. stavak 9. primjenjuje se na sve mjere koje podliježu stavcima od 6. do 9. ovog članka.

11. Plan prevencije ažurira se svake četiri godine nakon 1. ožujka 2019. ili češće ako je to potrebno zbog okolnosti ili ako ažuriranje zatraži Komisija. Ažurirani plan temelji se na ažuriranoj procjeni rizika i rezultatima ispitivanja provedenih u skladu s člankom 10. stavkom 3. Na ažurirani plan primjenjuje se članak 8.

Članak 10.

Sadržaj interventnih planova

1. Interventni plan ima sljedeća obilježja:

- (a) temelji se na kriznim razinama navedenima u članku 11. stavku 1.;
- (b) u njemu se definiraju uloga i odgovornosti poduzeća za prirodni plin, operatora prijenosnih sustava za električnu energiju kada je to relevantno i industrijskih kupaca plina, uključujući relevantne proizvođače električne energije, vodeći računa o različitoj mjeri u kojoj je svaki od njih pogođen u slučaju poremećaja u opskrbi plinom, te njihova interakcija s nadležnim tijelima i, prema potrebi, nacionalnim regulatornim tijelima na svakoj kriznoj razini navedenoj u članku 11. stavku 1.;
- (c) u njemu se definiraju uloga i odgovornosti nadležnih tijela i drugih tijela kojima su delegirane zadaće, kako je navedeno u članku 3. stavku 2., na svakoj kriznoj razini navedenoj u članku 11. stavku 1.;
- (d) njime se osigurava da poduzeća za prirodni plin i industrijski kupci plina, uključujući relevantne proizvođače električne energije, imaju dovoljno prilike za reakciju na krizne razine navedene u članku 11. stavku 1.;
- (e) u njemu se prema potrebi utvrđuju mjere i radnje koje se trebaju poduzeti u svrhu ublažavanja mogućeg učinka poremećaja u opskrbi plinom na centralizirano grijanje i opskrbu električnom energijom proizvedenom iz plina, među ostalim sagledavajući zajedno rad energetske sustava u sektoru električne energije i plina kada je to relevantno;
- (f) u njemu se utvrđuju detaljni postupci i mjere koje treba slijediti za krizne razine navedene u članku 11. stavku 1., uključujući odgovarajuće planove protoka informacija;
- (g) u njemu se imenuje krizni upravitelj i definira njegova uloga;
- (h) u njemu se utvrđuje doprinos tržišnih mjera rješavanju situacije na razini uzbunjivanja i ublažavanju situacije na razini izvanrednog stanja;
- (i) u njemu se utvrđuje doprinos netržišnih mjera koje su planirane ili će se provesti na razini izvanrednog stanja i ocjenjuje u kojoj je mjeri upotreba takvih netržišnih mjera nužna za rješavanje krize. Procjenjuju se učinci netržišnih mjera i definiraju postupci za njihovu provedbu. Netržišne mjere upotrebljavaju se samo kada se opskrba više ne može osigurati isključivo tržišnim mehanizmima, a posebno opskrba zaštićenih kupaca, ili za primjenu članka 13.;
- (j) u njemu se opisuju mehanizmi koji se upotrebljavaju za suradnju s drugim državama članicama u slučaju kriznih razina navedenih u članku 11. stavku 1. te aranžmani razmjene informacija među nadležnim tijelima;
- (k) u njemu se detaljno utvrđuju obveze izvješćivanja koje poduzeća za prirodni plin, a prema potrebi i poduzeća za električnu energiju, moraju ispunjavati na razini uzbunjivanja i razini izvanrednog stanja;
- (l) u njemu se opisuju tehnički ili pravni aranžmani na snazi kojima se sprečava da kupci koji su povezani na plinsku distribucijsku ili transportnu mrežu, ali nisu zaštićeni kupci, neopravdano troše plin;
- (m) u njemu se opisuju tehnički, pravni i financijski aranžmani na snazi za primjenu obveza solidarnosti iz članka 13.;
- (n) sadržava procjenu količina plina koju bi kupci zaštićeni mehanizmom solidarnosti mogli potrošiti, kojom se najmanje obuhvaćaju slučajevi opisani u članku 6. stavku 1.
- (o) u njemu se utvrđuje popis unaprijed definiranih postupaka za osiguravanje raspoloživosti plina u slučaju izvanrednog stanja, uključujući trgovačke sporazume između stranaka koje sudjeluju u tim postupcima i mehanizme naknade za poduzeća za prirodni plin prema potrebi, vodeći računa o povjerljivosti osjetljivih podataka. Ti postupci mogu uključivati prekogranične sporazume između država članica i/ili poduzeća za prirodni plin.

Kako bi se spriječila neopravdana potrošnja plina tijekom izvanrednog stanja, kako je navedeno u prvom podstavku točki (l), ili tijekom primjene mjera iz članka 11. stavka 3. i članka 13., nadležno tijelo dotične države članice obavješćuje kupce koji nisu zaštićeni kupci da su dužni prekinuti ili smanjiti svoju potrošnju plina bez stvaranja tehnički nesigurnih situacija.

2. Interventni plan ažurira se svake četiri godine nakon 1. ožujka 2019. ili češće ako je to potrebno zbog okolnosti ili ako ažuriranje zatraži Komisija. Ažurirani plan temelji se na ažuriranoj procjeni rizika i rezultatima ispitivanja provedenih u skladu sa stavkom 3. ovog članka. Na ažurirani plan primjenjuje se članak 8. stavci od 4. do 11.

3. Mjere, radnje i postupci sadržani u interventnom planu ispituju se najmanje jedanput između ažuriranja svake četiri godine iz stavka 2. Kako bi ispitalo interventni plan, nadležno tijelo provodi simulacije scenarija visokog i srednjeg učinka te odgovora u stvarnom vremenu u skladu s tim interventnim planom. Nadležno tijelo predstavlja rezultate ispitivanja GCG-u.

4. Interventnim planom osigurava se održavanje prekograničnog pristupa infrastrukturi u skladu s Uredbom (EZ) br. 715/2009 u mjeri u kojoj je to moguće s tehničkog i sigurnosnog aspekta u slučaju izvanrednog stanja i njime se ne smije uvesti ni jedna mjera kojom se neopravdano ograničava protok plina preko granica.

Članak 11.

Proglašenje krize

1. Tri su sljedeće glavne krizne razine:

- (a) razina ranog upozoravanja („rano upozoravanje“): ako postoje konkretne, ozbiljne i pouzdane informacije o tome da bi mogao nastupiti događaj koji može uzrokovati znatno pogoršanje stanja opskrbe plinom i da može izazvati aktiviranje razine uzbunjivanja ili razine izvanrednog stanja; razina ranog upozoravanja može se aktivirati mehanizmom ranog upozoravanja;
- (b) razina uzbunjivanja („uzbunjivanje“): u slučaju poremećaja u opskrbi plinom ili iznimno visoke potražnje za plinom čija je posljedica znatno pogoršanje stanja opskrbe plinom, ali se tržište još uvijek može nositi s tim poremećajem odnosno potražnjom bez potrebe za pribjegavanjem netržišnim mjerama;
- (c) razina izvanrednog stanja („izvanredno stanje“): u slučaju iznimno visoke potražnje za plinom, znatnog poremećaja u opskrbi plinom ili drugog znatnog pogoršanja stanja opskrbe plinom te u slučaju da su provedene sve relevantne tržišne mjere, ali opskrba plinom nije dostatna za zadovoljenje preostale potražnje za plinom, tako da se dodatno moraju uvesti i netržišne mjere, posebno s ciljem zaštite opskrbe zaštićenih kupaca plinom u skladu s člankom 6.

2. Kada nadležno tijelo proglasi jednu od kriznih razina iz stavka 1., ono o tome odmah obavješćuje Komisiju i nadležna tijela država članica s kojima je država članica tog nadležnog tijela izravno povezana te im dostavlja sve potrebne informacije, posebno informacije o radnjama koje namjerava poduzeti. U slučaju izvanrednog stanja koje može rezultirati pozivom za pomoć Unije i njezinih država članica, nadležno tijelo dotične države članice o tome bez odgađanja obavješćuje Komisijin Koordinacijski centar za odgovor na hitne situacije (ERCC).

3. Ako je država članica proglasila izvanredno stanje i ukazala na potrebu prekograničnog djelovanja, svaki povećani standard opskrbe plinom ili dodatna obveza u skladu s člankom 6. stavkom 2. koja se odnosi na poduzeća za prirodni plin u drugim državama članicama unutar iste skupine za rizik privremeno se smanjuje na razinu utvrđenu u članku 6. stavku 1.

Obveze utvrđene u prvom podstavku ovog stavka prestaju se primjenjivati odmah nakon što nadležno tijelo proglasi prestanak izvanrednog stanja ili čim Komisija zaključi, u skladu sa stavkom 8. prvim podstavkom, da proglašenje izvanrednog stanja nije opravdano ili je prestalo biti opravdano.

4. Kada nadležno tijelo proglasi izvanredno stanje, ono postupa u skladu s unaprijed definiranim postupkom utvrđenim u svojem interventnom planu i o tome odmah obavješćuje Komisiju i nadležna tijela u skupini za rizik te nadležna tijela država članica s kojima je država članica tog nadležnog tijela izravno povezana, a posebno o radnjama koje namjerava poduzeti. Nadležno tijelo može u opravdanim iznimnim okolnostima poduzeti radnje kojima se odstupa od interventnog plana. Nadležno tijelo odmah obavješćuje Komisiju i nadležna tijela u svojoj skupini za rizik, kako je navedeno u Prilogu I., te nadležna tijela država članica s kojima je država članica tog nadležnog tijela izravno povezana o svakoj takvoj radnji te daje obrazloženje za to odstupanje.

5. Operator transportnog sustava osigurava da, u slučaju proglašenja izvanrednog stanja u susjednoj državi članici, kapacitet na točkama međusobnog povezivanja s tom državom članicom, bez obzira na to je li stalan ili prekidiv te je li rezerviran prije ili tijekom izvanrednog stanja, ima prvenstvo nad konkurentnim kapacitetom na izlaznim točkama u sustave skladišta plina. Korisnik sustava kapaciteta s prvenstvom odmah plaća pravičnu naknadu korisniku sustava stalnog kapaciteta za financijske gubitke nastale kao rezultat davanja prednosti, uključujući proporcionalnu naknadu za trošak prekida stalnog kapaciteta. Postupak određivanja i plaćanja naknade ne smije utjecati na provedbu pravila prvenstva.

6. Države članice i, posebno, nadležna tijela osiguravaju sljedeće:

- (a) da se ne uvode mjere kojima bi se u bilo kojem trenutku neopravdano ograničio protok plina unutar unutarnjeg tržišta;
- (b) da se ne uvode mjere kojima bi se moglo ozbiljno ugroziti stanje opskrbe plinom u drugoj državi članici; i
- (c) da se održava prekogranični pristup infrastrukturi u skladu s Uredbom (EZ) br. 715/2009 u mjeri u kojoj je to moguće s tehničkog i sigurnosnog aspekta, u skladu s interventnim planom.

7. Tijekom izvanrednog stanja i na temelju opravdanih razloga država članica može, na zahtjev relevantnog operatora prijenosnog sustava za električnu energiju ili transportnog sustava za plin, odlučiti dati prednost u opskrbi plinom određenim kritičnim elektranama na plin umjesto određenim kategorijama zaštićenih kupaca ako bi manjak opskrbe plinom takvih kritičnih elektrana na plin:

- (a) mogao rezultirati ozbiljnom štetom za funkcioniranje sustava električne energije; ili
- (b) ometao proizvodnju i/ili transport plina.

Države članice temelje svaku takvu mjeru na procjeni rizika.

Kritične elektrane na plin, kako su navedene u prvom podstavku, jasno se utvrđuju zajedno s mogućim količinama plina koje bi podlijegale takvoj mjeri i bile uključene u regionalna poglavlja planova prevencije i interventnih planova. Njihovo se utvrđivanje provodi u bliskoj suradnji s operatorima prijenosnog sustava za električnu energiju i transportnog sustava za plin dotične države članice.

8. Komisija što prije, a u svakom slučaju u roku od pet dana od primitka obavijesti iz stavka 2. od nadležnog tijela, provjerava je li proglašenje izvanrednog stanja opravdano u skladu sa stavkom 1. točkom (c), odgovaraju li poduzete mjere u najvećoj mogućoj mjeri postupcima navedenima u interventnom planu, predstavljaju li te mjere neopravdano opterećenje za poduzeća za prirodni plin te jesu li u skladu sa stavkom 6. Komisija može na zahtjev drugog nadležnog tijela, poduzeća za prirodni plin ili na vlastitu inicijativu zahtijevati da nadležno tijelo izmijeni te mjere ako su one u suprotnosti s uvjetima iz prve rečenice ovog stavka. Komisija također može zahtijevati da nadležno tijelo proglasi prestanak izvanrednog stanja ako zaključi da proglašenje izvanrednog stanja nije opravdano ili je prestalo biti opravdano u skladu sa stavkom 1. točkom (c).

Nadležno tijelo u roku od tri dana od dostave zahtjeva Komisije mijenja te mjere i o tome obavješćuje Komisiju ili je obavješćuje o razlozima zbog kojih se ne slaže sa zahtjevom. Komisija u potpunosti slučaju može u roku od tri dana od obavijesti izmijeniti ili povući svoj zahtjev ili sazvati sastanak s nadležnim tijelom odnosno, prema potrebi, dotičnim nadležnim tijelima i, ako to smatra potrebnim, GCG-om kako bi ispitali problem. Komisija navodi detaljne razloge za svoj zahtjev za izmjenu radnje. Nadležno tijelo u potpunosti uzima u obzir stajalište Komisije. Ako konačna odluka nadležnog tijela odstupa od stajališta Komisije, nadležno tijelo navodi razloge za svoju odluku.

9. Kada nadležno tijelo proglasi prestanak jedne od kriznih razina iz stavka 1., ono obavješćuje Komisiju i nadležna tijela država članica s kojima je država članica tog nadležnog tijela izravno povezana.

Članak 12.

Odgovori na izvanredno stanje na regionalnoj razini i razini Unije

1. Komisija može proglasiti izvanredno stanje na regionalnoj razini ili razini Unije na zahtjev nadležnog tijela koje je proglasilo izvanredno stanje te nakon provjere u skladu s člankom 11. stavkom 8.

Komisija proglašava izvanredno stanje, ovisno o slučaju, na regionalnoj razini ili razini Unije na zahtjev najmanje dvaju nadležnih tijela koja su proglasila izvanredno stanje te nakon provjere u skladu s člankom 11. stavkom 8. i ako su razlozi takvih izvanrednih stanja povezani.

Komisija u svim slučajevima kada proglašava izvanredno stanje na regionalnoj razini ili razini Unije prikuplja mišljenja drugih nadležnih tijela koristeći se najprikladnijim sredstvima komunikacije u danim okolnostima i uzima u obzir sve relevantne informacije koje dostave ta tijela. Kada Komisija na temelju procjene zaključi da više ne postoji osnova za proglašenje izvanrednog stanja na regionalnoj razini ili razini Unije, ona proglašava prestanak izvanrednog stanja na regionalnoj razini ili razini Unije te daje obrazloženje svoje odluke i o njoj obavješćuje Vijeće.

2. Komisija saziva GCG odmah po proglašenju izvanrednog stanja na regionalnoj razini ili razini Unije.
 3. Komisija u slučaju izvanrednog stanja na regionalnoj razini ili razini Unije koordinira djelovanja nadležnih tijela, u potpunosti uzimajući u obzir relevantne informacije GCG-a i rezultate savjetovanja s GCG-om. Komisija posebno obavlja sljedeće:
 - (a) osigurava razmjenu informacija;
 - (b) osigurava dosljednost i djelotvornost postupaka na razini države članice i na regionalnoj razini u odnosu na mjere na razini Unije;
 - (c) koordinira djelovanja u odnosu na treće zemlje.
 4. Komisija može sazvati skupinu za upravljanje kriznim stanjima sastavljenu od kriznih upravitelja iz članka 10. stavka 1. točke (g) država članica pogođenih izvanrednim stanjem. Komisija može u dogovoru s kriznim upraviteljima pozvati na sudjelovanje i druge relevantne dionike. Komisija osigurava da se GCG redovito obavješćuje o radu skupine za upravljanje kriznim stanjima.
 5. Države članice i, posebno, nadležna tijela osiguravaju sljedeće:
 - (a) da se ne uvide mjere kojima bi se u bilo kojem trenutku neopravdano ograničio protok plina na unutarnjem tržištu, a osobito dotok plina na pogođena tržišta;
 - (b) da se ne uvide mjere kojima bi se moglo ozbiljno ugroziti stanje opskrbe plinom u drugoj državi članici; i
 - (c) da se održava prekogranični pristup infrastrukturi u skladu s Uredbom (EZ) br. 715/2009 u mjeri u kojoj je to moguće s tehničkog i sigurnosnog aspekta, u skladu s interventnim planom.
 6. Ako Komisija na zahtjev nadležnog tijela ili poduzeća za prirodni plin ili na vlastitu inicijativu smatra da su, za vrijeme izvanrednog stanja u Uniji ili na regionalnoj razini, neka radnja koju poduzme određena država članica ili nadležno tijelo ili ponašanje poduzeća za prirodni plin u suprotnosti sa stavkom 5., Komisija od te države članice ili nadležnog tijela traži da promijeni svoju radnju ili poduzme radnje u svrhu osiguranja usklađenosti sa stavkom 5. te ih obavješćuje o detaljnim razlozima za svoj zahtjev. U svakom se trenutku na primjereni način vodi računa o potrebi za sigurnim radom plinskog sustava.
- Država članica ili nadležno tijelo mijenja svoju radnju u roku od tri dana od dostave zahtjeva Komisije i o tome obavješćuje Komisiju ili Komisiju obavješćuje o razlozima zbog kojih se ne slaže sa zahtjevom. Komisija u potpunosti slučaju može u roku od tri dana od obavijesti izmijeniti ili povući svoj zahtjev ili sazvati sastanak s državom članicom odnosno nadležnim tijelom i, ako to smatra potrebnim, GCG-om kako bi ispitali problem. Komisija navodi detaljne razloge za svoj zahtjev za izmjenu radnje. Država članica ili nadležno tijelo u potpunosti uzimaju u obzir stajalište Komisije. Ako konačna odluka nadležnog tijela ili države članice odstupa od stajališta Komisije, nadležno tijelo ili država članica navode razloge za svoju odluku.
7. Komisija nakon savjetovanja s GCG-om utvrđuje stalni rezervni popis za radnu skupinu za praćenje koja se sastoji od stručnjaka iz industrije i predstavnika Komisije. Radna skupina za praćenje može prema potrebi raditi izvan Unije te prati dotok plina u Uniju i o tome izvješćuje, u suradnji s trećim zemljama koje isporučuju plin i obavljaju tranzit plina.
 8. Nadležno tijelo Komisijinom ERCC-u dostavlja informacije o bilo kakvoj potrebi za pomoć. ERCC procjenjuje stanje u cjelini i daje savjete u pogledu pomoći koju bi trebalo pružiti najteže pogođenim državama članicama i, prema potrebi, trećim zemljama.

Članak 13.

Solidarnost

1. Ako je država članica zatražila primjenu mjere solidarnosti u skladu s ovim člankom, država članica koja je izravno povezana s državom članicom koja je zatražila solidarnost ili, ako ta država članica tako predviđa, njezino nadležno tijelo ili operator transportnog sustava ili operator distribucijskog sustava, u najvećoj mogućoj mjeri i ne stvarajući nesigurne situacije, poduzima potrebne mjere kako bi se osiguralo da se opskrba plinom kupaca koji nisu kupci zaštićeni mehanizmom solidarnosti na njezinu državnom području smanji ili obustavi do potrebne mjere i dok god nije zadovoljena opskrba plinom kupaca zaštićenih mehanizmom solidarnosti u državi članici koja je zatražila solidarnost. Država članica koja je zatražila solidarnost osigurava da se relevantna količina plina stvarno isporuči kupcima zaštićenima mehanizmom solidarnosti na njezinu državnom području.

U iznimnim okolnostima i na obrazložen zahtjev relevantnog operatora prijenosnog sustava električne energije ili transportnog sustava plina upućen njegovu nadležnom tijelu, opskrba plinom određenih kritičnih elektrana na plin definiranih u skladu s člankom 11. stavkom 7. u državi članici koja pruža solidarnost može se također nastaviti ako bi manjak opskrbe plinom takvih elektrana mogao rezultirati ozbiljnom štetom za funkcioniranje sustava električne energije ili bi ometao proizvodnju i/ili transport plina.

2. Država članica pruža mjeru solidarnosti i drugoj državi članici s kojom je povezana putem treće zemlje, osim ako su kroz treću zemlju protoci ograničeni. Takvo proširenje mjere podliježe dogovoru relevantnih država članica koje uključuju, prema potrebi, treću zemlju preko koje su povezane.

3. Mjera solidarnosti poduzima se u krajnjoj nuždi i primjenjuje se samo ako država članica koja je zatražila solidarnost:

- (a) nije bila u mogućnosti pokriti deficit u opskrbi plinom svojim kupcima zaštićenima mehanizmom solidarnosti unatoč primjeni mjere iz članka 11. stavka 3.;
- (b) iscrpila je sve tržišne mjere i sve mjere predviđene u svojem interventnom planu;
- (c) uputila je izričit zahtjev Komisiji i nadležnim tijelima svih država članica s kojima je povezana bilo izravno ili, u skladu sa stavkom 2., putem treće zemlje, uz priloženi opis provedenih mjera iz točke (b) ovog stavka;
- (d) obvezala se državi članici koja pruža solidarnost odmah platiti pravičnu naknadu u skladu sa stavkom 8.

4. Ako postoji više od jedne države članice koja bi mogla pružiti solidarnost državi članici koja je zatražila solidarnost, država članica koja je zatražila solidarnost, nakon savjetovanja sa svim državama članicama koje su dužne pružiti solidarnost, traži najpovoljniju ponudu na temelju troškova, brzine dostave, pouzdanosti i diversifikacije opskrbe plinom. Dotične države članice takve ponude daju na temelju dobrovoljnih mjera koje se odnose na potražnju koliko god i dokle god je to moguće, prije pribjegavanja netržišnim mjerama.

5. Ako se tržišne mjere pokažu nedostatnima za državu članicu koja pruža solidarnost radi rješavanja problema deficita u opskrbi plinom kupaca zaštićenih mehanizmom solidarnosti u državi članici koja je zatražila solidarnost, država članica koja pruža solidarnost može uvesti netržišne mjere kako bi postupila u skladu s obvezama utvrđenima u stavcima 1. i 2.

6. Nadležno tijelo države članice koja je zatražila solidarnost odmah obavješćuje Komisiju i nadležna tijela država članica koje pružaju solidarnost kada je opskrba plinom kupaca zaštićenih mehanizmom solidarnosti na njezinu državnom području zadovoljena ili ako su obveze iz stavaka 1. i 2. smanjene na temelju njezinih potreba ili su suspendirane na zahtjev države članice koja prima solidarnost.

7. Obveze utvrđene u stavcima 1. i 2. primjenjuju se podložno tehnički sigurnom i pouzdanom radu plinskog sustava države članice koja pruža solidarnost i ograničenju maksimalnog izvoznog kapaciteta spojnog plinovoda relevantne infrastrukture države članice prema državi članici koja je zatražila solidarnost. U tehničkim, pravnim i financijskim aranžmanima mogu se odraziti takve okolnosti, posebno one prema kojima će tržište isporučiti količine do maksimalnog kapaciteta spojnog plinovoda.

8. Solidarnost u skladu s ovom Uredbom pruža se na temelju naknade. Država članica koja je zatražila solidarnost odmah plaća ili osigurava brzu isplatu pravične naknade državi članici koja pruža solidarnost. Takva pravična naknada najmanje obuhvaća:

- (a) plin dostavljen na državno područje države članice koja je zatražila solidarnost;
- (b) sve ostale relevantne i opravdane troškove nastale pri pružanju solidarnosti, uključujući, prema potrebi, troškove takvih mjera koji su možda unaprijed utvrđeni;
- (c) obvezu isplate svih naknada koje proizlaze iz sudskih postupaka, arbitražnih postupaka ili sličnih postupaka i nagodbi te povezanih troškova takvih postupaka koji uključuju državu članicu koja pruža solidarnost u odnosu na subjekte uključene u pružanje takve solidarnosti.

Pravična naknada na temelju prvog podstavka obuhvaća, među ostalim, sve opravdane troškove države članice koja pruža solidarnosti nastale obvezom plaćanja naknade na temelju temeljnih prava zajamčenih pravom Unije te na temelju primjenjivih međunarodnih obveza prilikom provedbe ovog članka i daljnje opravdane troškove nastale plaćanjem naknade u skladu s nacionalnim pravilima o naknadi.

Države članice do 1. prosinca 2018. donose potrebne mjere, a posebno tehničke, pravne i financijske aranžmane u skladu sa stavkom 10., za provedbu prvog i drugog podstavka ovog stavka. Takvim se mjerama mogu predvidjeti praktični načini brze isplate.

9. Države članice osiguravaju da se odredbe ovog članka provode u skladu s Ugovorima, Poveljom Europske unije o temeljnim pravima i primjenjivim međunarodnim obvezama. One poduzimaju potrebne mjere u tu svrhu.

10. Države članice do 1. prosinca 2018. donose potrebne mjere, uključujući one dogovorene u okviru tehničkih, pravnih i financijskih aranžmana, kako bi se osigurala dostava plina kupcima zaštićenima mehanizmom solidarnosti u državi članici koja je zatražila solidarnost u skladu sa stavcima 1. i 2. Tehnički, pravni i financijski aranžmani dogovaraju se među državama članicama koje su povezane izravno ili, u skladu sa stavkom 2., putem treće zemlje, te se opisuju u njihovim interventnim planovima. Takvim aranžmanima mogu, među ostalim, biti obuhvaćeni sljedeći elementi:

- (a) operativna sigurnost mreža;
- (b) cijene plina koje će se primjenjivati i/ili metodologija za njihovo utvrđivanje, uzimajući u obzir učinak na funkcioniranje tržišta;
- (c) uporaba spojnih plinovoda, uključujući dvosmjerni kapacitet i podzemno skladištenje plina;
- (d) količine plina ili metodologija za njihovo utvrđivanje;
- (e) kategorije troškova koji će morati biti obuhvaćeni pravičnom i brzo isplaćenom naknadom; što može uključivati odštetu za ograničavanje rada industrije;
- (f) naznaka metode kojom bi se mogla izračunati pravična naknada.

Financijski mehanizam koji su države članice dogovorile prije nego što je zatražena solidarnost sadržava odredbe kojima se omogućuje izračun pravične naknade najmanje svih relevantnih i opravdanih troškova nastalih pri pružanju solidarnosti te obvezu da će takva naknada biti isplaćena.

Svakim se mehanizmom naknade pružaju poticaji za sudjelovanje u tržišnim rješenjima, kao što su dražbe i mehanizmi odgovora na potražnju. Njima se ne smiju stvarati negativni poticaji, među ostalim u financijskom smislu, na temelju kojih bi sudionici na tržištu odgodili svoje djelovanje do primjene netržišnih mjera. Svi mehanizmi naknade ili barem njihovi sažeci uključuju se u interventne planove.

11. Dokle god država članica vlastitom proizvodnjom može pokriti potrošnju plina u pogledu svojih kupaca zaštićenih mehanizmom solidarnosti, izuzeta je od obveze sklapanja tehničkih, pravnih i financijskih aranžmana s državama članicama s kojima je povezana izravno ili, u skladu sa stavkom 2., putem treće zemlje u svrhu primanja solidarnosti. Tim se izuzećem ne utječe na obvezu relevantne države članice da pruži solidarnost drugim državama članicama u skladu s ovim člankom.

12. Komisija do 1. prosinca 2017. i nakon savjetovanja s GCG-om pruža pravno neobvezujuće smjernice za ključne elemente tehničkih, pravnih i financijskih aranžmana, posebno o načinu primjene elemenata opisanih u stavcima 8. i 10. u praksi.

13. Ako se države članice ne slože o nužnim tehničkim, pravnim i financijskim aranžmanima do 1. listopada 2018., Komisija može nakon savjetovanja s dotičnim nadležnim tijelima predložiti okvir za takve mjere kojim se utvrđuju načela nužna za njihovo funkcioniranje i koji se temelji na smjernicama Komisije navedenima u stavku 12. Države članice dovršavaju svoje aranžmane do 1. prosinca 2018., uzimajući u obzir prijedlog Komisije u najvećoj mogućoj mjeri.

14. Ako države članice ne dogovore ili dovrše svoje tehničke, pravne i financijske aranžmane, time se ne utječe na primjenjivost ovog članka. U takvoj situaciji dotične se države članice dogovaraju o potrebnim *ad hoc* mjerama, a država članica koja je zatražila solidarnost obvezuje se u skladu sa stavkom 3. točkom (d).

15. Obveze utvrđene u stavcima 1. i 2. ovog članka prestaju se primjenjivati odmah nakon proglašenja prestanka izvanrednog stanja ili čim Komisija zaključi, u skladu s člankom 11. stavkom 8. prvim podstavkom, da proglašenje izvanrednog stanja nije opravdano ili je prestalo biti opravdano.

16. Ako Unija snosi troškove na temelju bilo koje odgovornosti, osim za nezakonite radnje ili nezakonito postupanje u skladu s člankom 340. drugim stavkom UFEU-a, u odnosu na mjere koje države članice moraju poduzeti u skladu s ovim člankom, te joj troškove nadoknađuje država članica koja prima solidarnost.

Članak 14.

Razmjena informacija

1. Ako je država članica proglasila jednu od kriznih razina iz članka 11. stavka 1., dotična poduzeća za prirodni plin svakodnevno nadležnom tijelu dotične države članice na raspolaganje stavljaju osobito sljedeće informacije:

- (a) dnevna predviđanja potražnje za plinom i opskrbe plinom za sljedeća tri dana u milijunima kubičnih metara po danu (mil. m³/dan);
- (b) dnevni protok plina na svim prekograničnim ulaznim i izlaznim točkama te svim točkama priključenja proizvodnog postrojenja, sustava skladišta plina ili terminala za UPP na mrežu, u milijunima kubičnih metara po danu (mil. m³/dan);
- (c) razdoblje, izraženo u danima, tijekom kojeg se očekuje da će biti moguće osigurati opskrbu zaštićenih kupaca plinom.

2. U slučaju izvanrednog stanja na regionalnoj razini ili razini Unije Komisija može zatražiti da joj nadležno tijelo iz stavka 1. bez odgađanja dostavi barem sljedeće:

- (a) informacije iz stavka 1.;
- (b) informacije o mjerama koje nadležno tijelo planira poduzeti i onima koje je već provelo u svrhu ublažavanja izvanrednog stanja te informacije o njihovoj djelotvornosti;
- (c) zahtjeve upućene drugim nadležnim tijelima za poduzimanje dodatnih mjera;
- (d) mjere provedene na zahtjev drugih nadležnih tijela.

3. Nakon izvanrednog stanja nadležno tijelo iz stavka 1. što je prije moguće, a najkasnije šest tjedana nakon ukidanja izvanrednog stanja, dostavlja Komisiji detaljnu procjenu izvanrednog stanja i djelotvornosti provedenih mjera, uključujući procjenu gospodarskog učinka izvanrednog stanja, učinka na sektor električne energije i pomoći koju su Unija i njezine države članice pružile ili primile. Ta se ocjena stavlja na raspolaganje GCG-u i uzima se u obzir kod izrade ažuriranih planova prevencije i interventnih planova.

Komisija analizira ocjene nadležnih tijela i obavješćuje države članice, Europski parlament i GCG o rezultatima svoje analize u zbirnom obliku.

4. Nadležno tijelo najteže pogođene države članice može u opravdanim okolnostima, neovisno o proglašenju izvanrednog stanja, tražiti od poduzeća za prirodni plin da mu dostave informacije iz stavka 1. ili dodatne informacije potrebne za procjenu ukupnog stanja opskrbe plinom u toj državi članici ili drugim državama članicama, uključujući informacije iz ugovora, izuzev informacija o cijeni. Komisija može od nadležnih tijela zatražiti informacije koje su dostavila poduzeća za prirodni plin u skladu s ovim stavkom, pod uvjetom da iste informacije već nisu bile dostavljene Komisiji.

5. Ako Komisija smatra da je opskrba plinom u Uniji ili u dijelu Unije ugrožena ili bi mogla biti ugrožena, što bi moglo dovesti do proglašenja jedne od kriznih razina navedenih u članku 11. stavku 1., ona može zatražiti od dotičnih nadležnih tijela da prikupe informacije potrebne za procjenu stanja opskrbe plinom te da ih dostave Komisiji. Komisija svoju procjenu dijeli s GCG-om.

6. Da bi nadležna tijela i Komisija mogli procijeniti stanje sigurnosti opskrbe plinom na nacionalnoj i regionalnoj razini te razini Unije, svako poduzeće za prirodni plin dostavlja:

- (a) dotičnom nadležnom tijelu sljedeće podatke o ugovorima o opskrbi plinom s prekograničnom dimenzijom i trajanja duljeg od jedne godine koje je sklopilo radi nabave plina:
 - i. trajanje ugovora;
 - ii. godišnje ugovorene količine;
 - iii. maksimalne ugovorene dnevne količine u slučaju uzbunjivanja ili izvanrednog stanja;
 - iv. ugovorene točke isporuke;
 - v. minimalne dnevne i mjesečne količine plina;
 - vi. uvjete za prekid isporuke plina.
 - vii. naznaku toga je li ugovor pojedinačno ili zajedno s ugovorima s istim opskrbljivačem ili njegovim povezanim društvima jednak pragu od 28 % ili ga prelazi, kako je navedeno u stavku 6. točki (b), u najteže pogođenoj državi članici.
- (b) nadležnom tijelu najteže pogođene države članice, odmah nakon njihova sklapanja ili izmjene, svoje ugovore o opskrbi plinom trajanja duljeg od jedne godine koji su sklopljeni ili izmijenjeni 1. studenog 2017. ili nakon tog datuma, a kojima se pojedinačno ili zajedno sa svojim ugovorima s istim opskrbljivačem ili njegovim povezanim društvima osigurava 28 % ili više godišnje potrošnje plina u toj državi članici, koju treba izračunati prema najnovijim dostupnim podacima. Usto, poduzeća za prirodni plin do 2. studenog 2018. priopćuju nadležnom tijelu sve postojeće ugovore koji ispunjavaju iste uvjete. Obveza priopćivanja ne obuhvaća informacije o cijeni i ne primjenjuje se na izmjene koje se odnose samo na cijenu plina. Obveza priopćivanja primjenjuje se i na sve trgovačke sporazume koji su relevantni za izvršenje ugovora o opskrbi plinom, isključujući informacije o cijeni.

Nadležno tijelo Komisiji dostavlja podatke iz prvog podstavka točke (a) u anonimiziranom obliku. U slučaju sklapanja novih ugovora ili izmjena postojećih ugovora, čitav skup podataka dostavlja se do kraja rujna relevantne godine. Ako nadležno tijelo ima dvojbe u vezi s time ugrožava li se određenim ugovorom dobivenim u skladu s prvim podstavkom točkom (b) sigurnost opskrbe plinom u nekoj državi članici ili regiji, ono ugovor priopćuje Komisiji.

7. U okolnostima opravdanim potrebom za jamčenjem transparentnosti ključnih ugovora o opskrbi plinom relevantnih za sigurnost opskrbe plinom i ako nadležno tijelo najteže pogođene države članice ili Komisija smatra da bi se ugovorom o opskrbi plinom mogla ugroziti sigurnost opskrbe plinom u državi članici, regiji ili Uniji, nadležno tijelo države članice ili Komisija može zatražiti od poduzeća za prirodni plin da dostavi ugovor, isključujući informacije o cijeni, radi procjene njegova učinka na sigurnost opskrbe plinom. Zahtjev mora biti obrazložen i može obuhvaćati i pojedinosti o bilo kojim drugim trgovačkim sporazumima koji su relevantni za izvršenje ugovora o opskrbi plinom, isključujući informacije o cijeni. Obrazloženje mora uključivati proporcionalnost administrativnih opterećenja povezanih s time.

8. Nadležna tijela koja primaju informacije na temelju stavka 6. točke (b) ili stavka 7. ovog članka procjenjuju primljene informacije za potrebe sigurnosti opskrbe plinom u roku od tri mjeseca i dostavljaju rezultate svoje procjene Komisiji.

9. Nadležno tijelo kod izrade procjene rizika, plana prevencije i interventnog plana ili njihovih ažuriranja uzima u obzir informacije zaprimljene u skladu s ovim člankom. Komisija može donijeti mišljenje kojim nadležnom tijelu predlaže da izmijeni procjene rizika ili planove na temelju informacija zaprimljenih u skladu s ovim člankom. Dotično nadležno tijelo preispituje procjenu rizika i planove na koje se odnosi taj zahtjev u skladu s postupkom utvrđenim u članku 8. stavku 9.

10. Države članice do 2. svibnja 2019. utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja stavaka 6. ili 7. ovog članka koja počine poduzeća za prirodni plin i poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

11. Za potrebe ovog članka, „najteže pogođena država članica” znači država članica u kojoj se odvija većina prodaje plina ugovorne stranke određenog ugovora ili u kojoj ta stranka ima najviše kupaca.

12. Svi ugovori ili informacije iz ugovora primljeni na osnovi stavaka 6. i 7. te odgovarajuće procjene koje provode nadležna tijela ili Komisija ostaju povjerljivi. Nadležna tijela i Komisija osiguravaju potpunu povjerljivost.

Članak 15.**Čuvanje poslovne tajne**

1. Bilo kakve komercijalno osjetljive informacije koje su zaprimljene, razmijenjene ili prosljeđene u skladu s člankom 14. stavcima od 4. do 8. te člankom 18., osim rezultata procjena iz članka 14. stavaka 3. i 5., smatraju se povjerljivima i podliježu uvjetima čuvanja poslovne tajne utvrđenima u ovom članku.
2. Obveza čuvanja poslovne tajne primjenjuje se na sljedeće osobe koje primaju povjerljive informacije u skladu s ovom Uredbom:
 - (a) osobe koje rade ili su radile u Komisiji;
 - (b) revizore i stručnjake kojima je Komisija davala upute;
 - (c) osobe koje rade ili su radile za nadležna tijela i nacionalna regulatorna tijela ili druga relevantna tijela;
 - (d) revizore i stručnjake kojima su nadležna tijela i nacionalna regulatorna tijela ili druga relevantna tijela davala upute.
3. Ne dovodeći u pitanje slučajeve obuhvaćene kaznenim pravom, drugim odredbama ove Uredbe ili drugim relevantnim pravom Unije, povjerljive informacije koje su osobe iz stavka 2. zaprimile tijekom obavljanja svojih dužnosti ne smiju se otkriti nijednoj drugoj osobi ni tijelu, osim u sažetom ili zbirnom obliku u kojem nije moguće identificirati pojedinačnog sudionika na tržištu ili tržište.
4. Ne dovodeći u pitanje slučajeve obuhvaćene kaznenim pravom, Komisija, nadležna tijela i nacionalna regulatorna tijela, organi ili osobe koji primaju povjerljive informacije u skladu s ovom Uredbom mogu se povjerljivim informacijama koristiti samo u obavljanju svojih dužnosti i za izvršavanje svojih funkcija. Druga tijela, organi ili osobe mogu se tim informacijama koristiti u svrhu u koju su im one dostavljene ili u kontekstu administrativnih ili sudskih postupaka koji se izričito odnose na izvršavanje njihovih funkcija.

Članak 16.**Suradnja s ugovornim strankama Energetske zajednice**

1. Kada države članice i ugovorne stranke Energetske zajednice surađuju u procesu utvrđivanja procjena rizika te planova prevencije i interventnih planova, takva suradnja može posebno uključivati utvrđivanje interakcije i korelacije rizika te savjetovanja s ciljem osiguranja dosljednosti planova prevencije i interventnih planova preko granice.
2. U pogledu stavka 1., ugovorne stranke Energetske zajednice na poziv Komisije mogu sudjelovati u GCG-u kada se radi o svim pitanjima od obostranog interesa.

Članak 17.**Praćenje koje provodi Komisija**

Komisija kontinuirano prati mjere za sigurnost opskrbe plinom i redovito izvješćuje GCG.

Komisija na temelju ocjena iz članka 8. stavka 7. donosi, do 1. rujna 2023., zaključke o mogućim sredstvima za povećanje sigurnosti opskrbe plinom na razini Unije i podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o primjeni ove Uredbe uključujući, prema potrebi, zakonodavne prijedloge za izmjenu ove Uredbe.

Članak 18.**Obavješćivanje**

Procjena rizika, planovi prevencije, interventni planovi i svi drugi dokumenti dostavljaju se Komisiji elektroničkim putem s pomoću platforme CIRCABC.

Sva korespondencija u vezi s obavješćivanjem obavlja se elektroničkim putem.

Članak 19.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 3. stavka 8., članka 7. stavka 5. i članka 8. stavka 5. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 1. studenog 2017. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 3. stavka 8., članka 7. stavka 5. i članka 8. stavka 5. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Odluka počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 3. stavka 8., članka 7. stavka 5. i članka 8. stavka 5. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 20.

Odstupanje

1. Ova se Uredba ne primjenjuje na Maltu i Cipar dokle god na njihovu državnom području ne bude opskrbe plinom. Malta i Cipar moraju u sljedećem roku, čije računanje počinje datumom prve isporuke plina na njihovo državno područje, ispuniti obveze utvrđene u odredbama navedenima u nastavku te se odlučiti za mogućnosti koje su im na raspolaganju na temelju tih odredaba:
 - (a) za članak 2. točku 5., članak 3. stavak 2., članak 7. stavak 5. i članak 14. stavak 6. točku (a): 12 mjeseci;
 - (b) za članak 6. stavak 1.: 18 mjeseci;
 - (c) za članak 8. stavak 7.: 24 mjeseca;
 - (d) za članak 5. stavak 4.: 36 mjeseci;
 - (e) za članak 5. stavak 1.: 48 mjeseci.

Radi ispunjenja obveze iz članka 5. stavka 1. Malta i Cipar mogu primijeniti odredbe sadržane u članku 5. stavku 2., među ostalim primjenom netržišnih mjera koje se odnose na potražnju.

2. Obveze u vezi s radom skupina za rizik iz članaka 7. i 8. u pogledu skupina za rizik za južni plinski koridor i istočno Sredozemlje počinju se primjenjivati od dana početka operacije ispitivanja glavne infrastrukture/plinovoda.
3. Sve dok Švedska ima pristup plinu isključivo putem spojnih plinovoda iz Danske koja je njezin jedini izvor plina i jedini mogući pružatelj solidarnosti, Danska i Švedska izuzimaju se iz obveze iz članka 13. stavka 10. koja se odnosi na sklapanje tehničkih, pravnih i financijskih aranžmana u svrhu toga da Švedska pruža solidarnost Danskoj. To ne utječe na obvezu Danske na pružanje solidarnosti i sklapanje nužnih tehničkih, pravnih i financijskih aranžmana u tu svrhu u skladu s člankom 13.

Članak 21.**Stavljanje izvan snage**

Uredba (EU) br. 994/2010 stavlja se izvan snage.

Upućivanja na uredbu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga IX.

Članak 22.**Stupanje na snagu**

Ova Uredba stupa na snagu četvrtog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. studenog 2017.

Međutim, članak 13. stavci od 1. do 6., članak 13. stavak 8. prvi i drugi podstavak te članak 13. stavci 14. i 15. primjenjuju se od 1. prosinca 2018.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 25. listopada 2017.

Za Europski parlament

Predsjednik

A. TAJANI

Za Vijeće

Predsjednik

M. MAASIKAS

PRILOG I.

Regionalna suradnja

Skupine za rizik država članica koje služe kao osnova za suradnju u vezi s rizicima kako je navedeno u članku 3. stavku 7. jesu sljedeće:

1. Skupine za rizik za istočnu opskrbu plinom:

- (a) Ukrajina: Bugarska, Češka, Njemačka, Grčka, Hrvatska, Italija, Luksemburg, Mađarska, Austrija, Poljska, Rumunjska, Slovenija, Slovačka;
- (b) Bjelarus: Belgija, Češka, Njemačka, Estonija, Latvija, Litva, Luksemburg, Nizozemska, Poljska, Slovačka;
- (c) Baltičko more: Belgija, Češka, Danska, Njemačka, Francuska, Luksemburg, Nizozemska, Austrija, Slovačka, Švedska;
- (d) Sjeveroistok: Estonija, Latvija, Litva, Finska;
- (e) Transbalkan: Bugarska, Grčka, Rumunjska.

2. Skupine za rizik za opskrbu plinom iz Sjevernog mora:

- (a) Norveška: Belgija, Danska, Njemačka, Irska, Španjolska, Francuska, Italija, Luksemburg, Nizozemska, Portugal, Švedska, Ujedinjena Kraljevina;
- (b) Niskokalorični plin: Belgija, Njemačka, Francuska, Nizozemska;
- (c) Danska: Danska, Njemačka, Luksemburg, Nizozemska, Švedska;
- (d) Ujedinjena Kraljevina: Belgija, Njemačka, Irska, Luksemburg, Nizozemska, Ujedinjena Kraljevina.

3. Skupine za rizik za opskrbu plinom iz sjeverne Afrike:

- (a) Alžir: Grčka, Španjolska, Francuska, Hrvatska, Italija, Malta, Austrija, Portugal, Slovenija;
- (b) Libija: Hrvatska, Italija, Malta, Austrija, Slovenija.

4. Skupine za rizik za jugoistočnu opskrbu plinom:

- (a) Južni plinski koridor – Kaspijsko jezero: Bugarska, Grčka, Hrvatska, Italija, Mađarska, Malta, Austrija, Rumunjska, Slovenija, Slovačka;
- (b) Istočno Sredozemlje: Grčka, Italija, Cipar, Malta.

PRILOG II.

Izračun formule N – 1

1. Definicija formule N – 1

Formulom N – 1 opisuje se sposobnost tehničkog kapaciteta plinske infrastrukture da zadovolji ukupnu potražnju za plinom u izračunanom području u slučaju poremećaja najveće pojedinačne plinske infrastrukture u danu iznimno visoke potražnje za plinom kakva se prema statističkoj vjerojatnosti javlja jedanput u 20 godina.

Plinska infrastruktura obuhvaća mrežu za transport plina, uključujući spojne plinovode i proizvodna postrojenja, terminale za UPP i sustave skladišta plina povezane s izračunanim područjem.

Tehnički kapacitet sve preostale raspoložive plinske infrastrukture u slučaju poremećaja najveće pojedinačne plinske infrastrukture odgovara najmanje ukupnoj dnevnoj potražnji za plinom izračunanog područja u danu iznimno visoke potražnje za plinom kakva se prema statističkoj vjerojatnosti javlja jedanput u 20 godina.

Rezultati dobiveni formulom N – 1, kako su izračunani u nastavku, moraju iznositi najmanje 100 %.

2. Metoda izračuna formule N – 1

$$N - 1 [\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{max}} \times 100, N - 1 \geq 100 \%$$

Parametri koji se upotrebljavaju za izračun moraju biti jasno opisani i opravdani.

Za izračun EP_m dostavljaju se detaljni popis ulaznih točaka i njihovi pojedinačni kapaciteti.

3. Definicije parametara formule N – 1

„Izračunano područje” znači geografsko područje za koje se izračunava formula N – 1, kako ga je odredilo nadležno tijelo.

Definicija koja se odnosi na potražnju

„ D_{max} ” znači ukupna dnevna potražnja za plinom (u mil. m^3 /dan) izračunanog područja u danu iznimno visoke potražnje za plinom kakva se prema statističkoj vjerojatnosti javlja jedanput u 20 godina.

Definicije koje se odnose na ponudu

„ EP_m ”: tehnički kapacitet ulaznih točaka (u mil. m^3 /dan), osim proizvodnih postrojenja, terminala za UPP i sustava skladišta plina obuhvaćenih parametrima P_m , UPP_m i S_m , znači zbroj tehničkog kapaciteta svih graničnih ulaznih točaka koje mogu isporučiti plin u izračunano područje.

„ P_m ”: najveći tehnički proizvodni kapacitet (u mil. m^3 /dan) znači zbroj najvećeg tehničkog dnevnog proizvodnog kapaciteta svih postrojenja za proizvodnju plina koji se može dopremiti do ulaznih točaka u izračunanom području.

„ S_m ”: najveći tehnički kapacitet dobave iz skladišta (u mil. m^3 /dan) znači zbroj najvećeg tehničkog dnevnog kapaciteta povlačenja svih sustava skladišta plina koji se može dopremiti do ulaznih točaka izračunanog područja, uzimajući u obzir njihova fizička svojstva.

„ UPP_m ”: najveći tehnički kapacitet terminala za UPP (u mil. m^3 /dan) znači zbroj najvećeg tehničkog dnevnog kapaciteta otpreme svih terminala za UPP u izračunanom području, uzimajući u obzir kritične elemente kao što su pražnjenje, pomoćne usluge, privremeno skladištenje i ponovno uplinjavanje UPP-a te tehnički kapacitet otpreme u sustav.

„ I_m ” znači tehnički kapacitet najveće pojedinačne plinske infrastrukture (u mil. m^3 /dan) s najvećim kapacitetom opskrbe izračunanog područja. Više plinskih infrastruktura povezanih sa zajedničkom *upstream* ili *downstream* infrastrukturom koje se ne mogu odvojeno koristiti smatraju se jednom pojedinačnom plinskom infrastrukturom.

4. Izračun formule $N - 1$ primjenom mjera koje se odnose na potražnju

$$N - 1 [\%] = \frac{EP_m + P_m + S_m + LNG_m - I_m}{D_{\max} - D_{\text{eff}}} \times 100, N - 1 \geq 100 \%$$

Definicija koja se odnosi na potražnju

„ D_{eff} ” znači dio (u mil. m³/dan) parametra $D_{\max}$ koji se u slučaju poremećaja u opskrbi plinom može dostatno i na vrijeme pokriti tržišnim mjerama koje se odnose na potražnju u skladu s člankom 9. stavkom 1. točkom (c) i člankom 5. stavkom 2.

5. Izračun formule $N - 1$ na regionalnoj razini

Izračunano područje iz točke 3. prema potrebi proširuje se na odgovarajuću regionalnu razinu, kako je odrede nadležna tijela dotičnih država članica. Izračun se također može proširiti na regionalnu razinu skupine za rizik ako je tako dogovoreno s nadležnim tijelima skupine za rizik. Za izračun formule $N - 1$ na regionalnoj razini upotrebljava se najveća pojedinačna plinska infrastruktura od zajedničkog interesa. Najveća pojedinačna plinska infrastruktura od zajedničkog interesa za regiju najveća je pojedinačna plinska infrastruktura u regiji koja izravno ili neizravno doprinosi opskrbi plinom država članica te regije i definira se u procjeni rizika.

Izračun formule $N - 1$ na regionalnoj razini može zamijeniti izračun formule $N - 1$ na nacionalnoj razini samo ako je najveća pojedinačna plinska infrastruktura od zajedničkog interesa iznimno značajna za opskrbu plinom svih dotičnih država članica u skladu sa zajedničkom procjenom rizika.

Na razini skupine za rizik za izračune iz članka 7. stavka 4. upotrebljava se najveća pojedinačna plinska infrastruktura od zajedničkog interesa za skupine za rizik navedene u Prilogu I.

PRILOG III.

Stalni dvosmjerni kapacitet

1. Za provedbu odredaba navedenih u ovom Prilogu nacionalno regulatorno tijelo može djelovati kao nadležno tijelo ako tako odluči dotična država članica.
2. Kako bi omogućili ili povećali dvosmjerni kapacitet spojnog plinovoda ili ostvarili ili produljili izuzeće od te obveze, operatori transportnog sustava s obje strane spojnog plinovoda, nakon savjetovanja sa svim operatorima transportnog sustava kojih bi se to moglo ticati, svojim nadležnim tijelima („dotična nadležna tijela”) i regulatornim tijelima („dotična regulatorna tijela”) dostavljaju sljedeće:
 - (a) prijedlog kojim će se omogućiti stalni fizički kapacitet za transport plina u oba smjera za stalni dvosmjerni kapacitet za suprotni smjer („fizički kapacitet za protok u suprotnom smjeru”); ili
 - (b) zahtjev za izuzeće od obveze omogućivanja dvosmjernog kapaciteta.

Operatori transportnog sustava nastoje podnijeti zajednički prijedlog ili zahtjev za izuzeće. U slučaju prijedloga za omogućivanje dvosmjernog kapaciteta operatori transportnog sustava mogu podnijeti utemeljeni prijedlog za prekograničnu raspodjelu troškova. To se podnošenje obavlja najkasnije 1. prosinca 2018. za sve spojne plinovode koji su postojali na dan 1. studenog 2017. i nakon dovršetka faze studije izvedivosti, ali prije početka faze izvedbenog tehničkog projekta za nove spojne plinovode.

3. Po primitku prijedloga ili zahtjeva za izuzeće dotična nadležna tijela bez odgađanja se o tom prijedlogu ili zahtjevu za izuzeće savjetuju s nadležnim tijelima i nacionalnim regulatornim tijelima, ako ona nisu nadležna tijela, države članice koja bi mogla, u skladu s procjenom rizika, imati koristi od kapaciteta za protok u suprotnom smjeru, Agencijom i Komisijom. Tijela s kojima je provedeno savjetovanje mogu izdati mišljenje u roku od četiri mjeseca od primitka zahtjeva za savjetovanje.
4. Dotična regulatorna tijela u roku od šest mjeseci od primitka zajedničkog prijedloga, u skladu s člankom 5. stavcima 6. i 7., nakon savjetovanja s dotičnim promicateljima projekta donose koordinirane odluke o prekograničnoj raspodjeli troškova ulaganja koje snosi svaki operator transportnog sustava tog projekta. Ako dotična regulatorna tijela ne postignu dogovor u tom roku, ona o tome bez odgađanja obavješćuju dotična nadležna tijela.
5. Dotična nadležna tijela donose koordiniranu odluku na temelju procjene rizika, informacija iz članka 5. stavka 5. ove Uredbe, mišljenja zaprimljenih nakon savjetovanja u skladu s točkom 3. ovog Priloga te uzimajući u obzir sigurnost opskrbe plinom i doprinos unutarnjem tržištu plina. Ta koordinirana odluka donosi se u roku od dva mjeseca. Rok od dva mjeseca počinje teći nakon četveromjesečnog roka za mišljenja iz točke 3. ovog Priloga, osim ako su sva mišljenja zaprimljena prije, ili nakon šestomjesečnog roka iz točke 4. ovog Priloga u kojem dotična regulatorna tijela trebaju donijeti koordiniranu odluku. Koordiniranom odlukom:
 - (a) prihvaća se prijedlog za dvosmjerni kapacitet. Takva odluka sadržava analizu troškova i koristi, rok za provedbu i aranžmane za njegovu naknadnu uporabu te joj se prilaže koordinirana odluka o prekograničnoj raspodjeli troškova iz točke 4. koju su pripremila dotična regulatorna tijela;
 - (b) odobrava se ili produljuje privremeno izuzeće na razdoblje od najdulje četiri godine ako se analizom troškova i koristi uključenom u odluku utvrdi da se kapacitetom za protok u suprotnom smjeru ne bi pojačala sigurnost opskrbe plinom bilo koje relevantne države članice ili da bi troškovi ulaganja znatno nadmašili moguću korist za sigurnost opskrbe plinom; ili
 - (c) od operatora transportnog sustava zahtijeva se da izmijene i ponovno podnesu prijedlog ili zahtjev za izuzeće u razdoblju od najdulje četiri mjeseca.
6. Dotična nadležna tijela nadležnim tijelima i nacionalnim regulatornim tijelima koja su dostavila mišljenje u skladu s točkom 3., dotičnim regulatornim tijelima, Agenciji i Komisiji bez odgađanja dostavljaju koordiniranu odluku zajedno s mišljenjima zaprimljenim nakon savjetovanja u skladu s točkom 3.

7. U roku od dva mjeseca od primitka koordinirane odluke nadležna tijela iz točke 6. mogu iznijeti svoje prigovore na koordiniranu odluku i podnijeti ih dotičnim nadležnim tijelima koja su donijela odluku, Agenciji i Komisiji. Prigovori su ograničeni na činjenice i procjenu, a posebno na prekograničnu raspodjelu troškova o kojoj nije provedeno savjetovanje u skladu s točkom 3.
8. U roku od tri mjeseca od primitka koordinirane odluke u skladu s točkom 6. Agencija izdaje mišljenje o elementima koordinirane zajedničke odluke uzimajući u obzir sve moguće prigovore i podnosi ga svim dotičnim nadležnim tijelima i nadležnim tijelima iz točke 6. te Komisiji.
9. U roku od četiri mjeseca od primitka mišljenja koje je Agencija izdala u skladu s točkom 8. Komisija može donijeti odluku kojom traži izmjene koordinirane odluke. Svaka takva odluka Komisije donosi se na temelju kriterija iz točke 5., obrazloženja dotičnih tijela za tu odluku i mišljenja Agencije. Dotična nadležna tijela postupaju u skladu sa zahtjevom Komisije izmjenom svoje odluke u roku od četiri tjedna.

Ako Komisija ništa ne poduzme u gore navedenom roku od četiri mjeseca, smatra se da nije podnijela prigovor na odluku dotičnih nadležnih tijela.

10. Ako dotična nadležna tijela nisu mogla donijeti koordiniranu odluku u roku navedenom u točki 5. ili ako dotična regulatorna tijela nisu mogla postići dogovor o raspodjeli troškova u roku navedenom u točki 4., dotična nadležna tijela o tome obavješćuju Agenciju i Komisiju najkasnije na dan isteka roka. U roku od četiri mjeseca od primitka tih informacija Komisija nakon mogućeg savjetovanja s Agencijom donosi odluku kojom su obuhvaćeni svi elementi koordinirane odluke navedeni u točki 5., osim prekogranične raspodjele troškova, te tu odluku dostavlja dotičnim nadležnim tijelima i Agenciji.
11. Ako se odlukom Komisije u skladu s točkom 10. ovog Priloga zahtijeva dvosmjerni kapacitet, Agencija donosi odluku koja obuhvaća prekograničnu raspodjelu troškova u skladu s člankom 5. stavkom 7. ove Uredbe u roku od tri mjeseca od primitka odluke Komisije. Prije donošenja takve odluke Agencija se savjetuje s dotičnim regulatornim tijelima i operatorima transportnog sustava. Taj tromjesečni rok može se produljiti za dodatno razdoblje od dva mjeseca ako Agencija mora zatražiti dodatne informacije. Dodatno razdoblje počinje na dan koji slijedi nakon primitka potpunih informacija.
12. Komisija, Agencija, nadležna tijela, nacionalna regulatorna tijela i operatori transportnog sustava čuvaju povjerljivost poslovno osjetljivih informacija.
13. Izuzeća od obveze omogućivanja dvosmjernog kapaciteta odobrena u skladu s Uredbom (EU) br. 994/2010 ostaju na snazi osim ako Komisija ili druga dotična država članica zatraži reviziju ili ako istekne njihovo trajanje.

PRILOG IV.

Predložak za zajedničku procjenu rizika

Sljedeći predložak ispunjava se na jeziku dogovorenom unutar skupine za rizik.

Opće informacije

- države članice u skupini za rizik
- ime nadležnih tijela odgovornih za izradu procjene rizika ⁽¹⁾

1. Opis sustava

Ukratko opišite plinski sustav skupine za rizik, uključujući sljedeće:

- (a) glavne podatke o potrošnji plina ⁽²⁾: godišnju krajnju potrošnju plina (milijarde m³) i podjelu po vrsti kupaca ⁽³⁾, vršnu potražnju (ukupna i podjela prema kategoriji potrošača u mil. m³/dan);
- (b) opis funkcioniranja plinskog sustava u skupini za rizik: glavni tokovi (ulaz/izlaz/tranzit), infrastrukturni kapacitet na točkama ulaza u regiju i izlaza iz regije i po državi članici, uključujući stopu iskorištenosti, terminale za UPP (najveći dnevni kapacitet, stopa iskorištenosti i režim pristupa) itd.;
- (c) podjelu po izvoru za uvoz plina po zemlji podrijetla, u mjeri u kojoj je to moguće ⁽⁴⁾;
- (d) opis uloge sustava skladišta plina važnih za skupinu rizika, uključujući prekogranični pristup:
 - i. skladišni kapacitet (ukupni i radni plin) u odnosu na potražnju u sezoni grijanja;
 - ii. najveći dnevni kapacitet povlačenja na različitim razinama punjenja (u idealnom slučaju s punim skladištima i razinama na kraju sezone);
- (e) opis uloge domaće proizvodnje u skupni za rizik:
 - i. količina proizvodnje u odnosu na godišnju krajnju potrošnju plina;
 - ii. najveći dnevni proizvodni kapacitet;
- (f) opis uloge plina u proizvodnji električne energije (npr. važnost, uloga plina kao rezerve za obnovljive izvore energije), uključujući kapacitet proizvodnje električne energije iz plina (ukupno (MWe) i kao postotak ukupnog kapaciteta proizvodnje električne energije) i kogeneraciju (ukupno (MWe) i kao postotak ukupnog kapaciteta proizvodnje električne energije).

2. Infrastrukturni standard (članak 5.)

Opišite izračune formule/formula N – 1 na regionalnoj razini za skupinu za rizik, ako je tako dogovoreno s nadležnim tijelima skupine za rizik, i postojeće dvosmjerne kapacitete na sljedeći način:

- (a) formula N – 1
 - i. utvrđivanje najveće pojedinačne plinske infrastrukture od zajedničkog interesa za skupinu za rizik;
 - ii. izračun formule N – 1 na regionalnoj razini;

⁽¹⁾ Ako je ovu zadaću delegiralo bilo koje nadležno tijelo, navedite ime jednog ili više tijela odgovornih za izradu ove procjene rizika u njegovo ime.

⁽²⁾ Za prvu procjenu uključite podatke iz zadnje dvije godine. Za ažuriranja uključite podatke iz zadnje četiri godine.

⁽³⁾ Uključujući industrijske kupce, proizvođače električne energije, centralizirano grijanje, rezidencijalne usluge i ostalo (navedite vrste u to uključenih kupaca). Navedite i obujam potrošnje zaštićenih kupaca.

⁽⁴⁾ Opišite primijenjenu metodologiju.

- iii. opis vrijednosti upotrijebljenih za sve elemente u formuli $N - 1$, uključujući međuvrijednosti upotrijebljene za izračun (npr. za EP_m navedite kapacitet za sve ulazne točke koje se uzimaju u obzir u okviru tog parametra);
- iv. naznaka metodologija i pretpostavki upotrijebljenih za izračun parametara u formuli $N - 1$ (npr. D_{max}) (detaljna objašnjenja navedena su u prilogima);

(b) dvosmjerni kapacitet

- i. navedite točke međusobnog povezivanja opremljene dvosmjernim kapacitetom i najveći kapacitet takvih dvosmjernih protoka;
- ii. navedite aranžmane kojima se uređuje takav kapacitet za protok u suprotnom smjeru (npr. prekidivi kapacitet);
- iii. navedite točke međusobnog povezivanja za koje je odobreno izuzeće u skladu s člankom 5. stavkom 4., trajanje izuzeća i osnovu na temelju koje je odobreno,

3. Utvrđivanje rizika

Opišite glavni transnacionalni rizik za koji je skupina osnovana i čimbenike rizika u različitim slučajevima na temelju kojih bi se taj rizik mogao materijalizirati, njihovu vjerojatnost i posljedice.

Netaksativan popis čimbenika rizika koje treba uključiti u procjenu samo ako relevantno nadležno tijelo smatra da su primjenjivi:

(a) politički:

- poremećaj opskrbe iz trećih zemalja zbog različitih razloga,
- politički nemiri (u zemlji podrijetla ili tranzitnoj zemlji),
- rat/gradžanski rat (u zemlji podrijetla ili tranzitnoj zemlji),
- terorizam;

(b) tehnološki:

- eksplozija/požari,
- požari (unutar određenog objekta),
- curenje,
- nedostatak odgovarajućeg održavanja,
- kvar na opremi (nemogućnost pokretanja, kvar za vrijeme rada itd.),
- manjak električne energije (ili drugog izvora energije),
- kvar IKT-a (kvar hardvera ili problemi sa softverom, internet, problemi sa SCADA-om itd.),
- kibernetički napad,
- učinak zbog radova kopanja (iskapanje, zabijanje metalnih ili betonskih stupova u zemlju), radovi na temeljima itd.;

(c) komercijalni/tržišni/financijski:

- dogovori s opskrbljivačima iz trećih zemalja,
- trgovački sporovi,
- infrastrukturu važnu za sigurnost opskrbe plinom kontroliraju subjekti iz trećih zemalja, što bi moglo podrazumijevati, među ostalim, rizike od nedovoljnih ulaganja, ugrožavanje diversifikacije ili nepoštovanje prava Unije,
- nestabilnost cijena,
- nedovoljna ulaganja,

- iznenadni, neočekivani rast potražnje,
- drugi rizici koji bi mogli dovesti do strukturnih problema;

(d) društveni:

- štrajk (u različitim povezanim sektorima, kao što su sektor plina, luke, promet itd.),
- sabotaža,
- vandalizam,
- krađa;

(e) prirodni

- potresi,
- odroni tla,
- poplave (obilne kiše, rijeke),
- oluje (more),
- snježne lavine,
- ekstremni vremenski uvjeti,
- požari (izvan objekta, primjerice u obližnjim šumama, livadama itd.).

Analiza

- (a) Opišite glavni transnacionalni rizik i bilo kakve druge čimbenike rizika relevantne za skupinu za rizik, uključujući njihovu vjerojatnost i učinak te odnos i korelaciju rizika između država članica, prema potrebi;
- (b) opišite kriterije koji se upotrebljavaju za utvrđivanje izloženosti sustava velikim/neprihvatljivim rizicima;
- (c) utvrdite popis relevantnih scenarija rizika u skladu s izvorima rizika i opišite kako je izvršen odabir;
- (d) navedite u kojoj su se mjeri razmatrali scenariji koje je izradio ENTSOG.

4. Analiza i procjena rizika

Analizirajte skup relevantnih scenarija rizika utvrđenih u točki 3. Uključite u simulaciju scenarija rizika postojeće mjere za sigurnost opskrbe plinom, kao što su infrastrukturni standard izračunan upotrebom formule $N - 1$ kako je navedeno u točki 2. Priloga II., prema potrebi, i standard opskrbe plinom. Scenarij za svaki rizik:

- (a) detaljno opišite scenarij rizika, uključujući sve pretpostavke i, ako je primjenjivo, metodologije za njihov izračun;
- (b) detaljno opišite rezultate provedene simulacije, uključujući brojčano izražen učinak (npr. količine nedostavljenog plina, socioekonomski učinak, učinak na centralizirano grijanje, učinak na proizvodnju električne energije).

5. Zaključci

Opišite glavne rezultate zajedničke procjene rizika, uključujući identifikaciju scenarija rizika koji zahtijevaju poduzimanje dodatnih mjera.

PRILOG V.

Predložak za nacionalnu procjenu rizika*Opće informacije*

Ime nadležnog tijela odgovornog za izradu ove procjene rizika ⁽¹⁾

1. Opis sustava

1.1 Dostavite kratak konsolidirani opis regionalnog plinskog sustava za svaku skupinu za rizik ⁽²⁾ u kojoj sudjeluje država članica, uključujući sljedeće:

- (a) glavne podatke o potrošnji plina ⁽³⁾: godišnju krajnju potrošnju plina (milijarde m³ i MWh) i podjelu po vrsti kupaca ⁽⁴⁾, vršnu potražnju (ukupna i podjela prema kategoriji potrošača u mil. mm³/dan);
- (b) opis funkcioniranja jednog ili više plinskih sustava u relevantnoj skupini za rizik: glavne tokove (ulaz/izlaz/tranzit), infrastrukturni kapacitet na točkama ulaza u regiju/regije skupine za rizik i izlaza iz regije/regija skupine za rizik i po državi članici, uključujući stopu iskorištenosti, terminale za UPP (najveći dnevni kapacitet, stopa iskorištenosti i režim pristupa) itd.;
- (c) podjelu po izvoru za uvoz plina u postocima po zemlji podrijetla, u mjeri u kojoj je to moguće ⁽⁵⁾;
- (d) opis uloge sustava skladišta plina važnih za skupinu rizika, uključujući prekogranični pristup:
 - i. skladišni kapacitet (ukupni i radni plin) u odnosu na potražnju u sezoni grijanja;
 - ii. najveći dnevni kapacitet povlačenja na različitim razinama punjenja (u idealnom slučaju s punim skladištima i razinama na kraju sezone);
- (e) opis uloge domaće proizvodnje u skupini ili skupinama za rizik:
 - i. količina proizvodnje u odnosu na godišnju krajnju potrošnju plina;
 - ii. najveći dnevni proizvodni kapacitet i opis načina na koji se njime može obuhvatiti najveća dnevna potrošnja;
- (f) opis uloge plina u proizvodnji električne energije (npr. važnost, uloga plina kao rezerve za obnovljive izvore energije), uključujući kapacitet proizvodnje električne energije iz plina (ukupno (MWe) i kao postotak ukupnog kapaciteta proizvodnje električne energije) i kogeneraciju (ukupno (MWe) i kao postotak ukupnog kapaciteta proizvodnje električne energije).

1.2 Ukratko opišite plinski sustav države članice, uključujući sljedeće:

- (a) glavne podatke o potrošnji plina: godišnju krajnju potrošnju plina (milijarde m³) i podjelu po vrsti kupaca, vršnu potražnju (mil. m³/dan);
- (b) opis funkcioniranja plinskog sustava na nacionalnoj razini, uključujući infrastrukturu (u mjeri u kojoj to nije obuhvaćeno točkom 1.1. podtočkom (b)). Ako je primjenjivo, uključite sustav za niskokalorični plin;
- (c) identifikaciju ključne infrastrukture važne za sigurnost opskrbe plinom;
- (d) podjelu po izvoru za uvoz plina na nacionalnoj razini po zemlji podrijetla, u mjeri u kojoj je to moguće;
- (e) opis uloge skladištenja, uključujući sljedeće:
 - i. skladišni kapacitet (ukupni i radni) u odnosu na potražnju u sezoni grijanja;
 - ii. najveći dnevni kapacitet povlačenja na različitim razinama punjenja (u idealnom slučaju s punim skladištima i razinama na kraju sezone);

⁽¹⁾ Ako je ovu zadaću delegiralo nadležno tijelo, navedite ime jednog ili više tijela odgovornih za izradu ove procjene rizika u njegovo ime.

⁽²⁾ Radi jednostavnosti iznesite informacije na najvišoj razini skupina za rizik, ako je to moguće, i prema potrebi objedinite podatke.

⁽³⁾ Za prvu procjenu uključite podatke iz zadnje dvije godine. Za ažuriranja uključite podatke iz zadnje četiri godine.

⁽⁴⁾ Uključujući industrijske kupce, proizvođače električne energije, centralizirano grijanje, rezidencijalne usluge i ostalo (navedite vrste u to uključених kupaca). Navedite i obujam potrošnje zaštićenih kupaca.

⁽⁵⁾ Opišite primijenjenu metodologiju.

- (f) opis uloge domaće proizvodnje, uključujući sljedeće:
- količinu proizvodnje u odnosu na godišnju krajnju potrošnju plina;
 - najveći dnevni proizvodni kapacitet;
- (g) opis uloge plina u proizvodnji električne energije (npr. važnost, uloga plina kao rezerve za obnovljive izvore energije), uključujući kapacitet proizvodnje električne energije iz plina (ukupno (MWe) i kao postotak ukupnog kapaciteta proizvodnje električne energije) i kogeneraciju (ukupno (MWe) i kao postotak ukupnog kapaciteta proizvodnje električne energije).

2. Infrastrukturni standard (članak 5.)

Opišite kako se zadovoljava infrastrukturni standard, uključujući glavne vrijednosti koje se upotrebljavaju za formulu N – 1 i alternativne mogućnosti za zadovoljavanje tog standarda (s izravno povezanim državama članicama, mjere koje se odnose na potražnju) i postojeće dvosmjerne kapacitete, na sljedeći način:

(a) formula N – 1

- utvrđivanje najveće pojedinačne plinske infrastrukture;
- izračun formule N – 1 na nacionalnoj razini;
- opis vrijednosti upotrijebljenih za sve elemente u formuli N – 1, uključujući međuvrijednosti upotrijebljene za izračun formule (npr. za EP_m navedite kapacitet za sve ulazne točke koje se uzimaju u obzir u okviru tog parametra);
- ako ih ima, naznaka metodologija upotrijebljenih za izračun parametara u formuli N – 1 (npr. D_{max}) (detaljna objašnjenja navedena su u prilogima);
- objašnjenje rezultata izračuna formule N – 1 uzimajući u obzir razinu u skladištima na 30 % i 100 % maksimalnog radnog kapaciteta;
- objašnjenje glavnih rezultata simulacije izračuna formule N – 1 uporabom hidrauličnog modela;
- ako država članica tako odluči, izračun formule N – 1 uporabom mjera koje se odnose na potražnju:
 - izračun formule N – 1 u skladu s točkom 2. Priloga II.,
 - opis vrijednosti upotrijebljenih za sve elemente u formuli N – 1, uključujući međuvrijednosti upotrijebljene za njihov izračun (ako su različite od vrijednosti opisanih u točki 2. podtočki (a) iii.),
 - ako ih ima, naznaka metodologija upotrijebljenih za izračun parametara u formuli N – 1 (npr. D_{max}) (detaljna objašnjenja navedena su u prilogima),
 - objašnjenje tržišnih mjera koje se odnose na potražnju, a koje su donesene/će biti donesene za nadoknadu poremećaja u opskrbi plinom i njegova očekivanog učinka (D_{eff});
- ako je tako dogovoreno s nadležnim tijelima jedne ili više relevantnih skupina za rizik ili s izravno povezanim državama članicama, zajednički izračun ili izračuni formule N – 1:
 - izračun formule N – 1 u skladu s točkom 5. Priloga II.,
 - opis vrijednosti upotrijebljenih za sve elemente u formuli N – 1, uključujući međuvrijednosti upotrijebljene za njihov izračun (ako su različite od vrijednosti opisanih u točki 2. podtočki (a) iii.),
 - ako ih ima, naznaka metodologija i pretpostavki upotrijebljenih za izračun parametara u formuli N – 1 (npr. D_{max}) (detaljna objašnjenja navedena su u prilogima),
 - objašnjenje toga osigurava li se dogovorenim mehanizmima usklađenost s formulom N – 1;

(b) dvosmjerni kapacitet

- navedite točke međusobnog povezivanja opremljene dvosmjernim kapacitetom i najveći kapacitet takvih dvosmjernih protoka;

- ii. navedite aranžmane kojima se uređuje takav kapacitet za protok u suprotnom smjeru (npr. prekidivi kapacitet);
- iii. navedite točke međusobnog povezivanja za koje je odobreno izuzeće u skladu s člankom 5. stavkom 4., trajanje izuzeća i osnovu na temelju koje je odobreno.

3. Utvrđivanje rizika

Opišite čimbenike rizika koji bi mogli imati negativan učinak na sigurnost opskrbe plinom u državi članici, njihovu vjerojatnost i posljedice.

Netaksativan popis vrsta čimbenika rizika koje treba uključiti u procjenu samo ako relevantno nadležno tijelo smatra da su primjenjivi:

(a) politički

- poremećaj opskrbe iz trećih zemalja zbog različitih razloga,
- politički nemiri (u zemlji podrijetla ili tranzitnoj zemlji),
- rat/građanski rat (u zemlji podrijetla ili tranzitnoj zemlji),
- terorizam;

(b) tehnološki

- eksplozija/požari,
- požari (unutar određenog objekta),
- curenje,
- nedostatak odgovarajućeg održavanja,
- kvar na opremi (nemogućnost pokretanja, kvar za vrijeme rada itd.),
- manjak električne energije (ili drugog izvora energije),
- kvar IKT-a (kvar hardvera ili problemi sa softverom, internet, problemi sa SCADA-om itd.),
- kibernetički napad,
- učinak zbog radova kopanja (iskapanje, zabijanje metalnih ili betonskih stupova u zemlju), radovi na temeljima itd.;

(c) komercijalni/tržišni/financijski

- dogovori s opskrbljivačima iz trećih zemalja,
- trgovački sporovi,
- infrastrukturu važnu za sigurnost opskrbe plinom kontroliraju subjekti iz trećih zemalja, što bi moglo podrazumijevati, među ostalim, rizike od nedovoljnih ulaganja, ugrožavanje diversifikacije ili nepoštovanje prava Unije,
- nestabilnost cijena,
- nedovoljna ulaganja,
- iznenadni, neočekivani rast potražnje,
- drugi rizici koji bi mogli dovesti do strukturnih problema;

(d) društveni

- štrajk (u različitim povezanim sektorima, kao što su sektor plina, luke, promet itd.),
- sabotaza,
- vandalizam,
- krađa;

- (e) prirodni
 - potresi,
 - odroni tla,
 - poplave (obilne kiše, rijeke),
 - oluje (more),
 - snježne lavine,
 - ekstremni vremenski uvjeti,
 - požari (izvan objekta, primjerice u obližnjim šumama, livadama itd.).

Analiza

- (a) utvrdite relevantne čimbenike rizika za državu članicu, uključujući njihovu vjerojatnost i učinak;
- (b) opišite kriterije koji se upotrebljavaju za utvrđivanje izloženosti sustava velikim/neprihvatljivim rizicima;
- (c) utvrdite popis relevantnih scenarija rizika u skladu s čimbenicima rizika i vjerojatnost njihove pojave te opišite kako je izvršen odabir.

4. Analiza i procjena rizika

Analizirajte skup relevantnih scenarija rizika utvrđenih u točki 3. Uključite u simulaciju scenarija rizika postojeće mjere za sigurnost opskrbe plinom, kao što su, među ostalim, infrastrukturni standard izračunan upotrebom formule $N - 1$ kako je navedeno u točki 2. Priloga II. i standard opskrbe plinom. Scenarij za svaki rizik:

- (a) detaljno opišite scenarij rizika, uključujući sve pretpostavke i, ako je primjenjivo, metodologije za njihov izračun;
- (b) detaljno opišite rezultate provedene simulacije, uključujući brojčano izražen učinak (npr. količine nedostavljenog plina, socioekonomski učinak, učinak na centralizirano grijanje, učinak na proizvodnju električne energije).

5. Zaključci

Opišite glavne rezultate zajedničke procjene rizika u kojoj je država članica sudjelovala, uključujući identifikaciju scenarija rizika koji zahtijevaju poduzimanje dodatnih mjera.

PRILOG VI.

Predložak za plan prevencije*Opće informacije*

- države članice u skupini za rizik
- ime nadležnog tijela odgovornog za izradu plana ⁽¹⁾

1. Opis sustava

1.1 Dostavite kratak konsolidirani opis regionalnog plinskog sustava za svaku skupinu za rizik ⁽²⁾ u kojoj sudjeluje država članica, uključujući sljedeće:

- (a) glavne podatke o potrošnji plina ⁽³⁾: godišnju krajnju potrošnju plina (milijarde m³) i podjelu po vrsti kupaca ⁽⁴⁾, vršnu potražnju (ukupna i podjela prema kategoriji potrošača u mil. m³/dan);
- (b) opis funkcioniranja plinskog sustava u skupinama za rizik: glavni tokovi (ulaz/izlaz/tranzit), infrastrukturni kapacitet na točkama ulaza u regiju/regije skupine za rizik i izlaza iz regije/regija skupine za rizik i po državi članici, uključujući stopu iskorištenosti, terminale za UPP (najveći dnevni kapacitet, stopa iskorištenosti i režim pristupa) itd.,;
- (c) podjelu po izvoru za uvoz plina po zemlji podrijetla, u mjeri u kojoj je to moguće ⁽⁵⁾;
- (d) opis uloge sustava skladišta plina važnih za regiju, uključujući prekogranični pristup:
 - i. skladišni kapacitet (ukupni i radni plin) u odnosu na potražnju u sezoni grijanja;
 - ii. najveći dnevni kapacitet povlačenja na različitim razinama punjenja (u idealnom slučaju s punim skladištima i razinama na kraju sezone);
- (e) opis uloge domaće proizvodnje u regiji:
 - i. količina proizvodnje u odnosu na godišnju krajnju potrošnju plina;
 - ii. najveći dnevni proizvodni kapacitet;
- (f) opis uloge plina u proizvodnji električne energije (npr. važnost, uloga plina kao rezerve za obnovljive izvore energije), uključujući kapacitet proizvodnje električne energije iz plina (ukupno (MWe) i kao postotak ukupnog kapaciteta proizvodnje električne energije) i kogeneraciju (ukupno (MWe) i kao postotak ukupnog kapaciteta proizvodnje električne energije);
- (g) opis uloge mjera energetske učinkovitosti i njihovog učinka na godišnju krajnju potrošnju plina.

1.2 Ukratko opišite plinski sustav po državi članici, uključujući sljedeće:

- (a) glavne podatke o potrošnji plina: godišnju krajnju potrošnju plina (milijarde m³) i podjelu po vrsti kupaca, vršnu potražnju (mil. m³/dan);
- (b) opis funkcioniranja plinskog sustava na nacionalnoj razini, uključujući infrastrukturu (u mjeri u kojoj to nije obuhvaćeno točkom 1.1. podtočkom (b));
- (c) identifikaciju ključne infrastrukture važnu za sigurnost opskrbe;

⁽¹⁾ Ako je ovu zadaću delegiralo bilo koje nadležno tijelo, navedite ime jednog ili više tijela odgovornih za izradu ovog plana u njegovo ime.

⁽²⁾ Radi jednostavnosti iznesite informacije u pogledu najviše razine skupina za rizik ako je moguće i prema potrebi objedinite podatke.

⁽³⁾ Za prvi plan uključite podatke iz zadnje dvije godine. Za ažuriranja uključite podatke iz zadnje četiri godine.

⁽⁴⁾ Uključujući industrijske kupce, proizvođače električne energije, centralizirano grijanje, rezidencijalne usluge i ostalo (navedite vrste u to uključених kupaca).

⁽⁵⁾ Opišite primijenjenu metodologiju.

- (d) podjelu po izvoru za uvoz plina na nacionalnoj razini po zemlji podrijetla, u mjeri u kojoj je to moguće;
- (e) opis uloge skladištenja u državi članici, uključujući sljedeće:
 - i. skladišni kapacitet (ukupni i radni) u odnosu na potražnju u sezoni grijanja;
 - ii. najveći dnevni kapacitet povlačenja na različitim razinama punjenja (u idealnom slučaju s punim skladištima i razinama na kraju sezone);
- (f) opis uloge domaće proizvodnje, uključujući sljedeće:
 - i. količinu proizvodnje u odnosu na godišnju krajnju potrošnju plina;
 - ii. najveći dnevni proizvodni kapacitet;
- (g) opis uloge plina u proizvodnji električne energije (npr. važnost, uloga plina kao rezerve za obnovljive izvore energije), uključujući kapacitet proizvodnje električne energije iz plina (ukupno (MWe) i kao postotak ukupnog kapaciteta proizvodnje električne energije) i kogeneraciju (ukupno (MWe) i kao postotak ukupnog kapaciteta proizvodnje električne energije);
- (h) opis uloge mjera energetske učinkovitosti i njihovog učinka na godišnju krajnju potrošnju plina.

2. Sažetak procjene rizika

Ukratko opišite rezultate relevantne zajedničke i nacionalne procjene rizika provedene u skladu s člankom 7., uključujući sljedeće:

- (a) popis ispitanih scenarija i kratak opis pretpostavki koje se primjenjuju za svaki scenarij te utvrđene rizike/nedostatke;
- (b) glavne zaključke procjena rizika.

3. Infrastrukturni standard (članak 5.)

Opišite kako se zadovoljava infrastrukturni standard, uključujući glavne vrijednosti koje se upotrebljavaju za formulu $N - 1$ i alternativne mogućnosti za zadovoljavanje tog standarda (sa susjednim državama članicama, mjere koje se odnose na potražnju) i postojeće dvosmjerne kapacitete, na sljedeći način:

3.1 Formula $N - 1$

- i. utvrđivanje najveće pojedinačne plinske infrastrukture od zajedničkog interesa za regiju;
- ii. izračun formule $N - 1$ na regionalnoj razini;
- iii. opis vrijednosti upotrijebljenih za sve elemente u formuli $N - 1$, uključujući međuvrijednosti upotrijebljene za izračun (npr. za EP_m navedite kapacitet za sve ulazne točke koje se uzimaju u obzir u okviru tog parametra);
- iv. ako ih ima, naznaka metodologija i pretpostavki upotrijebljenih za izračun parametara u formuli $N - 1$ (npr. D_{max}) (detaljna objašnjenja navedena su u prilogima).

3.2 Nacionalna razina

- (a) Formula $N - 1$
 - i. utvrđivanje najveće pojedinačne plinske infrastrukture;
 - ii. izračun formule $N - 1$ na nacionalnoj razini;
 - iii. opis vrijednosti upotrijebljenih za sve elemente u formuli $N - 1$, uključujući međuvrijednosti upotrijebljene za izračun (npr. za EP_m navedite kapacitet za sve ulazne točke koje se uzimaju u obzir u okviru tog parametra);
 - iv. ako ih ima, naznaka metodologija upotrijebljenih za izračun parametara u formuli $N - 1$ (npr. D_{max}) (detaljna objašnjenja navedena su u prilogima);

- v. ako država članica tako odluči, izračun formule N – 1 uporabom mjera koje se odnose na potražnju:
- izračun formule N – 1 u skladu s točkom 2. Priloga II.,
 - opis vrijednosti upotrijebljenih za sve elemente u formuli N – 1, uključujući međuvrijednosti upotrijebljene za izračun (ako su različite od vrijednosti opisanih u točki 3. podtočki (a) iii. ovog Priloga),
 - ako ih ima, naznaka metodologija upotrijebljenih za izračun parametara u formuli N – 1 (npr. $D_{\max}$) (detaljna objašnjenja navedena su u prilogima),
 - objašnjenje tržišnih mjera koje se odnose na potražnju, a koje su donesene/će biti donesene za nadoknadu poremećaja u opskrbi plinom i njegova očekivanog učinka (D_{eff});
- vi. ako je tako dogovoreno s nadležnim tijelima jedne ili više relevantnih skupina za rizik ili s izravno povezanim državama članicama, zajednički izračun ili izračuni formule N – 1:
- izračun formule N – 1 u skladu s točkom 5. Priloga II.,
 - opis vrijednosti upotrijebljenih za sve elemente u formuli N – 1, uključujući međuvrijednosti upotrijebljene za izračun (ako su različite od vrijednosti opisanih u točki 3. podtočki (a) iii. ovog Priloga),
 - ako ih ima, naznaka metodologija i pretpostavki upotrijebljenih za izračun parametara u formuli N – 1 (npr. $D_{\max}$) (detaljna objašnjenja navedena su u prilogima),
 - objašnjenje toga osigurava li se dogovorenim mehanizmima usklađenost s formulom N – 1.;
- (b) dvosmjerni kapacitet
- i. navedite točke međusobnog povezivanja opremljene dvosmjernim kapacitetom i najveći kapacitet takvih dvosmjernih protoka;
 - ii. navedite aranžmane kojima se uređuje takav kapacitet za protok u suprotnom smjeru (npr. prekidivi kapacitet);
 - iii. navedite točke međusobnog povezivanja za koje je odobreno izuzeće u skladu s člankom 5. stavkom 4., trajanje izuzeća i osnovu na temelju koje je odobreno.

4. Usklađenost sa standardom opskrbe (članak 6.)

Opišite mjere donesene za usklađivanje sa standardom opskrbe i sa svakim povećanim standardom opskrbe ili dodatnom obvezom određenom zbog razloga sigurnosti opskrbe plinom:

- (a) primijenjena definicija zaštićenih kupaca, uključujući obuhvaćene kategorije kupaca i njihovu godišnju potrošnju plina (po kategoriji, neto vrijednosti i postotku nacionalne godišnje krajnje potrošnje plina);
- (b) količine plina potrebne za usklađivanje sa standardom opskrbe u skladu sa scenarijima opisanim u članku 6. stavku 1. prvom podstavku;
- (c) kapacitet potreban za usklađivanje sa standardom opskrbe u skladu sa scenarijima opisanim u članku 6. stavku 1. prvom podstavku;
- (d) mjera/mjere na snazi za usklađivanje sa standardom opskrbe:
 - i. opis mjere/mjera;
 - ii. na koga su usmjerene;
 - iii. ako postoji, opišite *ex ante* sustav praćenja usklađenosti sa standardom opskrbe;
 - iv. sustav sankcija, ako je primjenjivo;
 - v. za svaku mjeru opišite sljedeće:
 - gospodarski učinak, djelotvornost i učinkovitost mjere,

- učinak mjere na okoliš,
 - učinak mjere na potrošača;
- vi. u slučaju primjene netržišnih mjera (za svaku mjeru):
- obrazložite zašto je mjera potrebna (tj. zašto se sigurnost opskrbe ne može postići samo tržišnim mjerama),
 - obrazložite zašto je mjera proporcionalna (tj. zašto je netržišna mjera najmanje ograničavajuće sredstvo za postizanje predviđenog učinka),
 - navedite analizu učinka takve mjere:
 - 1. na sigurnost opskrbe druge države članice;
 - 2. na nacionalno tržište;
 - 3. na unutarnje tržište;
- vii. u slučaju mjera uvedenih 1. studenog 2017. ili nakon tog datuma, navedite kratak sažetak procjene učinka ili poveznicu na objavljenu procjenu učinka jedne ili više mjera provedenih u skladu s člankom 9. stavkom 4.;
- (e) prema potrebi opišite povećani standard opskrbe ili dodatnu obvezu određenu zbog razloga sigurnosti opskrbe plinom:
- i. opis mjere/mjera;
 - ii. mehanizam za njegovo smanjenje na uobičajene vrijednosti u duhu solidarnosti i u skladu s člankom 13.;
 - iii. prema potrebi opišite novi povećani standard opskrbe ili dodatnu obvezu određenu zbog razloga sigurnosti opskrbe plinom donesenu 1. studenog 2017. ili nakon tog datuma;
 - iv. na koga su usmjerene;
 - v. zahvaćene količine plina i kapaciteti;
 - vi. navedite na koji je način ta mjera u skladu s uvjetima utvrđenima u članku 6. stavka 2.

5. Preventivne mjere

Opišite preventivne mjere koje su na snazi ili se trebaju donijeti:

- (a) opišite svaku donesenu preventivnu mjeru za svaki utvrđeni rizik u skladu s procjenom rizika, uključujući opis sljedećeg:
- i. njihove nacionalne ili regionalne dimenzije;
 - ii. njihova gospodarskog učinka, djelotvornosti i učinkovitosti;
 - iii. njihova učinka na kupce.

Prema potrebi uključite sljedeće:

- mjere poboljšanja spojnih plinovoda između susjednih država članica,
- mjere diversifikacije putova i izvora opskrbe plinom,
- mjere zaštite ključne infrastrukture važne za sigurnost opskrbe u vezi s kontrolom koju provode subjekti iz trećih zemalja (uključujući, prema potrebi, opće zakone ili zakone koji se odnose na pojedinačni sektor u pogledu provjere ulaganja, posebna prava određenih dioničara itd.);

- (b) opišite druge mjere koje su donesene zbog razloga koji ne uključuju procjenu rizika, ali koje imaju pozitivan učinak na sigurnost opskrbe u državi članici jedne ili više relevantnih skupina za rizik;

- (c) u slučaju primjene netržišnih mjera (za svaku mjeru):
- i. obrazložite zašto je mjera potrebna (tj. zašto se sigurnost opskrbe ne može postići samo tržišnim mjerama);
 - ii. obrazložite zašto je mjera proporcionalna (tj. zašto je netržišna mjera najmanje ograničavajuće sredstvo za postizanje predviđenog učinka);
 - iii. navedite analizu učinka takve mjere:
 - obrazložite zašto je mjera potrebna (tj. zašto se sigurnost opskrbe ne može postići samo tržišnim mjerama),
 - obrazložite zašto je mjera proporcionalna (tj. zašto je netržišna mjera najmanje ograničavajuće sredstvo za postizanje predviđenog učinka),
 - navedite analizu učinka takve mjere:
 1. na sigurnost opskrbe druge države članice;
 2. na nacionalno tržište;
 3. na unutarnje tržište;
 4. objasnite do koje su se mjere razmatrale mjere učinkovitosti, uključujući one koje se odnose na potražnju, radi povećanja sigurnosti opskrbe;
 5. objasnite do koje su se mjere razmatrali obnovljivi izvori energije radi povećanja sigurnosti opskrbe.

6. Druge mjere i obveze (npr. sigurnosni rad sustava)

Opišite druge mjere i obveze određene poduzećima za prirodni plin i drugim relevantnim tijelima koje bi mogle utjecati na sigurnost opskrbe plinom, kao što su obveze u pogledu sigurnog rada sustava te navedite na koga bi ta obveza utjecala te koje bi količine plina bile obuhvaćene. Objasnite točno kada i kako bi se te mjere primjenjivale.

7. Infrastrukturni projekti

- (a) opišite buduće infrastrukturne projekte, uključujući projekte od zajedničkog interesa u relevantnim skupinama za rizik i u opis uključite procijenjene rokove za njihovo stavljanje u uporabu, kapacitete i procijenjeni učinak na sigurnost opskrbe plinom u skupini za rizik;
- (b) navedite kako se infrastrukturnim projektima uzima u obzir desetogodišnji plan razvoja mreže na razini Unije koji je izradio ENTSOG u skladu s člankom 8. stavkom 10. Uredbe (EZ) br. 715/2009.

8. Obveze javne usluge povezane sa sigurnošću opskrbe

Navedite postojeće obveze javne usluge povezane sa sigurnošću opskrbe i ukratko ih opišite (detaljne informacije navedene su u prilogima). Objasnite tko mora ispunjavati te obveze i kako to mora učiniti. Ako je primjenjivo, opišite kako i kada bi se aktivirale te obveze javne usluge.

9. Savjetovanja s dionicima

U skladu s člankom 8. stavkom 2. ove Uredbe opišite mehanizam koji se upotrebljava za savjetovanja u svrhu izrade plana i interventnog plana te rezultate tih savjetovanja provedenih sa sljedećim tijelima:

- (a) poduzećima za plin;
- (b) relevantnim organizacijama koje zastupaju interese kućanstava;
- (c) relevantnim organizacijama koje zastupaju interese industrijskih kupaca plina, uključujući proizvođače električne energije;
- (d) nacionalnim regulatornim tijelom.

10. Regionalna dimenzija

Navedite sve okolnosti i mjere na nacionalnoj razini bitne za sigurnost opskrbe koje nisu obuhvaćene prethodnim odjeljcima plana.

Navedite na koji su način razmotreni komentari zaprimljeni nakon savjetovanja opisanog u članku 8. stavku 2.

11.1 Izračun formule N – 1 na razini skupine za rizik ako su se tako dogovorila nadležna tijela skupine za rizik

Formula N – 1

- (a) utvrđivanje najveće pojedinačne plinske infrastrukture od zajedničkog interesa za skupinu za rizik;
- (b) izračun formule N – 1 na razini skupine za rizik;
- (c) opis vrijednosti upotrijebljenih za sve elemente u formuli N – 1, uključujući međuvrijednosti upotrijebljene za izračun (npr. za EP_m navedite kapacitet za sve ulazne točke koje se uzimaju u obzir u okviru tog parametra);
- (d) ako ih ima, naznaka metodologija i pretpostavki upotrijebljenih za izračun parametara u formuli N – 1 (npr. D_{max}) (detaljna objašnjenja navedena su u prilogima).

11.2 Mehanizmi razvijeni za suradnju

Opišite mehanizme koji se upotrebljavaju za suradnju između država članica unutar relevantnih skupina za rizik, među ostalim za pripremu prekograničnih mjera u planu prevencije i interventnom planu.

Opišite mehanizme koji se upotrebljavaju za suradnju s drugim državama članicama pri izradi i donošenju odredaba koje su potrebne za primjenu članka 13.

11.3 Preventivne mjere

Opišite preventivne mjere koje su na snazi ili se trebaju donijeti u skupini za rizik ili kao rezultat dogovora na regionalnoj razini:

- (a) opišite svaku donesenu preventivnu mjeru za svaki utvrđeni rizik u skladu s procjenom rizika, uključujući opis sljedećeg:
 - i. njihova učinka u državama članicama skupine za rizik;
 - ii. njihova gospodarskog učinka, djelotvornosti i učinkovitosti;
 - iii. njihova učinka na okoliš;
 - iv. njihova učinka na kupce.

Prema potrebi uključite sljedeće:

- mjere poboljšanja spojnih plinovoda između susjednih država članica,
- mjere diversifikacije putova i izvora opskrbe plinom,
- mjere zaštite ključne infrastrukture važne za sigurnost opskrbe u vezi s kontrolom koju provode subjekti iz trećih zemalja (uključujući, prema potrebi, opće zakone ili zakone koji se odnose na pojedinačni sektor u pogledu provjere ulaganja, posebna prava određenih dioničara itd.);

- (b) opišite druge mjere koje su donesene zbog razloga koji ne uključuju procjenu rizika, ali koje imaju pozitivan učinak na sigurnost opskrbe skupine za rizik;
- (c) u slučaju primjene netržišnih mjera (za svaku mjeru):
 - i. obrazložite zašto je mjera potrebna (tj. zašto se sigurnost opskrbe ne može postići samo tržišnim mjerama);

- ii. obrazložite zašto je mjera proporcionalna (tj. zašto je netržišna mjera najmanje ograničavajuće sredstvo za postizanje predviđenog učinka);
 - iii. navedite analizu učinka takve mjere:
 - obrazložite zašto je mjera potrebna (tj. zašto se sigurnost opskrbe ne može postići samo tržišnim mjerama),
 - obrazložite zašto je mjera proporcionalna (tj. zašto je netržišna mjera najmanje ograničavajuće sredstvo za postizanje predviđenog učinka),
 - navedite analizu učinka takve mjere:
 - 1. na sigurnost opskrbe druge države članice;
 - 2. na nacionalno tržište;
 - 3. na unutarnje tržište;
 - (d) objasnite do koje su se mjere razmatrale mjere učinkovitosti, uključujući one koje se odnose na potražnju, radi povećanja sigurnosti opskrbe;
 - (e) objasnite do koje su se mjere razmatrali obnovljivi izvori energije radi povećanja sigurnosti opskrbe.
-

PRILOG VII.

Predložak za interventni plan*Opće informacije*

Ime nadležnog tijela odgovornog za izradu ovog plana ⁽¹⁾

1. Definicija kriznih razina

- (a) navedite tijelo odgovorno za proglašenje svake krizne razine i postupke koji se primjenjuju u slučaju svakog od tih proglašenja;
- (b) uključite pokazatelje ili parametre, ako postoje, na temelju kojih se utvrđuje može li događaj uzrokovati znatno pogoršanje stanja opskrbe i odlučuje o proglašenju određene krizne razine.

2. Mjere koje se donose za svaku kriznu razinu ⁽²⁾**2.1 Rano upozoravanje**

Opišite mjere koje će se primjenjivati u ovoj fazi i za svaku mjeru navedite sljedeće:

- i. kratak opis mjere i glavnih uključenih aktera;
- ii. opišite koje postupke treba slijediti, ako je primjenjivo;
- iii. navedite očekivani doprinos mjere suzbijanju učinka bilo kojeg događaja ili pripremanju za pojavu tog događaja unaprijed;
- iv. opišite protok informacija među uključenim akterima.

2.2 Razina uzbunjivanja

(a) opišite mjere koje će se primjenjivati u ovoj fazi i za svaku mjeru navedite sljedeće:

- i. kratak opis mjere i glavnih uključenih aktera;
 - ii. opišite koje postupke treba slijediti, ako je primjenjivo;
 - iii. navedite očekivani doprinos mjere rješavanju situacije na razini uzbunjivanja;
 - iv. opišite protok informacija među uključenim akterima;
- (b) opišite obveze izvješćivanja određene poduzećima za prirodni plin na razini uzbunjivanja.

2.3 Razina izvanrednog stanja

- (a) sastavite popis unaprijed definiranih postupaka koji se odnose na ponudu i potražnju za osiguravanje raspoloživosti plina u slučaju izvanrednog stanja, uključujući trgovačke sporazume između stranaka koje sudjeluju u tim postupcima i mehanizme naknade za poduzeća za prirodni plin, prema potrebi;
- (b) opišite tržišne mjere koje će se primjenjivati u ovoj fazi i za svaku mjeru navedite sljedeće:
 - i. kratak opis mjere i glavnih uključenih aktera;
 - ii. opišite koje postupke treba slijediti;

⁽¹⁾ Ako je ovu zadaću delegiralo bilo koje nadležno tijelo, molimo navedite ime jednog ili više tijela odgovornih za izradu ovog plana u njegovo ime.

⁽²⁾ Navedite regionalne i nacionalne mjere.

- iii. navedite očekivani doprinos mjere ublažavanju situacije na razini izvanrednog stanja;
- iv. opišite protok informacija među uključenim akterima;
- (c) opišite netržišne mjere koje se planiraju ili će se provesti za razinu izvanrednog stanja te za svaku mjeru navedite sljedeće:
 - i. kratak opis mjere i glavnih uključenih aktera;
 - ii. navedite procjenu nužnosti takve mjere za suočavanje s krizom, uključujući stupanj uporabe takve mjere;
 - iii. detaljno opišite postupak za provedbu mjere (npr. što bi bio pokretač za uvođenje takve mjere, tko bi donio tu odluku);
 - iv. navedite očekivani doprinos mjere ublažavanju situacije na razini izvanrednog stanja kao nadopunu za tržišne mjere;
 - v. ocijenite druge učinke mjere;
 - vi. obrazložite usklađenost mjere s uvjetima utvrđenima u članku 11. stavku 6.;
 - vii. opišite protok informacija među uključenim akterima;
- (d) opišite obveze izvješćivanja određene poduzećima za prirodni plin.

3. Posebne mjere za električnu energiju i centralizirano grijanje

- (a) centralizirano grijanje
 - i. ukratko opišite vjerojatni učinak poremećaja u opskrbi plinom na sektor centraliziranoga grijanja;
 - ii. navedite mjere i radnje koje se trebaju poduzeti u svrhu ublažavanja mogućeg učinka poremećaja u opskrbi plinom na centralizirano grijanje. U protivnom, navedite zašto donošenje posebnih mjera nije primjereno;
- (b) opskrba električnom energijom proizvedenom iz plina
 - i. ukratko opišite vjerojatni učinak poremećaja u opskrbi plinom na sektor električne energije;
 - ii. navedite mjere i radnje koje se trebaju poduzeti u svrhu ublažavanja mogućeg učinka poremećaja u opskrbi plinom na sektor električne energije. U protivnom, navedite zašto donošenje posebnih mjera nije primjereno;
 - iii. navedite mehanizme/postojeće odredbe za osiguranje odgovarajuće koordinacije, uključujući razmjenu informacija, među glavnim akterima u sektorima plina i električne energije, posebno operatorima transportnog odnosno prijenosnog sustava, na različitim kriznim razinama.

4. Krizni upravitelj ili krizni tim

Navedite tko je krizni upravitelj i koja je njegova uloga.

5. Uloge i odgovornosti različitih aktera

- (a) Za svaku kriznu razinu navedite uloge i odgovornosti, uključujući odnose s nadležnim tijelima, i, prema potrebi, s nacionalnim regulatornim tijelom, sljedećih dionika:
 - i. poduzeća za prirodni plin;
 - ii. industrijskih kupaca;
 - iii. relevantnih proizvođača električne energije;
- (b) za svaku kriznu razinu navedite ulogu i odgovornosti nadležnih tijela i tijela kojima su delegirane zadaće.

6. Mjere u vezi s neopravdanom potrošnjom kupaca koji nisu zaštićeni kupci

Opišite mjere na snazi usmjerene na sprečavanje, u mjeri u kojoj je to moguće i bez ugrožavanja sigurnog i pouzdanog rada plinskog sustava ili stvaranja nesigurnih situacija, toga da se kupci koji nisu zaštićeni kupci koriste opskrbom plina namijenjenom zaštićenim kupcima tijekom izvanrednog stanja. Navedite prirodu mjere (administrativna, tehnička itd.), glavne aktere i postupke koje treba slijediti.

7. Ispitivanja za situacije izvanrednog stanja

- (a) Navedite vremenski raspored simulacija odgovora na izvanredne situacije u stvarnom vremenu;
- (b) navedite uključene aktere, postupke i konkretne simulirane scenarije s velikim i srednjim učinkom.

Za potrebe ažuriranja interventnog plana: ukratko opišite ispitivanja provedena nakon predstavljanja zadnjeg interventnog plana i glavne rezultate. Navedite koje su mjere donesene slijedom tih ispitivanja.

8. Regionalna dimenzija**8.1 Mjere koje se donose za svaku kriznu razinu****8.1.1 Rano upozoravanje**

Opišite mjere koje će se primjenjivati u ovoj fazi i za svaku mjeru navedite sljedeće:

- i. kratak opis mjere i glavnih uključenih aktera;
- ii. opišite koje postupke treba slijediti, ako je primjenjivo;
- iii. navedite očekivani doprinos mjere suzbijanju učinka bilo kojeg događaja ili pripremanju za pojavu tog događaja unaprijed;
- iv. opišite protok informacija među uključenim akterima.

8.1.2 Razina uzbunjivanja

(a) opišite mjere koje će se primjenjivati u ovoj fazi i za svaku mjeru navedite sljedeće:

- i. kratak opis mjere i glavnih uključenih aktera;
- ii. opišite koje postupke treba slijediti, ako je primjenjivo;
- iii. navedite očekivani doprinos mjere suzbijanju učinka bilo kojeg događaja ili pripremanju za pojavu tog događaja unaprijed;
- iv. opišite protok informacija među uključenim akterima;

(b) opišite obveze izvješćivanja određene poduzećima za prirodni plin na razini uzbunjivanja.

8.1.3 Razina izvanrednog stanja

(a) sastavite popis unaprijed definiranih postupaka koji se odnose na ponudu i potražnju za osiguravanje raspoloživosti plina u slučaju izvanrednog stanja, uključujući trgovačke sporazume između stranaka koje sudjeluju u tim postupcima i mehanizme naknade za poduzeća za prirodni plin, prema potrebi;

(b) opišite tržišne mjere koje će se primjenjivati u ovoj fazi i za svaku mjeru navedite sljedeće:

- i. kratak opis mjere i glavnih uključenih aktera;
- ii. opišite koje postupke treba slijediti;
- iii. navedite očekivani doprinos mjere ublažavanju situacije na razini izvanrednog stanja;
- iv. opišite protok informacija među uključenim akterima;

- (c) opišite netržišne mjere koje se planiraju ili će se provesti za razinu izvanrednog stanja te za svaku mjeru navedite sljedeće:
- kratak opis mjere i glavnih uključenih aktera;
 - navedite procjenu nužnosti takve mjere za suočavanje s krizom, uključujući stupanj uporabe takve mjere;
 - detaljno opišite postupak za provedbu mjere (npr. što bi bio pokretač za uvođenje mjere, tko bi donio tu odluku);
 - navedite očekivani doprinos mjere ublažavanju situacije na razini izvanrednog stanja kao nadopunu za tržišne mjere;
 - ocijenite druge učinke mjere;
 - obrazložite usklađenost mjere s uvjetima iz članka 11. stavka 6.;
 - opišite protok informacija među uključenim akterima;
- (d) opišite obveze izvješćivanja određene poduzećima za prirodni plin.

8.2 Mehanizmi suradnje

- (a) Opišite mehanizme koji su na snazi za suradnju unutar svake od relevantnih skupina za rizik i osiguravanje odgovarajuće koordinacije za svaku kriznu razinu. Opišite postupke za donošenje odluke o primjerenim reakcijama na regionalnoj razini za svaku kriznu razinu, ako postoje i ako nisu obuhvaćeni točkom 2.;
- (b) opišite mehanizme na snazi za suradnju s drugim državama članicama izvan skupina za rizik i za koordinaciju djelovanja za svaku kriznu razinu.

8.3 Solidarnost među državama članicama

- (a) Opišite dogovorene mehanizme među državama članicama koje su izravno povezane radi osiguravanja primjene načela solidarnosti iz članka 13.;
- (b) ako je primjenjivo, opišite dogovorene mehanizme među državama članicama koje su međusobno povezane putem treće zemlje radi osiguravanja primjene načela solidarnosti iz članka 13.
-

PRILOG VIII.

Popis netržišnih mjera za sigurnost opskrbe plinom

Nadležno tijelo kod izrade plana prevencije i interventnog plana uzima u obzir doprinos sljedećeg indikativnog i netaksonativnog popisa mjera samo u slučaju izvanrednog stanja:

(a) mjere koje se odnose na ponudu:

- korištenje strateških zaliha plina,
- prisilna uporaba zaliha alternativnih goriva (npr. u skladu s Direktivom Vijeća 2009/119/EZ ⁽¹⁾),
- obvezno korištenje električnom energijom iz izvora koji nisu plin,
- obvezno povećanje razina proizvodnje plina,
- obvezno povlačenje iz skladišta;

(b) mjere koje se odnose na potražnju:

- različiti koraci obveznog smanjenja potražnje uključujući:
- obvezan prelazak na drugo gorivo,
- obvezna uporaba ugovora s mogućnosti prekida, ako nisu u potpunosti iskorišteni u sklopu tržišnih mjera,
- prisilno isključivanje.

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 2009/119/EZ od 14. rujna 2009. o obvezi država članica da održavaju minimalne zalihe sirove nafte i/ili naftnih derivata (SL L 265, 9.10.2009., str. 9.).

PRILOG IX.

Korelacijska tablica

Uredba (EU) br. 994/2010	Ova Uredba
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2.	Članak 2.
Članak 3.	Članak 3.
Članak 6.	Članak 5.
Članak 8.	Članak 6.
Članak 9.	Članak 7.
Članak 4.	Članak 8.
Članak 5.	Članak 9.
Članak 10.	Članak 10.
Članak 10.	Članak 11.
Članak 11.	Članak 12.
—	Članak 13.
Članak 13.	Članak 14.
Članak 12.	Članak 4.
—	Članak 15.
—	Članak 16.
Članak 14.	Članak 17.
—	Članak 18.
—	Članak 19.
Članak 16.	Članak 20.
Članak 15.	Članak 21.
Članak 17.	Članak 22.
Prilog I.	Prilog II.
Članak 7.	Prilog III.
Prilog IV.	Prilog I.
—	Prilog IV.
—	Prilog V.
—	Prilog VI.
—	Prilog VII.
Prilog II.	—
Prilog III.	Prilog VIII.
—	Prilog IX.